

Juãw

Juãw kot tanhmã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagà

Juãw na pre kagàja nhĩpêx. Na pre mãânên Wam Juãw nê Sikũn Juãw nê Hapuhã Juãw nê Apokarip nhĩpêx. Juãw Paxis kêt axtem Juãw õ. Nê Jesus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hõ na pre. Nê ý hã mẽ ahkre ho pa xwỳnhjê hõ na pre. Nom kormã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa hkêt ri na pre kêp tep kanhêr xwỳnh. Nê kêp Jesus kràmnhwỳ mex na pre. Jakamã na pre kagàja nhĩpêx nê kamã Jesus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx hã harê nê hã kagà. Nê tanhmã kapêr to hã kagà.

Na pre Jesus kêp Tĩrtũm Kra hã harê nê hã kagà. Nê ãm pix kukwak ri Tĩrtũm wa kuri mẽ pahtĩr tũm nê mẽ papa ho mẽ papa hã harê nê hã kagà. ã na pre Juãwja mẽ pamã Jesus jarê nê hã kagà anê.

Jesus te kot Tĩrtũm pyràk ã harênh

Matêwre 1.23; Juãw 8.12, 8.58, 10.30, 20.28; mãânên Atre 10.36; Sikũn Korĩt 4.4; Piripos 2.6-11; Korosê 1.13-17, 2.9; Xitre 2.13; Eprêw 1.1-4; Wam Juãw 1.1-4, 5.20; Apokarip 1.17-18

¹ Amnepê mã kormã mẽmoj kêt ri nhũm kot Tĩrtũm kapêr o amnhĩrĩt xwỳnhja Tĩrtũm kôt pa ho pa. Te kêp uràk nê pa. Wa kot amnhĩ nhĩpêxja ãm tipxi. Nê wa àhpumunh ãm tipxi. Nê wa hkarõ mãânên ãm tipxi. ãm wa tipxi rãhã nê pa ho pa. ² Kormã mẽmoj kêt ri na pre Tĩrtũm kapêr o

amnhĩrĩt xwỳnhta Tĩrtũm kôt ri pa ho pa. ³ Nẽ Tĩrtũm nhỹ hã na pre mẽmoj piitã hã apê nẽ ho kato. Jao pyka ho kato nẽ kaxkwa ho kato nẽ gô xujanâr o kato. Nẽ kamã mẽmoj piitã Tĩrtũm nhỹ hã ho kator pa. Kop apu mẽmoj to kator kêt ronhỹx mẽmoj amrakati kumrẽx.

⁴ Nẽ Tĩrtũm o amnhĩrĩt xwỳnhta pix kukwak ri na hte mẽmoj piitã htĩr nẽ pa. Nẽ ãm pix kukwak ri na htem Tĩrtũm ri htĩr tũm nẽ pa ho pa. Nẽ te myyti kot mẽ pamã mẽmoj piitã hirã ho pa pu mẽ kukwak ri mẽmoj piitã omunh mexja pyrã nẽ na pre hte mẽ pahpiitã mẽ pamã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw nẽ mẽ pajamaxpêr nyw o amnhĩrĩt pu mẽ pahprĩ hã mar mex nẽ. ⁵ Ja kaxyw na pre wrỳ nẽ ri mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Jao mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw jarê nhũm mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja tee ri kuma nẽ kãm mar prãm kêt nẽ. Nẽ tee ri kãm kapêr o hapêx prãm kaprỳ.

Juãw Paxis kumrẽx kot tanhmã Jejus jarênh to hã harênh

Matêwre 3.1-3; Makre 1.1-4; Rukre 3.2-6

⁶ Tã nhũm kormã Jejus mẽ kãm kapêr o pa hkêt ri nhũm Juãw Paxis kumrẽx mỗ nẽ hkukamã Tĩrtũm nhỹ hã mẽ kãm tanhmã harênh to ho pa. ⁷ Mẽ kãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr xwỳnh pê Jejus Kris kukamã mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt pa. Mẽ kot mar nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr kaxyw. ⁸ No Juãw Paxisja na pre hte mẽ kãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr o pa hkêt nẽ. Na pre ãm kot mẽ kãm òr xwỳnhta kukamã mẽ kãm harênh o pa. ⁹ Jakamã na pre hte mẽ kãm harênh o ri pa nẽ mẽ kãm harênh o:

—E ot pa mẽ amã mēhō jarēnh o ri ixpa. Kot mẽ pamã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw nhōr xwỳnhhta. Koja tokyx mẽ pakamã pōj pu mẽ omu. Koja pōj nē mẽ piitã mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarēnh o ri pa. Mẽ pahte pahprĩ hã mar mex kaxyw. Anē.

*Tĩrtũm kot mẽ ho hkra hprãm xwỳnhjê jarēnh
Rômãn 8.14; Karatas 3.26; Epes 1.5*

¹⁰ Tã nhũm Jejus man kot mẽmoj piitã ho kator xwỳnhhta wỳr wrỳ nē mẽ hkôt ri pa. No nhũm mẽ kot kêp mẽmoj piitã ho kator xwỳnh ã omunh kêt jakamã na prem kapêr ma nē ãm kuma nē amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nē. ¹¹ Na pre wrỳ nē mẽ pakamã ĩ ho kato. Kêp mẽ pahpiitã mẽ pahto kator xwỳnh tã nhũm mẽ ohtô nē omu nē ãm omu nē hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. ¹² Na prem ãm grêre nē kuma nē amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nē hkôt amnhĩ xunhwỳ. Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ omu nē mẽ kãm;

—E nã ãm hãmri. Ra mẽ ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nē ixkôt amnhĩ xunhwỳr jakamã na ka mẽ ixkukwak ri apê Tĩrtũm kraa. Anē.

¹³ Na htem ã kêp Tĩrtũm kra hprãm xà Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr anē. No na htem mẽ katorxà nhōxà hkre rũm hapôx kôt kêp Tĩrtũm kra hkêt nē. Rỳ amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kukwak ri kêp hkra hkêt nē. ãm Tĩrtũm tãm kot mẽ ho hkra pix kukwak ri na htem kêp hkra.

*Jejus wrỳk nē ĩ ho kator ã harēnh
Matêwre 1.20; mãnēn Rômãn 1.2-4; Piripos 2.6-7;
Eprêw 2.9, 4.15; Wam Juāw 4.2*

¹⁴ Jakamã na pre Tĩrtũm o amnhĩrĩt xwỳnhhta mẽ pahwỳr wrỳ nē mẽ pakamã ĩ ho kato nē mẽ

pakamã pa. Kêp Tĩrtũm Kra hã pixi mex na pre. Nê kot amnhĩ nhĩpêxja te Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Urãk nê mex o mex. Nê urãk nê mẽ pakutã nojarêť xwýnh. Na pre hte katãť kôt Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Pa prem kuma nê mex o mex ã omu.

¹⁵ Nhũm Juāw Paxis na pre hkukamã mẽ kãm harênh o ri pa nê mẽ kãm:

—E ra ixte mẽ amã harênh o ri ixpa xwýnhta na ra pôj. Te pa ixte wa nê ixkator pyrãk nom amnepê mã kormã ixkêť ri nhũm htĩr rãhã nê pa ho pa. Ham ĩ ho kator tã kêp Tĩrtũm Kra jakamã urãk nê rãhã ho rãhã hã pa xwýnh na. Jakamã kot amnhĩ to rax o kot ijakrenh par. Anê.

¹⁶ Nê kêp mẽ pakutã nojarêť rãhã nê pa ho pa xwýnh jakamã na hte mẽ pahto mex rãhã pu mẽ kukwak ri pamex nê ri papa ho papa.

¹⁷ Na pre finat Mojesja mẽ panhĩgêťjê mã Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa nê mẽ kãm:

—Na pre Tĩrtũm mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx o papa hã mẽ pamã karõ. Jakamã kot puj mẽ kot mẽ pamã mẽmoj tã karõ xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o papa nê ra tãm amnhĩ nhĩpêx o papa. Anê.

Nhũm pre Mojesja ã mẽ kãm kapêr o pa anê. Hãmri nhũm mẽ kuma no ãm tee ri kãm Tĩrtũm kôt tãm amnhĩ nhĩpêx o pa hprãm kaprý. Jakamã nhũm hpãnhã Jejus Krisja wrý nê mẽ pamã kapêr õ ho kapêr o pa nê mẽ pamã:

—E mẽ ate Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o apa hkêť tã nhũm arĩ kãm mẽ ajapê nê. Nê kãm mẽ ato mex prãm. Jakamã kot kaj mẽ amnhĩ to awý nhũm tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ ra tãm ri amnhĩ nhĩpêx o apa. ãm hãmri na pa ã mẽ amã ja jarênh anê.

Anhÿr o mẽ pamã Tĩrtũm kapěr jarėnh o pa. Tĩrtũm kapěr na mex o mex.

¹⁸ Nė aa mẽ pahtõ mẽ pahte pano ho Tĩrtũm pumunh kėt. Ām Kraja pix na kot no ho omunh. Kaxkwa kamã kuri ri pa ho pa jakamã kot omunh mex. Nė te kot Hipėêxàja pyrək jakamã na pre wrÿ nė hprĩ hã tanhmã kute hã mẽ pamã harėnh o pa. Jakamã na pu mẽ ra pahpiitã Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omu nė mar mex nė.

Juãw Paxis kot mẽ kãm Jejus jarėnh o pa hã harėnh

Matêwre 3.1-12; Makre 1.1-8; Rukre 3.15-17; mããnėn Atre 19.4

¹⁹⁻²⁸ Na pre Juãw Paxis ma hkwÿjê hkõt mẽ kãm Jejus jarėnh o pa nhũm mẽ hkwÿjaja kuma nė amnhĩ kaxyw Jejus kõt hamaxpěr nė hkõt amnhĩ xunhwÿ. Hãmri nhũm Juãw Paxis ja hã mẽ omu nė Tĩrtũm mã mẽ hkrã kumrã. Pyhti pė Jotãw nhĩkjê hã krĩ pė Petãn tã ri mẽ hkrã kumrãr o pa. Hãmri nhũm krĩ pė Jerujarė kamã Ijaew krãhtũmjaja harėnh ma nė ma hwÿr hkwÿjê rė. Mė kot tanhmã hkukjêr to nhũm kot mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarėnh to kaxyw. Jakamã nhũm mẽõ patre hkwÿjê mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarėnh xà hã ixkre kamã mẽ ho ajuta xwÿnh kwÿjê mẽ Parijew nhõ xwÿnh kwÿjê mẽ nhũm mẽ ma hwÿr mra. Juãw Paxis wÿr mra nė omu nė kãm:

—Pa. E ot pa mẽ awÿr mra. Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarė. Apė mẽ atõ na ka we? Xà ka na apė Tĩrtũm kot mẽ ixkaxyw axãm mã xwÿnhnta na ka nà? Xà ka na pa htem amnhĩ wÿr akamã ijamak o ixpa? Anė.

Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm: “Nà pa hkêt.”
Anẽ hāmri nhũm mẽ kãm:

—Tô măn xep apê amnepê mã Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỳnh pê finat Erisja. Hã na ka tanhmã amnhĩ to nẽ akupỹm atĩr nẽ mẽ ixkôt apa nà? Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ixpê Eris kêt. Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Tô măn xep apê finat Mojes kot mẽ kãm harênh o pa xwỳnhhta na ka nà? Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ kê axte mẽ kãm:

—Nà ixpê tãm kêt. Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ tee ri kot ã amnhĩ tã aprār anhỹrja ma nẽ kãm:

—Kwa apê jajê hõ hkêt tã na ka hte mẽ hkrã kumrār o ri apa. Kwa nà akatàt kôt mẽ inhmã amnhĩ jarê. Pa mẽ ama nẽ ma akupỹm mra nẽ mẽ kot awỳr mẽ ixrênh xwỳnhjê mã tanhmã ajarênh to. Tanhmã na ka hte mẽ kãm amnhĩ jarênh to ho ri apa? E kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê pa mẽ ama. Anẽ.

Hāmri nhũm tã hprĩ hã mẽ kãm amnhĩ jarê. Amnepê mã mẽ hkukamã Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỳnh pê finat Ijais kot hkukamã tanhmã harênh to nẽ hã kagà xà hkôt nhũm mẽ kãm amnhĩ jarê nẽ mẽ kãm:

—Tôe. Nà kot paj ixprĩ hã mẽ amã amnhĩ jarê ka mẽ inhma. Amnepêm Tĩrtũm kapêr jarênh xwỳnhjê hõ pê finat Ijaisja na pre hte mẽ kãm mēhõ hkukamã harênh o ri pa. Mēhõ kot mẽ panhõ Pahihti hkukamã htēm nẽ kapôt ã kutêp mẽ kãm harênh o pa xwỳnhhta nhũm pre hkukamã harênh o ri pa. Nẽ mẽ kãm harênh o:

Koja nhỹrmã mēhōja kapôt ã mōn pōj nē mē kām tanhmã ujarēnh to ho ri pa. Nē mē kām ujarēnh o: “E mē inhma. Koja Tĩrtũm tokyx mē pahwỳr mē panhō Pahihtĩ mē nhũm wrỳ nhũm mē piitã omu. Jakamã kwa mē tokyx kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Te ho mē kot mēhō kutêp pry ho mex pyrāk o amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Jao amnhĩ nhĩ ho tãm amnhĩ nhĩpêx nē tãm axpên nhĩpêx o ri apa. Pahihtita kutêp.”

—Anhỹr o na pre hte finat Ijaisja kot Pahihtĩ hkukamã harēnh o ri pa xwỳnhhta kukamã harēnh anē. Tã paa. Pa na pre Ijaisja ã ixkukamã ijarēnh anhỹr o pa. Pa na pa hte ã Pahihtĩ kutêp mē kām harēnh o ri ixpa anē. Tã ã ixte harēnh anhỹr xwỳnhhta na ra mē pakamã pa ka mē kormã ja hã omunh kêt nē. Kukamã na pa hte mē piitã mē kot hkôt amnhĩ xunhwỳr ã mē omunh kaxyw gô pix o mē hkrã kumrār o ri mē hkôt ixpa. Nom na pre ra mē pahwỳr Tĩrtũm kot mē pakaxyw ãm xwỳnhhta tãm mē pahwỳr wrỳ. Àhpumunh tỳx o kot ijakrenh jakamã na pa hte ãm kukwak ri ixpa nē amnhĩ tã hã xpijaàm o ri ixpa. Anē.

*Juāw Paxis kot mē kām Jejus jahkre hã harēnh
Matêwre 3.11; Makre 1.10; Rukre 3.22*

²⁹ Tã nhũm apkati nhũm Juāw Paxis amnhĩ wỳr Jejus pumu nē mē kot mar o kuhê xwỳnhjê mã ãhkra ho ahkre nē mē kām:

—E. Oněj Tĩrtũm kot mē pakaxyw ãm xwỳnhhta tē. Mē pahpê Ijaew na pu htem xatã pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw Tĩrtũm mã pahkrit ôwêhti hkra nyw kwỳ hpa nē ho amnhĩ pãnhã kām

amnhĩrer o papa. No kêt htēm nēj koja nhỹrmã kãm mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. ³⁰ Na pa pre ra mẽ amã harēnh o: “Te pa ixte wa nē ixkator nē ixtĩr nē ixpa pyrãk. Nom amnepēm kormã ixkêt ri na pre htĩr rãhã nē pa ho pa. Nē ĩ ho wrỳk nē jar kator tã kēp Tĩrtũm Kra jakamã urak nē rãhã nē pa ho pa xwỳnh na. Jakamã kot amnhĩ to rax o kot ijakrenh par.” Anhỹr o pa pre mẽ amã harēnh o ri ixpa ka prem inhma.

³¹ —Ixte mẽ amã ã harēnh anhỹr tã ijaxwỳja kormã ixte kēp Tĩrtũm Kra hã omunh kêt nē ãm hkukamã Tĩrtũm nhỹ hã mẽ amã ã harēnh anhỹr o ri ixpa. Nē hkukamã Tĩrtũm mã mẽ akrã kumrãr o ri ixpa. Tã na pa kēp Tĩrtũm Kra hã omu nē ã mẽ amã ahkre anē ka mẽ omu. Anē.

³²⁻³³ Nhũm pre ã Juãw Paxis mẽ kãm Jejus jahkre anē nē mẽ kãm:

—Nà Tĩrtũm na pre ixte mẽ akrã kumrãr o ixpa kaxyw inhmã hã karõ. Tã na inhmã kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnhta o amnhĩrĩt nē inhmã harēnh o: “Koja nhỹrmã Ixkarõja mēhõ hwỳr wrỳ nē kuri arĩk. Ka ja hã omu nē kēp Ixkra hã omunh kurē kumrēx. Kojã amnhĩ xô ri amnhĩ pyrã nē mẽ kãm Ixkarõ nhõr o pa nhũm mẽ hkarõ mã agjê.” Anhỹr o inhmã harē. Tã na pa ra omu. Na pre Tĩrtũm Karõ kaxkwa rũm te tuuti pyrã nē hwỳr wrỳk o tē nē ĩkre hã xa. ³⁴ Pa ã kot hipēx anhỹr ã omu nē kēp Tĩrtũm Kra hã omunh kurē kumrēx. Jakamã na pa ã mẽ amã ahkre nē mẽ amã harēnh anē. Anē.

*Juãw Paxis kôt pa xwỳnh wa kot Jejus kôt pa hã
wa harēnh
Atre 19.4*

³⁵ Tã nhũm apkati nhũm Juãw Paxis axte Jejus pumu. Kot hkôt ri pa ho pa xwýnh mẽ wa nhỹri xa nẽ omunh o xa. ³⁶ Nhũm ra mẽ hãnh tẽ nhũm Juãw Paxis omu nẽ hkôt ri pa xwýnh wa kãm:

—E oněj Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhhta tẽ. Něj koja mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre. Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm wa kuma nẽ omu nẽ ma hkôt tẽ nẽ hã ajêt. ³⁸ Nhũm wa omu nẽ wa kãm: “Pa mo na?” Anẽ nhũm wa kot kêp mẽ ahkre xwýnh ã omunh jakamã kãm:

—Nà wa ixte ma akôt ixtẽm nẽ nhỹri anhõrkwỹ pumunh mã na pa wa akôt tẽ. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm wa kãm:

—Tõe. Nà wa kam nẽ rĩ ma ixkôt tẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm wa kuma nẽ ma hkôt wa tẽ nẽ õrkwỹ hwýr pøj nhũm ra amỹkry nhũm wa hkôt axà nẽ kuri ýr o kamàt hãmri nẽ kato nẽ ma akupỹm tẽ. ⁴⁰ Kôt htẽm xwýnhjê hõta na pre kêp Andre. Simãw Pêtre htõ na pre. Nẽ kaxyw hõja. Wa kumã na pre Juãw Paxis Jejus jahkre nẽ harẽ nhũm wa ma hkôt tẽ. Tã wa ra akupỹm wa tẽ. ⁴¹ Hãmri nhũm Andreja htõ Simãw wýr tẽ nẽ kãm:

—Kwa na pa wa jarãhã Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhhta pumu. Ma pu hwýr ka wa ixwar ano ho omu nà. Anẽ.

Ijaew kapêr kãm “Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh” anhỹrja te kot Gres kapêr kãm “Kris” anhỹr jarẽnh pyræk. Ijaew na prem ã Jejus jarẽnh anẽ nẽ harẽnh o: “Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh.” Anhỹr o harẽ. ⁴² Jakamã nhũm ã Andreja htõ mã harẽnh anẽ nẽ ma akupỹm hwýr o tẽ. Nẽ wa hwýr

pôj nhũm wa omu. Wa kêp Juãw kra hã wa omu hãmri nê Simãw mã kapêr nê kãm:

—Pa Simãw. Nà apê Simãw tã kot paj axte atã anhĩxi hõ mẽ. Kot kaj mããnên apê Septi. Anê.

Mê pakapêr kãm Septija te kêp “kên” jarênh pyræk. No Gres kapêr kãm te kêp “Pêtre” jarênh pyræk. No Ijaew kapêr kãm kêp “Septi.” Jakamã nhũm pre Jejus ã Simãw Pêtre hã hixi mênh anê.

Jejus kot amnhĩ kôt Firipti mẽ Natãnaew wa hwÿr ã harênh

⁴³⁻⁴⁴ Tã nhũm apkati nhũm ra Jejus pyka pê Garirej wÿr nojarêt nê nhÿri Firipti pumu. Firiptija Andre mẽ Simãw Pêtre wa uræk nê krĩ pê Pesêj nhõ xwÿnh na pre. Jakamã nhũm Jejus nhÿri omu nê amnhĩ kôt kuwÿ nê kãm:

—E kwa ma ri ixkôt apa ho apa. Anê.

⁴⁵ Hãmri nhũm kuma nê ma tẽ nê nhÿri Natãnaew pumu nhũm nhÿri pĩ hpàr parpê nhÿ nhũm omu nê kãm:

—Kwa na pa jarãhã finat Mojes kot amnepêm mēhõ hã kagà xwÿnhhta pumu. Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnhhta na. Tĩrtũm nhÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja kot hkukamã harênh nê hã kagà xwÿnhhta. Kêp Najare nhõ xwÿnh nê mããnên kêp finat Juje hkra. E kwa tokyx pu hwÿr ka ixkuxwar ano ho omu. Anê.

⁴⁶ Hãmri nhũm tee ri kot tanhmã harênh toja ma nê kãm:

—Tk. Kokÿ. Najare nhõ xwÿnh piitã kot amnhĩ to mexti hã kot kêt we hõ kêp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnh. Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Kwa nà ã akapēr anhÿr kêt nē. Ma ixkôt tē nē ixpyrà nē ano ho omu mǎn. Nē rĩ ã ri akapēr anē. Anē.

Hāmri nhũm kuma nē ma hkôt tē. ⁴⁷ Hāmri nhũm Jejus amnhĩ wÿr wa omu nē kuri mẽ kuhê xwÿnhjê mã Natãnaew jarēnh kurê kumrēx nē harēnh o:

—E oněj Ijaew ōja mẽ pahwÿr hpôx o tē. Ām hāmri na hte tām amnhĩ nhĩpēx o pa. Na hte higêt finat Jako kurom hēx rom ri tanhmã mẽ kām amnhĩ to hēx to ho pa hkêt nē. Na hte ām kapēr mex pix o ri kapēr o pa. Anē.

⁴⁸ Hāmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nē kām:

—Kwa mēhō na pre ã amã ijarēnh anē? Aa ixte nhÿri apumunh kêt kumrēx tã ka ri ām hāmri ã ijarēnh anē. Anē.

Hāmri nhũm kām:

—Nà mēhō kot tanhmã inhmã ajarēnh to hkêt. Ām pa na pa hte inhno ho apumunh o ixpa. Kormã Firipti kot awÿr htēm nē amã ijarēnh kêt ri pa ra ixprĩ hã inhno ho apumu. Na ka kormã pĩta parpē nhÿ pa apumu. Anē.

⁴⁹ Hāmri nhũm tee ri kot hprĩ hã harēnh ã amnhĩ tã kuma nē kām:

—Kwa mẽ ijahkre xwÿnh. Pēr ām hāmri apê Tĩrtũm Kra kumrēx jakamã na ka ã ijarēnh anē. Xep ka na mẽ ixte amnhĩ wÿr akām ijamak o ixpa xwÿnhnta na ka. Nà ka na apê mẽ ixpê Ijaew nhō Pahihtĩ. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhũm Jejus kuma nē kām:

—Nà ām hāmri na ka ixte pĩ hpar pē apumunh ã ajarēnhja ma nē hkôt pix mã ixpê Tĩrtũm Kra hã ixpumu. Tã kot kaj ja nhĩrô pē axte mẽmoj mex o kot ja jakrenh pumu. ⁵¹ Koja nhÿrmã kaxkwa

axkjê nhũm Tĩrtũm kapēr o mẽ wryk xwỳnhjaja kurũm axpẽn japa ka mẽ omu. Finat Jako pyrà nẽ mẽ omu. Ixte Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỳnh wỳr koja mẽ ã wryk nẽ amnhĩ nhĩpêx anẽ ka ja hã mẽ omu. Kwa jam ajamaxpēr tỳx rãhã ho apa. Anẽ.

2

Jejus kot gô ho mẽ kãm wĩhti nhĩpêx ã harẽnh

¹ Tã nhũm apkati axkrut nẽ hapêx nhũm Jejus arĩ Garirej kamã pa. Nhũm krĩ pẽ Kanã kamã axpẽn mã wahõj wa rer kaxyw nhũm Jejus katorxà ma mẽ hwỳr mỗ. ² Hãmri nhũm mẽ amnhĩ wỳr Jejus mẽ hkôt ri mẽ ixpa xwỳnhjê wỳ pa mẽ ijaxwỳja ma mẽ hwỳr mỗ nẽ ra mẽ hwỳr pôj. ³ Hãmri nẽ mẽ hkôt wa hã ixkĩnh nẽ apku nẽ wĩhti hkwỳ ho ixkôm o ixkrĩ. Tã nhũm ra wĩhti mẽ kêp hapêx nhũm Jejus katorxàja harẽnh ma nẽ Jejus mã harẽ nẽ kãm:

—Xê Jejus. Na xep ra mẽ kêp wĩhti hapêx pa. Xàt ka tanhmã mẽ ho ajuta hto mẽ? Anẽ.

⁴ Hãmri nhũm kãm:

—Tôe. Kwa tee ri ajamaxpēr kêt nẽ. Kot paj tanhmã mẽ kãm ho. Nom kot paj kormã ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỳnh ã pa kormã amnhĩ to amnhĩrit kêt nẽ. Anẽ.

⁵ Hãmri nhũm katorxà kuma nẽ mẽ kãm mẽ ãpênh xwỳnhjê hwỳr tẽ nẽ mẽ kãm:

—An koja Jejus mẽ awỳr tẽ nẽ tanhmã mẽ amã mẽmoj tã karõ hto ka mẽ ama nẽ kãm ho anhỳr kurê kumrêx. Anẽ.

⁶ Nhũm mẽ kuri kẽn o poti kêp 6 nẽ kuhê. Piitã umpỳm rũnh kumrêx. Kojã hõ pyxi nẽ nỳt nẽ kamã gô kêp 80 rit nẽ hkwỳ kamã kêp 100 rit. Ijaew

na htem apkur kaxyw nē amnhĩ nhĩhkra kuhõnh japyê rũnh nē kormã apku. Nē apkur pa nē axte amnhĩ nhĩhkra kuhõ. ã mẽ kot xatã amnhĩ nhĩhkra kuhõnh jakamã nhũm pre htem amnhĩ ri ã poti rũnh kwý xunhwýr anê. No nhũm ra hkaprý nē kuhê. ⁷ Hãmri nhũm Jejus tē nē omu mẽ àpênh xwýnhjê mã kãm:

—E mẽ ma mra nē gô ru nē ho poti kuhê mũj piitã ho nýt pa. Anê.

Nhũm mẽ kuma nē ma mra nē ho nýt pa. ⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nã hãmri. Pãnhã hõ kamã gô hkwý janhi nē o tē nē mẽ anhõ patrãw mã agõ kê hkwý ho ixkõ nē kamã ama. Anê.

Hãmri nhũm mẽ mar xà hkôt kãm hkwý janhi nē hwýr o tē nē kãm kugõ. ⁹⁻¹⁰ Nom nhũm gôja arĩ kêp gô kumrêx kêt nē. Jejus kot tanhmã ho jakamã nhũm ra hpãnhã kêp wĩhti. Jakamã nhũm mẽõ patrãw wýr hkwý ho tē nē kãm kugõ nhũm hkaki nē kamã ama. Nom Jejus kot gô ho hipêx ã omunh kêt nē. ãm htýx ho wĩhti kumrêx ã hkamnhĩx nē mex kumrêx ã hkaki. Hãmri nē amnhĩ wýr mjên nyw xwýnh mã hpa ho apê nhũm hwýr tē nhũm kãm:

—Kwa na htem wĩhti mex o wa nē mẽ kãm kugõ hãmri nhũm mẽ hpenh pa nhũm mẽ rĩ kormã hkôt omnu ho hapu nē mẽ kãm kugõ. Tã ka pěr mẽ axtem nē wam mẽ kãm omnu nhõr pa hãmri nē kormã mex kumrêxja o hapu nē mẽ kãm agõ. Kêt wĩhti ja na mex kumrêx. ãm mex o mex. Anê.

Jejus kot gô ho hipêx ã omunh kêt jakamã nhũm ã kãm kapêr anê. ãm mẽ àpênh xwýnh pixjaja na prem ja hã omu. ¹¹ Nhũm Jejus kormã mẽ kãm aa

mě kot mẽmoj pumunh kêt õ ho anhÿr kêt tã krĩ pê Kanã kamã ã mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx anhÿr o hkraax. Jao amnhĩ to rax o amnhĩ to rax ã mẽ inhmã amnhĩ to amnhĩrit. Pa mẽ ixpê hkôt ri ixpa xwÿnhjaja ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu hãmri nẽ kêp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnh ã omunh kurê kumrêx.

¹² Tã nhũm Jejus hpãnhã ma krĩ pê Kapanau hwÿr mõi. Pa mẽ hkôt ri ixpa xwÿnhjaja nẽ katorxà nẽ htõjaja pa mẽ ma ixpiitã hkôt mõi. Hãmri nẽ hwÿr pøj nẽ kamã mẽ hkôt ixpa hã ixtã apkati grêre nẽ ma hpãnhã krĩ hõ hwÿr ixpa.

Jejus kot Tĩrtũm nhõrkwÿ hwÿr àr ã harênh

Matêwre 21.12-13; Makre 11.15-19; Rukre 19.45-46

¹³ Tã nhũm ra arĩgro pê Pas ahtêp o mõi. Pasja ã mẽ ixpê Ijaew na pa htem amnepêm Tĩrtũm kot pika pê Ejit rũm mẽ inhĩgêjtê kator mã ijamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprõ nẽ hã ixkĩnh. Jakamã nhũm Jejus ma hkwyjê hkôt krĩ pê Jerujarê hwÿr mõi. Pa mẽ ixpê hkôt ri ixpa xwÿnhjaja pa mẽ ma hkôt ixpa. Hãmri nẽ hwÿr pøj ¹⁴ nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwÿr mra nẽ ixkre puhã kahêja wÿr agjê. Nhũm mẽ kamã axtem nẽ mẽmoj to wênê ho kuhê. Mõx o wênê nẽ ôwêhti ho wênê nẽ tutre ho wênê ho kuhê. Mẽ kot haprõr nẽ ho Tĩrtũm mã hkĩnh xà kaxyw mẽ kãm ho wênê. Nẽ kàxpore ho pinhpanh xwÿnhjaja haxwÿja mẽ kuri hkrĩ. ¹⁵ Hãmri pa mẽ Jejus kôt mẽ hwÿr agjê nẽ ja hã mẽ omu hãmri nhũm Jejus pê ja omnuj tÿx nẽ. Jakamã nhũm tee ri mẽ omu hãmri nẽ amnhĩm mry hkà ho mẽ htak xà nhĩpêx nẽ ho ixkreja nẽ mẽ piitã mẽ kator pa. Nẽ mõi nẽ ôwêhti nẽ mẽmoj piitã kator pa. Nẽ kàxpore ho pinhĩpanh xwÿnhjaja nhũm

mê kêp mê õ mêsti rênh pa nhũm mê hikàxpore pykap rôrôk pa nê angrà nê hikwỹ. ¹⁶ Hãmri nhũm Jejus tutre ho wênê xwýnhjê mã kãm:

—Kwa mê anhõ tutre jamý nê tokyx ma mra. Na htem Inhĩpêêxà nhõrkwỹ kamã mẽmoj to wênê hkêt nê. Kêp mê uaprôr xà hã ixkre hkêt. E kwa mê tokyx ma mra. Anê.

Nhũm pre ã mê kãm kapêr anê nhũm mê tee ri kuma hãmri nê ma mrar kurê kumrêx. ¹⁷ Pa mê hkôt mê ixpa ho ixpa xwýnhjaja ã kot mê hipêx anhỹr ã omu hãmri nê ra Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja kukamã hã kagàta mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Kagà kot amnepêm Jejus kukamã te ra ã kapêr anhỹr pyràk o harênh. Nê harênh kot:

Na pa hte Tĩrtũm nhõrkwỹ ho mex rãhã ho ixpa.

Nhũm mẽmoj punuj hwýr axà pa omu nhũm ja inhmã mex kêt nê.

Anhỹr o kot hkukamã harênh jakamã na pa mê ã Jejus kot mê hipêx anhỹrja ã omu hãmri nê ra hkukamã hã kagàta mã ijamaxpêr kurê kumrêx.

Ijaew krãhtũmjaja kot Jejus kujêr ã mê harênh

¹⁸ Tã nhũm Ijaew krãhtũmjaja tee ri Jejus kot ixkreja nê mê kator ã omu hãmri nê hwýr mra nê kãm:

—Pa. Kwa mon ka ri ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja nê mê kator anê? Mêhõ na we mê ixwýr amê ka ý hã ã mê hipêx anêhti? Nà xà Tĩrtũm na mê ixwýr amê? E mê inhmã aa mê ixte mẽmoj pumunh kêt õ ho anê. Pa mê ja hã apumu hãmri nê Tĩrtũm kot mê ixwýr amênh xwýnh ã apumunh kurê kumrêx. E kwa tokyx mê inhmã ho anê. Anê.

19 Hāmri nhūm mẽ kuma nẽ mẽ kām amnhĩ jarẽ. Nom amnhĩ tã kuxi nẽ mẽ kām awjarẽ nẽ mẽ kām:

—Nà kot paj aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt õ ho pixi nẽ mẽ amã ho anẽ ka mẽ omu. Tĩrtũm nhõrkwỹ jaa. Kot kaj mẽ agrà pa ixtã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm hipêx ka mẽ ja hã ixpumu.

20-22 Anhỹr o mẽ kām kapêr. No ãm ixkreja jarẽnh kêt nẽ. Na pre ãm amnhĩ tã kuxi nẽ ã mẽ kām kapêr anẽ. Mẽ kot hpĩr nhūm htyk ã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm htĩr ã mẽ kām ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Te mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreta grành nhūm hã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm kot hipêx parta pyræk ã hã kuxi nẽ ã mẽ kām amnhĩ jarẽnh anẽ. Jakamã nhūm mẽhprĩ hã mar mex kêt nẽ. ãm tee ri kuma nẽ kām:

—Tk. Kwa ixkre ja na prem hipêx kaxyw nẽ hã amgrà xohtô rax nẽ hipêx. Hã amgrà pẽ 46 nẽ hipêx par kênã kot ka kêt atã apkati axkrunẽpxi pix nẽ akupỹm hipêx. Anẽ.

Mẽ kot hprĩ hã mar kêt jakamã na prem ã kām kapêr anẽ. Pa mẽ hkôt mẽ ixpa ho ixpa xwỹnhjaja ã mẽ kām kapêr anhỹrja ã kuma nẽ hã inhnohtỹx rãhã ho ri ixpa. Tã nhūm mẽ kot Jesus pĩr nhūm hã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm htĩr nhõ arĩgrota ã pa mẽ kot ã amnhĩ jarẽnh anhỹrja mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Nẽ axpên mã:

—Hêxta waa nẽ. Xep ãm hāmri na pre Pahihti amnhĩ kukamã ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Mẽ kot hpĩr nhūm htyk ã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm htĩr ã amnhĩ kukamã amnhĩ jarẽnh mex nẽ. Te mẽ kot Tĩrtũm nhõrkwỹ grành par nhūm hã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm hipêx ã amnhĩ jarẽnh

pyràk. ãm hãmri na pre amnhĩ kukamã ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Anẽ.

Jejus kot mẽ pajamaxpẽr kôt mẽ pahpumunh ã harẽnh

²³ Tã nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ ixpa ho ixpa xwýnhjaja arĩ Jerujarẽ kamã ri ixpa ho ixpa. Nhũm ra arĩgro pê Pasja kato nhũm mẽ piitã hkĩnh kaxyw axpẽn wýr akuprõ. Nhũm Jejus mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mẽ hkôt pa. Nhũm mẽ omu nhũm mẽ hkwýjaja Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh ã hkôt hamaxpẽr tã no ãm hkôt hamaxpẽr tỳx kêt nẽ. ²⁴ Jakamã nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ hamaxpẽr ã mẽ omu nẽ hamaxpẽr o:

—Nà mẽ kot ixkôt hamaxpẽr kryre xwýnhjaja koja mẽ hã apkati grẽre nẽ ixto hamakêtkati nẽ htỳx ri pa. Anẽ.

²⁵ Jejus kot mẽ pahte pahtỳx ri amnhĩ tomnuj o papa hã mẽ pahpumunh par. Nẽ pahtỳx ri pajamaxpẽr punuj o papa hã mẽ pahpumunh par. Jakamã na pre ã mẽ harẽnh anẽ.

3

Jejus mẽ Nĩkotẽ wa kot axpẽn mã kapẽr ã wa harẽnh

Juãw 1.12-13; mããnẽn Wam Pêtre 1.23

¹ Tã nhũm Parijew nhõ xwýnhjê õ pê Nĩkotẽ. Mããnẽn kêp Ijaew krãhtũmjê hõ. ² Jakamã na pre Jejus jarẽnh ma nẽ kãm omunh prãm nẽ. Hãmri nẽ hkwý pymaj kamàt kãm hwýr tẽ nẽ omu nẽ kãm:

—Pa mẽ ijahkre xwýnh. E ot pa awýr tẽ. Ra mẽ ixte apumunh mex. Tĩrtũm na pre ate mẽ ijahkre ho apa kaxyw mẽ ixwýr amẽ ka mẽ ixwýr wrý.

Mêhõ koja apyrà nê aa mẽ inhmã mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o pa? Nà amrakati kumrêx. Kop apu Tĩrtũm kot mẽ ixwỳr amênh kêt ronhỹx ka ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Anê.

³ Hãmri nhũm kuma nê tanhmã kãm kapêr to. No ãm amnhĩ tâ kuxi nê kãm awjarê nê kãm:

—Na htem piitã mẽ katorxà nhõxà hkre rũm hapôj. Tã Tĩrtũm kãm mẽ piitã axte mẽ hapôx prãm. Jakamã kot kaj mẽ akator o axkrut kêt nê hãmri nê nhỹrmã Tĩrtũm ri atĩr tũm nê apa ho apa hkêt nê. ãm hkrajê pix na htem kuri htĩr tũm nê pa ho pa. Jakamã kwa jam ajamexpêr tỳx nê ri ho apa. Anê.

⁴ Hãmri nhũm Nĩkotêja kuma nê tee ri ã kot kãm kapêr anhỹrja kukamã hamaxpêr nê kãm:

—Kwa ra ixaptàr kênã kot pa kêt tanhmã amnhĩ to nê akupỹm ixkatorxà nhõxà hkre hwỳr axà nê axte kurũm ixkato. Anê.

⁵⁻⁷ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà na hte mẽ hkrarejaja mẽ katorxà nhõxà hkre rũm kagô hkôt hapôj hãmri nê kêp katorxà mẽ hipêêxà wa hkwỳy. Jao wa kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Ja pyrà nê ka mẽ atõ amã apê Tĩrtũm kra hprãm hã kot kaj amnhĩ to awỳ nhũm wa Ixkarôja akarõ mã axà hãmri ka ra apê hkraa. Te ra axte akator pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Nê te mẽ hkra kot katorxà nê hipêêxà wa kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o pata pyrà nê apãm Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nom koja Tĩrtũm mẽ wa Ixkarôja akarõ mã àr kêt nê ka apê hkra hkêt nê. Jao te axte akator kêt pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Jakamã na pa amã te ate akator pijakrut o amnhĩ nhĩpêx pyræk o amã ã ja jarênh anê. Kwa

jam ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa. No ama nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê.

⁸ —E pa ixprĩ hã amã ja jarê ka inhma. Na hte kôk kãm nhỹhỹm àpêr prãm xà hkôt àpêr o pa. Pu mẽ kamã ama no ãm pano ho nhỹhỹnh mõi xà hkôt omunh kêt nê. Nê nhỹhỹm ma mõi xà hkôt omunh kêt nê. Ja pyrà nê na hte Tĩrtũm mẽ wa Ixkarôja mẽ hkaxwỳnh mã agjê nê mẽ ho Tĩrtũm kra nom nhũm mẽhprĩ hã kot tanhmã mẽ ho hã amnhĩ tã omunh kêt nê. Anê.

⁹ Hãmri nhũm Nĩkotê ã Jejus kot kãm kapêr anhỹr ã kuma nê tee ri hamaxpêr nê kãm:

—Kwa na pa ixprĩ hã amar kêt nê. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa mon ka hte Tĩrtũm kapêr tũm o Ijaew jahkre ho apa tã aprĩ hã ixkapêr mar kêt nê? ¹¹ Ixte mẽmoj pumunh xà hkôt ixte mẽ amã harênh o ixpa htã ka mẽ apê Ijaew krãhtũmjaja mẽ amã ixkapêr mar prãm kêt nê. ã mẽ ate anhỹr kumrêx. Kwa jam ajamaxpêr tỳx nê. ¹² Na pa ra Tĩrtũm kot jar tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ixpa htã ka mẽ ãm ama nê ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Jakamã xà kot pa hpãnhã mẽ amã kaxkwa kamã tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã harê ka mẽ ama nê mar tỳx nê? Nà kot ka mẽ ama nê ãm ama nê hkôt ajamaxpêr kêt nê. ¹³ Mẽhõ na we ra ma kaxkwa hwỳr api nê kamã mẽmoj mex pumu nê man akupỹn mẽ awỳr wrỳ nê mẽ amã tanhmã harênh to? Nà amrakati kumrêx. ãm paxipix ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỳnh na pa pre amnê kurũm mẽ awỳr wrỳ hãmri nê ixprĩ hã mẽ amã tanhmã harênh to ho ri ixpa.

14 —Amnepê m finat Mojesja kormã kapôt ã mẽ o pa ri na pre mẽ kãm kax o kagã karõja nhĩpêx nê kÿxpê mẽ kãm kunhõ. Kagã kot mẽ hkamnhar xwÿnhjaja kot hwÿr rĩt nê omunh nê akupÿm mex kaxyw mẽ kãm kunhõ. Tã ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwÿnh kot paj nhÿrmã kagã karõta pyrã nê kÿx pê pĩ kahpa hã ajêt. 15 Ka mẽ te mẽ kot kagã karõ pumunh nê akupÿm mexta pyrã nê amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xunhwÿ hãmri nê nhÿrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nê amex rãhã nê apa ho apa.

16 —Tĩrtũm kãm pika piitã hkõt mẽ apiitã mẽ ajapê htÿx. Nê mẽ ajapê xaj na pre ixpê Kra hã ix-pyxi hã mẽ awÿr inhmẽ. Ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xãm. Hãmri nê nhÿrmã atyk tã nhũm Tĩrtũm akupÿm ato atĩr ka wa ixkuri atĩr tũm nê amex rãhã nê apa ho apa. Hãmri nhũm Tĩrtũm aa amnhĩ nê nhÿhÿm amênh kêt kumrêx. 17 No mẽ ate amnhĩ tomnuj mÿrapê tanhmã ixte mẽ anhĩpêx to kaxyw na pre mẽ awÿr inhmênh kêt nê. ãm ixkukwak ri mẽ atĩr tũm nê mẽ amex rãhã apa ho apa hprãm xaj na pre mẽ awÿr inhmẽ pa mẽ awÿr wrÿ. 18 Jakamã kot ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixpê Tĩrtũm Kra hã ixkõt ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xãm nhũm Tĩrtũm ixtã apumu nê ate amnhĩ tomnuj mÿrapê tanhmã anhĩpêx to hkêt nê. No kêt mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhjaja na Tĩrtũm ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xà hwÿr mẽ pa mã xwÿnhjê hã mẽ harê. Mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwÿr kêt mÿrapê. Anê.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj o hpimxur prãm kaprÿ ã

mě harēnh

¹⁹ Nhũm Jejus arĩ Nĩkotě mã kapěr ně kãm:

—Na pre Tĩrtũm amně pika hwỳr mẽ awỳr inhmě. Mě ate amnhĩ tomnuj xwỳnh ã amnhĩ pumunh kaxyw mẽ awỳr inhmě. Tã nhũm mẽ ohtõ ně amnhĩ tomnuj gryk ã kãm kapěr mar prãm kêt ně. Jao ixkaga ně kãm ixkapěr mar prãm kêt ně.

²⁰ Ra ixprĩ hã ixte mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã mẽ omunh mex jakamã mẽ kãm ixkapěr mar prãm kêt. Ně ixte mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã mẽ harēnh pymaj ixkõt kãm pa hprãm hkêt ně. ²¹ No kêt mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o pa hã hpĩaàm kêt. Na htem àmnhĩx ixkõt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã koja mẽ piitã ja hã mẽ omu ně Tĩrtũm kot tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ ra kãm hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx ho pa hprãm ã mẽ omunh kurê kumrêx. Aně.

Nhũm pre ã Jejus Nĩkotěja mã kapěr aně.

*Juãw Paxis kot Jejus jarēnh o pa hã harēnh**Juãw 1.19-28*

²² Tã pa mẽ ixpê Jejus kõt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjaja Jejus kõt Jerujarě rũm ijapõj ně pika pê Jutej kwỳ kamã ixpa. Jejus nhỹ hã Tĩrtũm mã mẽ hkrã kumrãr o ri mẽ hkõt ixpa. ²³ Nhũm finat Juãw Paxis haxwỳja mẽ ixpyrà ně mẽ hkrã kumrãr o pa. Krĩ pê Sarĩ htã krĩ pê Enõ mỳri pyhti rax jakamã nhũm pre htem hwỳr mra nhũm kamã mẽ hkrã kumrã. ²⁴ Kormã mẽ kot haxàr kêt ri nhũm kamã mẽ hkrã kumrãr o pa.

²⁵ Rôm nhũm Ijaew hõja Juãw Paxis kõt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳr tẽ ně Juãw Paxis kot mẽ hkrã kumrãr ã tanhmã mẽ hkukjêr to nhũm mẽ

kuma nê tee ri hã axpên kukjêr o kuhê. ²⁶ Hãmri nê akupÿm Juãw Paxis wÿr tẽ nê kãm:

—Kwa mẽ ijahkre xwÿnh. Pyhti pê Jotãw nhĩkjê hã ate mẽhõ pumunh nê tanhmã mẽ inhmã harênh to xwÿnhhta kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja na xep htem apyrà nê mẽ hkrã kumrãr o pa nhũm xep mẽ ra ohtô nê mẽ pahkaga nê mẽ hkôt pa. Kwa xà ja amã mex nà? Anê.

²⁷ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tÿ ja mex kênã. Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt na htem mẽ hwÿr mra nhũm mẽ ixpãnhã mẽ hkrã kumrã. Nà ja mex. ²⁸ Ixpê Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnh kêt. Na pa pre ra mẽ amã ja hã amnhĩ jarê ka prem inhma. ãm hkukamã na pre Tĩrtũm amnê inhmẽ pa mõi nê ã jar ri ixpa anê.

²⁹—Te ixte mẽ umre kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Na htem axpên mã mẽ rer kaxyw nhũm mẽ umreja myta wÿr tẽ nê hpa hã kupy nê ma ni hwÿr o tẽ nê axpên mã wa kure. Hãmri nhũm hpãnhã mẽhõja axpên tã wa hakre. Nhũm umreja wa kuri hkĩnh nê mar o xa. Tã te ixte mẽ umre kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk jakamã koja mẽ ma Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnhhta wÿr mra nê kapêr ma pa mẽ harênh ma nê ixkĩnh nê. ³⁰ Na htem mẽ umre hã hkĩnh kêt nê. Mjên nyw xwÿnhja ã na htem hkĩnh. Tã ja pyrã nê koja mẽ axte ixte mẽ kãm Jejus jarênh mar kaxyw ixwÿr mrar kêt nê. ãm hwÿr koja mẽ hpãnhã mra nê tãm mar o kuhê. Ja mex kumrêx. ³¹ Jejus kêp kaxkwa rũm amnê mẽ pahwÿr wrÿk xwÿnh jakamã kot amnhĩ to rax o kot mẽ pahpiitã mẽ pajakrenh par. Mẽ papajaja mẽ pahpê pika nhõ xwÿnh jakamã Jejus kĩnhã mẽ pahte mẽmoj

piitã omunh tohtuj anhÿr. Nê pika nhõ xwÿnhjê jamaxpêr pix o pajamaxpêr o ri papa.

³² —Na hte Jejus mē kãm kaxkwa kamã kot mēmoj pumunh xwÿnh kwÿjê jarênh o pa. Nê kamã kot mēmoj mar xwÿnh kwÿ jarênh tã nhũm mē ohtô nê kuma nê ãm kuma. ³³ No mē kot mar nê amnhÿ kaxyw hkôt hamaxpêr xwÿnhjaja na htem kuma nê axpên mã harênh o: “Nà ãm hãmri na ã Tirtũm kapêr jarênh anê. Nà Tirtũm kapêr mex kumrêx.” Anhÿr o axpên mã harê.

³⁴ —Tirtũm na pre mē pahwÿr Jejus mē nhũm amnê mē pahwÿr wrÿ nê Tirtũm Karõ nhÿ hã mē pamã kapêr jarênh o ri mē pahkôt pa. ³⁵ Tirtũm kãm Krata japê htÿx kumrêx jakamã na pre ïhkram mēmoj piitã haxâr pa nhũm uràk nê hihtÿx o hihtÿx nê mēmoj piitã ho amnhÿptâr o pa. ³⁶ Jakamã mē kot amnhÿ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja koja mē nhÿrmã wa kuri htÿr tũm nê mex rãhã nê pa ho pa. No mē kot hkaga xwÿnhjaja koja mē ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr kêt nê. Koja Tirtũm mē kot amnhÿ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr mē rênh pa. Anê.

4

¹ Tã nhũm Parijew nhõ xwÿnhjaja Jejus jarênh ma. Nê hkôt mē pa xwÿnhjaja ohtô rax o Juãw Paxis kôt mē pa xwÿnhjê jakrenh ã mē harênh ma. Nê Jejus kot mē hkrã kumrâr rax o Juãw Paxis jakrenh ã harênh ma. ² Nom Jejus na pre mē hkrã kumrâr kêt nê. ãm mē ixte hkôt ri mē ixpa ho mē ixpa xwÿnhjaja na pa prem kãm mē hkrã kumrâr o ri ixpa. ³ Jakamã nhũm Jejus amnhÿ tã Parijew nhõ xwÿnhjê jarênh ma hãmri nê mē kêp kato nê

hpãnhã ma akupỹm Garirej wỳr mō pa mẽ ma hkôt
ixpa.

*Mēhō ni kot amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx ã
harẽnh*

Juãw 7.37-39; mããnẽn Apokarip 22.1, 22.17

⁴Tã pa mẽ mō nẽ kormã pyka pê Samar mã axà
nẽ hkôt ixpa. ⁵Hãmri nẽ krĩ pê Sika hwỳr ixpôx
o mō. Amnepêm finat Jako kot hkra Juje mã pyka
nhõr xwỳnh tã krĩa xa pa mẽ ra hwỳr ixpôx o mō.
⁶Nẽ amnepêm Jako kot gôm kakwỳnhnta wỳr pøj.
Nhũm ra kaxkwa nhĩpôk ri myt nhỹr mẽ nhũm
Jejus ra mrar ryy kurê hkēngrà nẽ. Hãmri nẽ gôm
kakwỳnh mỳ ri tēm nẽ hkôkôt o nhỹ. ⁷⁻⁸Hãmri pa
mẽ kure nẽ mẽ ixàpkur xà japrôr kaxyw ma krĩm
ijapêx.

Rôm nhũm Samar nhõ xwỳnh nija amnhĩm gô
runh mã tẽ nhũm Jejus omu nẽ kãm:

—Kwa inhmã anhõ gôta kwỳ pa ho ixkõ. Anẽ.

⁹Nhũm amnhĩ jaêr pê amnhĩ tã kuma. Ijaew na
pre htem Samar nhõ xwỳnhjê kutã apkur rỳ mẽ
hkôt ri pa rỳ mẽ ho mjên kêt nẽ. Rỳ mẽ kutã hkôm
kêt nẽ. Tã nhũm Jejus ã gô hã nija wỳr anẽ nhũm
tee ri amnhĩ tã kuma nẽ kãm:

—Xê pěr apê Ijaew tã axtem nẽ ri gô hã ixwỳ. Xà
ate ixpê Samar nhõ xwỳnh ã ixpumunh kêt? Hãn
ka ri hã ixwỳ. Anẽ.

¹⁰Hãmri nhũm kuma nẽ kãm amnhĩ jarẽ. No ãm
amnhĩ tã kuxi nẽ kãm kapěr nẽ kãm:

—Nà aprĩ hã ate ixpumunh ro nhỹx ka kam gô
hã ixwỳ pa amã hkwy. Inhõ gô na axte mã. Tĩrtũm
kãm amarĩ mẽ amã òr prãm. Na htem ho ixkõ
hãmri nẽ mex nẽ htĩr tũm nẽ pa ho pa. Anẽ.

¹¹ Hāmri nhũm tee ri kot ã õ gô jarēnh anhỹrja ã kuma nẽ htỳx ho gôm kakwỳnh kamã gô hã hkamnhĩx nẽ tee ri hkukamã hamaxpēr nẽ kãm:

—Xê tanhmã kot ka kêt amnhĩ to nẽ inhmã gôta kwỳ janhi? Mo kaxyw anhõ gô janhir xà? Gôm kakwỳnhta upỳm rax kênã kot ka kêt tanhmã amnhĩ to nẽ hkwỳ janhi. Nhỹhỹnh kot ka anhõ gô jarēnh xwỳnhta kwỳ janhi pa ho ixkõ hāmri nẽ ixtĩr tũm nẽ ixpa ho ixpa? ¹² Mẽ inhõ gôm kakwỳnhja amnepê mã mẽ panhĩgêt finat Jako nhõ gôm kakwỳnh na pre. Jako hkwỳjaja na prem hkakwỳ nhũm kamã gô kato nhũm pre htem hanhi nẽ ho hkõm o pa. Nẽ hkrajaja nẽ hkrit piitã ho hkõm o pa. Jakamã na pre mẽ ixpê hkanrêhã htàmnhwỳjê mã hkaga. Tã xep axtem anhõ gô. Mẽ kot ho hkõm nẽ htĩr tũm kaxyw na xep. Jakamã xê xà ate amnhĩ to rax o mẽ panhĩgêt Jako jakrenh mẽ? Anẽ.

¹³ Hāmri nhũm Jejus kãm:

—Nà mẽ anhõ gôta na htem ho ixkõ nẽ arĩ kãm kôr o pa. ¹⁴ No ixte amã gô jarēnh xwỳnhta kot ka hkwỳ ho ixkõ hāmri nẽ axte amã kôr kêt kumrêx nẽ apa. Nhũm te akaxwỳnh kãm hinore hprôt pyrak o ka amnhĩ nhĩpêx. Hāmri nẽ te hinore kamã gôja aa grã hkêt pyrã nẽ aa ajapêx kêt kumrêx. Nhỹrmã atyk tã akupỳm atĩr nẽ atĩr tũm nẽ amex rãhã apa ho apa. Anẽ.

¹⁵ Nhũm nija kuma hāmri nẽ kãm:

—Xôwehe? Xê tô tokyx inhmã anhõ gôta kwỳ. Pa ho ixkõ nẽ axte inhmã kôr kêt nẽ ixpa. Nẽ axte amnẽ amnhĩm gô janhir mã inhmrar kêt nẽ. Xê tokyx inhmã hkwỳ mẽ? Anẽ.

Tỳx gô kumrêx ã hkamnhĩx nê ã hã àhwỳr anê.

¹⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tô ma akupỹm krĩm tẽ nê amjên japrô nê man akupỹn ixwỳr wa tẽ. Anê.

¹⁷ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Ma mo inhmjên? Inhmjên kêt na pa hte ri ixpa. Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tỳ. Nà ãm hãmri na ka ã amnhĩ jarênh anê.

¹⁸ Na ka pre ra amjên kêp 5. Nê my mẽ ri war apa xwỳnh ata te kêp amjên pyràk nom kêp amjên kumrêx kêt. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm amnhĩ jaêr pê kot ã kãm kapêr anhỹrja ma hãmri nê kãm:

—Xê pêr aprĩ hã ate ixpumunh par pyràk. Mãn apê Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnhjê hõ mãn ka mê? ²⁰ Xê inhmã mẽmoj jarê. Nhỹhỹm kot paj wem axpên kôt mra nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harê? Amnepê mã mẽ panhĩgêjtaja na prem hixêt mũj nhĩmõk ã api nê hã kãm amnhĩ jarê nê kãm mex o mex ã harê. No mẽ apê Ijaew na ka htem krĩ pê Jerujarê pix kãm mẽ ixte axpên kôt mrrar nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ inhmã karõ. Xà hixêt nhĩmõk ã mẽ ixte kãm amnhĩ jarênhja xà apê omnuj mê? Ma xà apê omnuj kêt? Anê.

²¹ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà kot kaj mẽ nhỹrmã ãm Jerujarê pix kãm rỳ hixêt mũj nhĩmõk pix ã axpên wỳr akuprõ nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kêt nê. ²² Mẽ apê Samar nhõ xwỳnhjaja mẽ ate Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o apa htã aprĩ hã kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh kêt. Nê tanhmã hamaxpêr to ho pa hã omunh kêt. No mẽ ixpê Ijaew na pa mẽ arom kot

tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê tanhmã hamaxpêr to hã omunh mex. Mê inhĩõ kukwak ri koja Tĩrtũm mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnh piitã nê mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh pa. ²³ Tã koja mẽ piitã Mêpahpãm Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh kaxyw nhỹhỹm pa hkêr nê. Koja mẽ nhỹri pa xà kamã mẽ õpinh xà kaxwỳnh kãm ã kãm amnhĩ jarênh anhỹr o pa. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm. No nhỹhỹm mrrar nê nhỹri kuhê xà pix kamã kãm amnhĩ jarênhja nhũm kãm hprãm kêt nê.

²⁴ —Nê Tĩrtũmja mẽ pahpyrà nê ã hkêr jakamã na te kaxkwa nê pika piitã hkôt pa ho pa. Jakamã na htem nhỹri pa nê õpinh xà kaxwỳnh kãm amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr nê kãm mex o mex ã harê nhũm ra amnhĩ tã mẽ kuma. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja na kãm hprãm. Anê.

²⁵ Nhũm pre ã Jejus nija mã kapêr anê nhũm kuma nê kãm:

—Ma koja xep nhỹrmã Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm mã xwỳnh pê Krisja mẽ pahwỳr wrỳ hãmri nê hprĩ hã mẽ pamã mẽmoj piitã ho amnhĩrĩt pu mẽ kuma. Anê.

²⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa nhũm paa. Ixte amã ixkapêr xwỳnhja ixpê Kris na pa. Jakamã na pa ixprĩ hã amã ã ixkapêr anê. Anê.

²⁷ Nhũm pre ã kãm amnhĩ jarênh anhỹrja rôm pa mẽ ixte hkôt ri mẽ ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ra ixujaprôr pa nê akupỹn hwỳr ixpôx o mra. Hãmri nê amnhĩ jaêr pê kot Samar nhõ xwỳnh nita mã kapêr ã omu nê tee ri hkukamã ijamaxpêr nom tanhmã hã hkukjêr to hkêr nê. Nija kêp Samar nhõ xwỳnh tã nhũm àmnhĩx kãm kapêr o nhỹ. Pa mẽ

omu nē ãm omu nē tanhmã hã kãm nē hkêt nē.
²⁸ Hãmri nhũm nita gôm kakwỳnh mỳr ri ã poti re
 nē ma akupỹm krĩm tẽ nē hkwỳjê mã awjarẽ. ²⁹ Nẽ
 mẽ kãm:

—Xê mẽ tokyx ma ixkôt gôm kakwỳnh wỳr mra
 nẽ mỳ ri mẽhõ my mũj pumu. Tĩrtũm kot mẽ
 pahwỳr mẽnh mã xwỳnhnta na. Aa kot nhỹri ix-
 pumunh kêt tã kot hprĩ hã ixpumunh par. Ixte
 tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh par. Xê mẽ
 ma ixkôt mra nẽ ixpyrà nẽ kapêr ã ama. Anẽ.

³⁰ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma hkôt Jesus wỳr
 mrar kurê kumrêx.

³¹ Rôm pa mẽ ixte Jesus kôt ri ixpa ho ixpa
 xwỳnhjaja tee ri mẽ ixàpkur xà ho Jesus ma nẽ kãm:
 —E ota mẽ panhõta. Kwa mẽmoj py nẽ aku mãn.

³² Anhỹr tã nhũm mẽ inhma nẽ tanhmã mẽ
 inhmã amnhĩ jarênh to. Nom amnhĩ tã kuxi nẽ
 amnhĩ jarẽ nẽ mẽ inhmã:

—Nà kormã. Inhõja axtem na. Mẽ ate inhõja
 pumunh kêt. Anẽ.

³³ Hãmri pa mẽ kuma nẽ tee ri hã axpên kukja nẽ
 axpên mã:

—Kwa mãn ra mẽhõ mẽ paxwakre kamã kãm
 mẽmoj to tẽ nhũm kukrẽ nà? Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ inhma nẽ mẽ inhmã:

—Nà mẽhõ kot kêt ri inhmã mẽmoj to mra pa
 kuku? Kot paj kot mẽ awỳr inhmẽnh xwỳnhnta mã
 tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hãmri nẽ te ra ixàpkur
 mex nẽ hã ixihtỳx mex pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Tã
 kot paj ã kãm amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa rãhã ho
 ijapêx pa. Jao te ixàpkur rax pyràk.

³⁵ Anhỹr o mẽ inhmã amnhĩ jarẽ. Hãmri nẽ ra
 Samar nhõ xwỳnhjaja mẽ ixwỳr mrar ã mẽ omu nẽ

mē inhmā tanhmā mē harēnh to nom mē hā kuxi nē mē harē nē mē harēnh o:

—Kot kaj mē axte mē atā mytwrỳ kēp 4 hāmri nhūm ra mē apur kām mē anhōja hamỳnh mǎ tām nē. Nom kormā. E ka mē pahwỳr mē mrrar xwỳnh nēj pumu. Ra mē kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpēr nē ixkôt amnhĩ xunhwỳr mǎ tām jakamā te mē apur kām ra mē anhō jamỳnh mǎ tām pyrāk. Jakamā ka mē atō ma mē hwỳr mō nē mē kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpēr nē ixkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw mē kām ijarē. Hāmri nē te ate ixpur kām inhmā inhō jamỳnh xwỳnh pyrāk o amnhĩ nhĩpêx.

³⁶ —Jakamā koja mēhō kumrēx mē hwỳr tē nē mē kām Tĩrtūm kapēr jarē hāmri nē te kēp ō pahi mǎ hpur kām ahkre ho pa pyrāk. Nhūm mē kot mar xwỳnhjaja kuma nom kormā hprĩ hā mar tỳx kêt nē. Tǎ kot kaj mē atō wamta kôt mē hwỳr tē nē mē kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw aprĩ hā mē kām ijarēnh o mē hkôt apa hāmri nē te apê mē anhō pahi mǎ hpur kām axujamỳnh xwỳnh pyrāk. Hāmri nhūm mē hkwỳjaja mē ama nē ixkôt amnhĩ xunhwỳ nē ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Hā koja nhỹrmā mē apyrà nē Tĩrtūm mē wa ixri mex rǎhǎ nē htĩr tūm nē pa ho pa. Ka mē amnhĩ tǎ mē omu nē akĩnh nē apa. Te mē kot mē hpur kām ahkre xwỳnhjaja nē mē kot hamỳnh xwỳnhjaja mēō rūnh pumunh nē hkĩnhhta pyrāk.

³⁷ —Na htem tōhǎ ã mē pur kām mē àpēnh xwỳnhjê jarēnh anē nē mē harēnh o: “Axtem mē ahkre xwỳnhjaja nē axtem mē kot hamỳnh xwỳnhjaja.” Anē. Tǎ te mē ate mē ujarēnh ja pyrāk.

³⁸ Na pa pre ra ma mē hwỳr mē arē. Mē ate aprĩ hā

mě kãm ijarēnh nhũm mẽ kot mẽ amar nẽ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpēr nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw. Nom mẽ kajaja na ka prem akumrēx mẽ hwỳr amrar nẽ mẽ kãm ijarēnh kêt nẽ. Tĩrtũm kapēr jarēnh o mẽ pa xwỳnhjaja na prem kumrēx mẽ hwỳr mra nẽ ixkukamã mẽ kãm ijarēnh o ri mẽ hkôt pa. Te mẽ kot hpur kãm ahkre ho pata pyræk. Tã kot kaj mẽ hpãnhã mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw aprĩ hã mẽ kãm ijarēnh o apa. Jakamã te mẽ ate mẽ hpur kãm mẽõ jamỳnh xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêxta pyræk. Anẽ.

Mẽ hkwy kot amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx ã mẽ harēnh

Sikũn Korĩt 5.17; Wam Juãw 4.14

³⁹ Rôm nhũm Samar nhõ xwỳnh kwỳjaja nija kot mẽ kãm amnhĩ jarēnh ma hãmri nẽ uræk nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpēr. Na pre ra amnhĩ tã tanhmã mẽ kãm Jejus jarēnh to nẽ mẽ kãm harēnh o:

—Ma aa kot nhỹri ixpumunh kêt tã ra kot hprĩ hã ixpumunh par. Ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh par.

Anhỹr jakamã nhũm mẽ kuma nẽ uræk nẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpēr kurê kumrēx.

⁴⁰ Hãmri nẽ man mẽ ixwỳr mra nẽ Jejus pumu nẽ amnhĩ wỳr kuwỳ nẽ kãm:

—Pa. E kwa mẽ tokyx anojarêt kêt nẽ. Mẽ ma mẽ ixkôt mẽ inhõ krĩ hwỳr mō nẽ mẽ ixkôt ri apa gre nẽ arĩ ma mō. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj mẽ anẽ. Anẽ.

Hãmri pa mẽ ma mẽ hkôt mō nẽ mẽ õ krĩ kamã mẽ hkôt ri ixpa hã apkati axkrut. ⁴¹ Nhũm Jejus

mě kām Tĩrtũm kapěr jarēnh o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ axte ohtô nē kuma nē nita pyrà nē hkôt amnhĩ xunhwỳ. ⁴² Hāmri nē nita wỳr mra nē kām:

—E nà ãm hāmri. Akumrēx na ka mẽ inhmā Jejus o amnhĩrīt. Pa mẽ akôt ma hwỳr mra nē mẽ pam omu nē kapěr ã kuma. Jao apyrà nē amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpěr nē hkôt amnhĩ xunhwỳ. Pěr ãm hāmri kệp pyka piitã hkôt mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer mã xwỳnhta na. Anē.

Garirej nhõ xwỳnhjaja kot Jejus pumunh ã mẽ harēnh

Matêwre 13.57

⁴³ Tã pa mẽ Jejus kôt Samar rũm ixkato nē ma pika pē Garirej wỳr mō. Kamã Jejus nhõ krĩ pē Najare htã pa mẽ hwỳr inhmōr kêt nē. ⁴⁴ Na pre ra Jejus mẽ inhmã tanhmã õ krĩ nhõ xwỳnhjê jarēnh to nē mẽ harēnh o:

—Tĩrtũm nhỹ hã kapěr jarēnh o mẽ pa xwỳnhjaja na htem amnhĩ nhõ krĩ kamã mẽ kām Tĩrtũm kapěr jarēnh o pa nhũm mẽ kuma nē ãm kuma. Jakamã kot paj Najare hwỳr inhmōr kêt nē. Mě kām ixkapěr mar prãmre hã.

⁴⁵ Anhỹr jakamã na pa prem hwỳr inhmōr kêt nē. Pãnhã nhãm krĩ hõ hwỳr mō nē hwỳr pøj hāmri nhũm mẽ amnhĩ wỳr Jejus pumu nē hkĩnh nē. Na prem ra krĩ pē Jerujarē kamã arĩgro pē Pas ã mẽ hkĩnh kām tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã omu. Jakamã amnhĩ wỳr omu nē hkĩnh nē.

Jejus kot mēhõ hkra ho mex ã harēnh

⁴⁶ Tã pa mẽ kormã Garirej kamã ixpa nē akupỹm krĩ pē Kanã hwỳr mō. Kamã na pre Jejus mẽ kām gô ho wĩhti nhĩpêx. Jakamã pa mẽ akupỹm

mě hwÿr mō. Nhũm mẽõ pahi nhõ kôwenatôjê hõ hkra myja kêp à htÿx nẽ nõ. Nom Kanã kamã hkêt axtem krĩ hõ pè Kapanaũ kamã. ⁴⁷ Jakamã nhũm hipêêxàja tee ri hkra pumu hãmri nẽ ra Jejus kot Jutej rũm Kanã hwÿr hpôx ã harênh ma nẽ hkra kaxyw kãm hamaxpêr nẽ ma hwÿr mōr kurê kumrêx. Hãmri nẽ nhÿri omu nẽ hwÿr tẽ nẽ kãm kapêr kãm hihtÿx nẽ kãm:

—Pa. E ot pa awÿr tẽ. Na ra ixkra ixpê htyk kaxyw. Kwa ixkamã axukaprĩ nẽ ma ixkôt mō nẽ akupÿm inhmã ho mex. Anẽ.

⁴⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Kwa pêr ãm ixte mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr ã ixpumunh kôt pix mã na ka htem amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr. Nom amarĩ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nẽ. Anẽ.

⁴⁹ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa tokyx. Kot kaj tokyx ixkôt amōr kêt koja ixpê ty. Anẽ.

⁵⁰ Hãmri nhũm kãm:

—Nà koja apê htyk kêt nẽ. Ra ixte akupÿm amã ho mex kênã. Mãmri ma akupÿm mō nẽ tokyx omu. Na ra akupÿm amã mex. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kaxyw hkôt hamaxpêr kurê kumrêx nẽ ma akupÿm hwÿr mō. Nẽ mōr o apkati. ⁵¹ Nẽ kormã õ krĩ hwÿr hpôx o mōr ri nhũm ra kãm mẽ àpênh xwÿnhjaja kutã mra nẽ nhÿri pry hã hkaxpa nẽ kãm:

—Pa. Kwa na ra akra hkà hakry nẽ akupÿm amã mex. Anẽ.

⁵² Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ hkĩnh tÿx nẽ. Nẽ mẽ kãm:

—Kwa xô wehe? Mẽmo ore hã na pre we ra hkà hakry? Anẽ.

Nhũm mẽ kãm:

—Nà jáã na pre kaxkwa nhĩpôk ri myt nhỹ nhũm hkà hakry nẽ akupỹm amã mex kurê kumrẽx. Anẽ.

⁵³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Hêxta waa nẽ. Kwa pẽr âm hãmri Jejus kot inhmã akupỹm mex ã harẽnh xà hã ore kamã na pre akupỹm inhmã mex. Nà âm hãmri. Anẽ.

Hãmri nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpẽr kurê kumrẽx. Nhũm òrkwỹ kamã ri mẽ pa xwỳnhjaja uràk nẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpẽr.

⁵⁴ Nhũm Jejus ã kãm hkra ho mex anẽ. Na pre ra pika pê Garirej kamã mẽ kot mẽmoj pumunh kêt ò ho anhỹr o tipxi nẽ mẽ kãm gô pix o wĩhti nhĩpêx. Tã ra pyka pê Jutej rũm akupỹm mẽ hwỳr mỗ nẽ ã akupỹm mẽ hkrata o mex anẽ.

5

Jejus kot himô mỳ ri akupỹm mẽhõ ho mex ã harẽnh

Juãw 7.23, 10.30-33

¹ Tã mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte Tĩrtũm ã ixkĩnh kaxyw Jerujarẽ hwỳr akuprõ nhũm Jejus haxwỳja ma hwỳr mỗ. Pa mẽ hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnhjaja ma hkôt mỗ. ² Jerujarẽ kamã na himôja hikwỹ. Nhỹhỹnh mẽ kot krĩ hwỳr ôwêhti ho gjêx xà htã hikwỹ. Himôja nhĩxi pê na Petes. Nẽ pu hã mẽ à xwỳnhjê nhĩkwỹ xà hã ixkre kêp 5. ³ Piitã kamã na pre hte tanhmã mẽ à kute xwỳnhjaja hikwỹ. Mẽ nohkre xwỳnhjaja nẽ mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjaja nẽ mẽ ì kamã mẽ htyk xwỳnhjaja. Âm ahpỹnhã tanhmã mẽ à kute xwỳnhjaja ixkre

hkwỳja kamã akupỹm mex prãm xàj hikwỹ. ⁴ Na pre hte Tĩrtũm kapẽr o mẽ wrỳk xwỳnhja tũhã himô hwỳr wrỳ nẽ gô xok. Hãmri nhũm mẽ à xwỳnhjê hõ kot amnhĩ to wa nẽ kumrẽx hwỳr wrỳk nẽ kamã mrõr xwỳnhja akupỹm mex. Kwỳjê rom akupỹm mex kurê kumrẽx. Jakamã nhũm pre hte mẽ à xwỳnhjaja akupỹm mex prãm xàj gô xok jamãr o hikwỹ. ⁵ Jakamã nhũm mẽhõ myja ixkre hõ kamã hikwỹ. Te omnuj nẽ arĩ hikwỹ hã amgrà xohtô rax nẽ. Ra hã amgrà kêp 38. ⁶ Jakamã nhũm Jejus mẽ hwỳr tẽ nẽ omu. Nẽ hprĩ hã omu nẽ hamaxpẽr o:

—Kwa mũj na hte omnuj nẽ ri pa hkêt ã amgrà xohtô rax nẽ. E pa akupỹm ho mex.

Anhỹr o hamaxpẽr hãmri nẽ kãm:

—Pa. E kwa inhmã amnhĩ jarẽ. Xà amã akupỹm amex prãm? Anẽ.

⁷ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Ku nhũm. Inhmã tokyx akupỹm inhmex prãm tỳx kumrẽx kênã. No mẽhõ kot tokyx inhmỹ nẽ mẽ kêp ixto wa nẽ ixkumrẽx gô xok kamã inhmrõr? Na pa tee ri ixkumrẽx hwỳr ixtẽm nẽ inhmã inhmrõr prãm nhũm mẽ xatã ixpê amnhĩ to wa nẽ mra nẽ kamã mrõ. Anẽ.

⁸ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Tỳ? Tôe. E na ka akupỹm amex. E kànhmã xa nẽ akupĩp py nẽ ma akupỹm anhõrkwỹ hwỳr tẽ. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm kuma nẽ ra akupỹm mex nẽ kànhmã xa nẽ ri mra. Nẽ hkĩnh tỳx nẽ hikupĩp py nẽ ma akupỹm õrkwỹ hwỳr tẽ. Ijaew nhõ arĩgromnu pê sap ã nhũm Jejus kot akupỹm ho mex ¹⁰ nhũm ma akupỹm pry hã hikupĩp py nẽ o tẽ. Nhũm Ijaew

nhõ pahi hkwỳja nhỹhỹnh mra nẽ tee ri kot sap ã hpyr nẽ o htẽm ã omu nẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ pahpê Ijaew na pu htem mẽ panhõ arĩgromnu hã paxápênh kêt nẽ. Finat Mojes kot ja nê mẽ pahkurê htã ka axtem nẽ akupĩpta py nẽ nhỹhỹm o tẽ. Anẽ.

¹¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tỳ. Kot anhỹr tã kot ixto mex xwỳnhnta na ã inhmã kapêr anê pa mar xà hkôt kupy nẽ akupỹm inhõrkwỹ hwỳr tẽ. Anẽ.

¹² Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa mẽhõ na we ã ri amã karõ anê? Anẽ.

¹³ Nhũm kormã kot Jejus nhĩxi mar kêt jakamã kot mẽ kãm ahkre kaxyw hakẽx nẽ tee ri hkwỳjê kaêx ã hapêr rĩt o xa. Nom nhũm mẽ ohtô nẽ pry hã mrar jakamã nhũm tee ri hapêr nhũm Jejus ra ma nhỹhỹm tẽ.

¹⁴ Tã nhũm hã ahtũmre nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwỳr tẽ nẽ axà nẽ kot ho mex xwỳnhnta pumu nẽ kãm:

—Pa. E na ka ra akupỹm amex. Nom kwa kêr ka axte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri apa hkêt nẽ. Kot kaj axte ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nẽ apunuj tỳx o wam ate apunujta jakre kãm ga. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nhũm kuma nẽ ma tẽ nẽ kato. Nẽ ma mẽ õ pahijê hwỳr tẽ nẽ mẽ kãm:

—E na pa ra kot ixto mex xwỳnhnta nhĩxi ma. Xep kêp Jejus. Anẽ.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽ hixi ma nẽ hã tanhmã axpẽn mã ho kapêr punuj to. Mẽ õ arĩgromnu hã kot mẽ ho mex o pa jakamã nhũm mẽ axpẽn jakwa kamã ri hixi ho rê nẽ nhỹri omu nẽ tanhmã hã kãm àkjêr to. ¹⁷ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Ku nhũm. Inhĩpêêxà Tĩrtũm na hte apkati mẽ tanhmã mẽ pahto mex to ho pa. Jakamã pa hte uràk nẽ ã mẽ ho mex rãhã ho ri ixpa anẽ nẽ aa mẽmo arĩgro hã ja ho anhỹr kaga hkêt nẽ.

¹⁸ Anhỹr o mẽ kãm amnhĩ jarẽ nhũm mẽ kuma nẽ kamã gryk tỳx nẽ. Nom mẽ õ arĩgromnu hã kot mẽ ho mexja pix mỳrapê kamã gryk kêt. Mãânẽn Tĩrtũm kêp hipêêxà hã harẽnhja mỳrapê nhũm prem kamã gryk tỳx kumrêx nẽ axpẽn mã:

—Tk. Kwa na ã amnhĩ jarẽnh anhỹr jao te kêp Tĩrtũm pyràk ã amnhĩ jarẽ. E kwa pu mẽ kupĩ ri. Anẽ.

Tĩrtũm Kra kot Hipêêxà nhỹ hã amnhĩ nhĩpêx ã harẽnh

Juãw 14.10-13

¹⁹ Hãmri nhũm Jejus axte mẽ kêp Ijaew nhõ pahijê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Na pa hte amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa hkêt nẽ. Na pa hte Inhĩpêêxà kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omunh xà hkôt uràk nẽ mẽ ho mex o ri ixpa. Kwa mẽ amnhĩ krã him ja jaxà nẽ kãm ajamaxpêr tỳx nẽ ho apa.

²⁰ —Inhĩpêêxàja kãm ijapêê. Na hte inhmã kot tanhmã mẽ ho mex to piitã ho amnhĩrĩt. Ixte omunh nẽ uràk nẽ ÿ hã tanhmã mẽ ho mex to ho ri ixpa kaxyw. Jakamã kot paj ãm akupỹm mẽ à xwỳnhjê ho mex pix o ri ixpa hkêt nẽ. Kot paj mãânẽn mẽ kãm mẽmoj mex o ja jakrenh o anhỹr o ri ixpa ka mẽ hã ixpumu nẽ ixkamã ano puma ho apa.

²¹ —Nẽ Inhĩpêêxà kot akupỹm mẽ htyk xwỳnhjê ho htĩr jakamã kot paj uràk nẽ akupỹm mẽ htyk xwỳnhjê ho htĩr o ri ixpa. Anẽ.

*Mě htĩr tũm nẽ mẽ pa mã xwỳnhjê jarẽnh
 Juãw 3.16-17, 3.36, 6.27, 6.40, 6.60, 10.28, 17.2-3;
 Rõmãn 6.23; Karatas 6.8; Xitre 1.2; Wam Juãw 2.25,
 5.11-13*

²² Nhũm Jejus arĩ mẽ kêp Ijaew nhõ pahijê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Koja nhỹrmã Inhĩpêêxàja mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho mẽ pa mã xwỳnhjê jarẽnh kêt nẽ. Ja kaxyw na pre pa ixãm. ²³ Tã mẽ piitã mẽ kot ja hã ixpumunh nẽ ixtã hpijaàm o ri pa kaxyw na pre mẽ kaxyw ixãm. Te mẽ kot Inhĩpêêxà hã hpijaàmta pyrà nẽ pa ixtã hpijaàm o pa kaxyw. Jakamã koja mẽhõ ixtã hpijaàm kêt nẽ hãmri nẽ mããnẽn Inhĩpêêxà hã hpijaàm kêt ã amnhĩ to amnhĩrĩt. Tãm kot mẽ awỳr inhmẽn h kênã. ²⁴ Jakamã koja mẽhõ ixkapêr ma nẽ amnhĩ kaxyw kot mẽ awỳr inhmẽn xwỳnhhta kôt hamaxpêr nẽ ixkôt amnhĩ xãm. Hã koja nhỹrmã htyk tã ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak o pa htũm xàta wỳr mõi kêt nẽ. Koja Inhĩpêêxà akupỳm ho htĩr nhũm wa ixri htĩr tũm nẽ mex kumrẽx nẽ pa ho pa. Jakamã koja mẽhõ ixkôt amnhĩ xãm hãmri nẽ ra kêp wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa mã xwỳnh. Kwa mẽ jam ajamxpêr tỳx rãhã ho apa.

²⁵ —No mẽ kãm ixkapêr mar prãm kêt xwỳnhjaja kêp Inhĩpêêxà mẽ wa ixri mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa mã xwỳnh kêt. Tã ixpê Tĩrtũm Kra jakamã koja mẽ ixkapêr ma nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ. Hã kot paj amnhĩ tã mẽ omu nẽ mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa mã xwỳnh ã mẽ harẽ nhũm mẽ àmnhĩx ri hkĩnh nẽ pa ho pa. Kwa mẽ jam ajamxpêr tỳx rãhã ho apa.

²⁶ —Nẽ Inhĩpêêxà tãm kêp mẽ ho mẽ htĩr xwỳnh. Tã ixpê Kra jakamã na pre amnhĩ pyrà nẽ ja kaxyw ixãm.

27 —Ra kot mẽ akaxyw ixãm jakamã na pre mãñnẽn ixte tanhmã mẽ ajarẽnh to kaxyw ixãm. Wa ixri mẽ atĩr tũm nẽ apa ho apa mã xwỳnhjê hã mẽ ajarẽnh rỳ wa ixri mẽ atĩr tũm nẽ apa hkêt mã xwỳnhjê hã mẽ ajarẽnh kaxyw. 28-30 Jakamã kot paj nhỹrmã ra mẽ htyk nẽ mẽ hikwỹ xwỳnh piitã mẽ kãm ixkapẽr nhũm mẽ inhma. Koja mẽ ixkapẽr ma hãmri nẽ akupỹm htĩr nẽ pika rũm hapôx pa. Hãmri nhũm mẽ kot kormã htĩr ri Tĩrtũm kapẽr kôt amnhĩ nhĩpêx hkêt xwỳnhjaja mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr ma hapêx pa. Nom nhũm mẽ kot amnhĩ to mex xwỳnhjaja. Ra mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx jakamã koja mẽ ma Tĩrtũm mẽ wa ixwỳr api nẽ wa ixri mex nẽ hkĩnh rãhã htĩr tũm nẽ pa ho pa.

—Kot paj ja kaxyw tanhmã mẽ apiitã mẽ ajarẽnh to. Nom kot paj amnhĩ krã hkôt inhmã hprãm xà hkôt tanhmã mẽ ajarẽnh to hkêt nẽ. Kot paj Inhĩpêxà kot mẽ awỳr inhmẽnh xwỳnhhta nhỹ hã àhpumunh tỳx xà hkôt tanhmã mẽ ajarẽnh to. Jao ãm hãmri mẽ ajarẽ. Kwa mẽ jam ajamaxpẽr tỳx nẽ. No ã ixte mẽ amã amnhĩ jarẽnh anhỹrja ma nẽ tee ri ajamaxpẽr kêt nẽ. Anẽ.

Mẽ kot Jejus kệp Tĩrtũm Kra hã harẽnh xwỳnhjê jarẽnh

Juãw 8.18; Wam Juãw 5.6-8

³¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ kệp Ijaew nhõ pahijê mã kapẽr nẽ mẽ kãm:

—E na pa ra tanhmã mẽ amã amnhĩ jarẽnh to. Nom kop ãm papxipix ixte ã amnhĩ jarẽnh anhỹr ronhỹx ka mẽ inhma nẽ ajamaxpẽr o: “Ko. Na apu

ãm hãmri ã mẽ inhmã amnhĩ jarēnh anē rỳ apu ãm amnhĩ to hêx.” Anhỹr o ajamaxpēr. ³² Nom papxipix na pa hte ã amnhĩ jarēnh anhỹr kêt nē. Inhĩpêêxà haxwỳja na hte ã ijarēnh anē. Nē ãm hãmri na hte tanhmã ijarēnh to ho pa. Tĩrtũmja hêx kêt. ³³ No mẽ amã pika nhõ xwỳnhjê pix kapēr mar prãm jakamã na ka prem finat Juāw Paxisja wỳr akwỳjê rē nhũm mẽ ma hwỳr mra nē ixtã hkukja nhũm mẽ kãm tanhmã ijarēnh to. Nē hprĩ hã mẽ kãm ijarē. ³⁴ No mẽ apê pika nhõ xwỳnhjaja mẽ ate axpēn mã tanhmã ijarēnh toja na ixpê tanhmã kute hkêt. Koja mēhõ tanhmã ixto kapēr punuj to rỳ tanhmã ijarēnh mex to pa amnhĩ jarēnh ma nē tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpēr o ixkaprĩ hkêt nē. Tã nom Juāw Paxis kapērja mẽ amã mex jakamã na pa ã mẽ amã harēnh anē. Ka mẽ ra kot tanhmã ijarēnh toja ma nē amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpēr nē ixkôt amnhĩ xunhwỳ nē nhỹrmã ty nē ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr apa hkêt nē.

³⁵ —Juāw Paxis na pre te kanê hpôk mex nē mẽmoj to amnhĩrĩt mex pyrà nē mẽ amã Tĩrtũm kapēr o amnhĩrĩt mex o pa. Ka prem te maripôtre kot kanê hã htu pyrà nē hwỳr akuprõ nē mar o akuhê. Nom hkôt ajamaxpēr tỳx kêt nē. ³⁶ Na pre hprĩ hã mẽ amã ijarēnh o ri pa.

—Tã pa pam mẽ awỳr wrỳ nē Inhĩpêêxà nhỹ hã mẽ akamã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri ixpa. Mẽ ate ja hã ixpumunh nē Inhĩpêêxà tãm kot mẽ awỳr inhmēnh kôt ixpumunh kaxyw.

³⁷ —Nē Inhĩpêêxàja mãănēn ixpê Kra hã mẽ amã ixto amnhĩrĩt. Ra mẽ anhõpinh xà kaxwỳnh kãm

kot mẽ amã ixto amnhĩrĩt tã ka mẽ ama nẽ ãm ama nẽ ixkõt ajamaxpěr kêt nẽ. ³⁸ Mẽ amã mẽ ate hkõt amnhĩ nhĩpêx o apa hprãm kêt. Mẽ ate kapěr mar tỳx ronhỹx ka mẽ ixkapěr ma nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpěr kurê kumrêx. Ixpê Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmẽn h xwỳnh kênã.

³⁹ —Nẽ Tĩrtũm kapěr ã kagà htũm haxwỳja kot tanhmã ijarẽn h to. Ka htem wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa hprãm xàj kamã harẽn h rãhã ho ri apa. Nẽ kot tanhmã pa ijarẽn h to htã ka mẽ ixkapěr ma nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpěr kêt nẽ. Anẽ.

Ijaew nhõ pahijaja kot Jesus kaga hã mẽ harẽn h

⁴⁰ Nhũm Jesus arĩ mẽ kêp Ijaew nhõ pahijê mã kapěr nẽ mẽ kãm:

—Nẽ pa na ixte Inhĩpêêxà mẽ wa ixri ixte mẽ ho mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa mã xwỳnh ã mẽ harẽn h tã ka mẽ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpěr kêt nẽ. ⁴¹ Nom mẽ ate inhmex ã ijarẽn h kêt tã ja ixpê tanhmã kute hkêt. ãm Inhĩpêêxà pix kot inhmex ã ijarẽn hja na inhmã hprãm. ⁴² Ra ixte mẽ apumunh mex. Mẽ amã Tĩrtũm kĩnh kêt. ⁴³ Tãm kot mẽ awỳr inhmẽn h tã ka mẽ ixpumu nẽ ixkaga nẽ ixkõt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Nom koja mẽhõ amnhĩ krã hkõt mẽ awỳr tẽ nẽ tanhmã mẽ ajahkre hto ka mẽ ama nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx kurê kumrêx.

⁴⁴ —ãm pika nhõ xwỳnh pixjaja kot mẽ amex ã mẽ ajarẽn hja na mẽ amã hprãm. No Tĩrtũm kot amnhĩm mẽ amex ã mẽ ajarẽn hja mẽ amã hprãm ã mẽ ate amnhĩ jarẽn h tã mẽ amã ja prãm kêt. Jakamã na ka htem ixkaga kumrêx. ⁴⁵⁻⁴⁶ Tã nom kot paj pam nhỹrmã Tĩrtũm mã mẽ apê ixkwỳ hkêt ã mẽ ajarẽn h kêt nẽ. Mo kaxyw kot pa kêt ri ã kãm

mẽ ajarẽnh anẽ? Finat Mojes tãm koja ja hã kãm mẽ ajarẽ. Na ka htem tanhmã ajamaxpêr to nẽ ajamaxpêr o: “Kot paj finat Mojes kot mẽ inhmã tanhmã kapêr to hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa hãmri nẽ nhỹrmã Tĩrtũm ri ixtĩr tũm nẽ inhmex nẽ ixpa ho ixpa.” Anhỹr o ajamaxpêr nom hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Mojes na pre hte pa ijarẽnh o pa. Tã mẽ ate kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx ronhỹx ka mẽ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nẽ ixkôt amnhĩ xunhwý. No mẽ ate ixkaga jakamã koja Mojes tãm Tĩrtũm mã mẽ apê ixkwý hkêt ã mẽ ajarẽ. ⁴⁷ Mẽ ate Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã kot kaj mẽ mããnẽn ixkôt amnhĩ nhĩpêx hkêt nẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus Ijaew nhõ pahijê mã kapêr anẽ.

6

*Jejus kot mẽ ho 5.000 nẽ mẽ kãm mẽ õ hã harẽnh
Matêwre 14.13-21; Makre 6.30-44; Rukre 9.10-17*

¹⁻⁴ Tã nhũm ra arĩgro pê Pas ahtêp o mõi. Pasja ã mẽ ixpê Ijaewjaja na pa htem axpên wýr akuprõ nẽ hã ôwêhti hkra nyw kwý pa nẽ ã hkur o ixkrĩ. Amnepêm Tĩrtũm kot pika pê Ejit rũm mẽ inhĩgêjtê kator kaxyw nhũm prem nojarêt nẽ ã hkwy hpar nẽ ã hkur anẽ. Tã arĩ mẽ ixpê mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwýjaja jam ijamaxpêr pê ixkĩnh kaxyw ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Jakamã nhũm Jejus pàr krem axà nẽ ma himõ pê Garirej ã rêr kaxyw ma xarmã mõi nẽ rê. Himõja nhĩxi hõ pê na Tipe nhũm hã xarmã mõi nẽ rê. Pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma hkôt ixpa.

Hãmri nhũm pika nhõ xwýnh kwýjaja Jejus ma mõi kãm omu hãmri nẽ ma gõ kape hã pikap mẽ

inhĩhkrep mra. Na pre ra Jejus mẽ kamã mẽ à xwýnhjê ohtô nẽ akupỹm mẽ ho mex nhũm mẽ axte omu hãmri nẽ ma mẽ inhĩhkrep gô mỳ ri hpar o pa.

Tã pa mẽ xarmã rê nẽ pàr rũm ijapôj nẽ gô mỳ ri kỳxpê ixkrĩ hpa.

⁵ Hãmri nhũm mẽ inhĩhkrep mẽ mrar xwýnhjaja mẽ ixwýr hpôx o mra nhũm Jejus amnhĩ wýr mẽ omu nẽ mẽ inhĩõ pê Firipti mã kapêr nẽ kãm:

—Kwa Firip. Mẽmoj kot puj mẽ pahwýr mẽ mõi nẽjjê mã ho anẽ nhũm mẽ kuku? Tanhmã kot puj mẽ amnhĩ to nẽ nhỹri mẽ kãm mẽmoj japrô nhũm mẽ kuku? Anẽ.

⁶ Ra tãm kot tanhmã mẽ kãm õ hto hã amnhĩ pumunh mex tã ã mẽ hã Firipti kamã hamak kaxyw mẽ hã hkukjêr anẽ. ⁷ Hãmri nhũm kuma nẽ tee ri mẽ hkukamã hamaxpêr nẽ kãm:

—Konẽn. Mẽ ohtô rax kumrêx kênã. Mo mẽ kaxyw mẽ pakàxpore rax? Kot pu mẽ pakàxpore ho 200 nẽ ho mẽ kãm mẽmoj japrôr tã nhũm mẽ ãm ho hkryre nẽ kuku nẽ ho õhy htu hkêt nẽ. Mẽ ohtô rax o mẽ ohtô rax kênã. Anẽ.

⁸⁻⁹ Hãmri nhũm mẽ inhĩõja kuma nẽ Jejus wýr tẽ nẽ kãm kapêr. Simãw Pêtre htõ Andreja hwýr tẽ nẽ kãm:

—E ota mẽhõ hkrata amnhĩ kôt õ hkwy ho mõi. No ãm grire. Na pãwti kêp 5 nẽ kaxyw õ tep axkrutre. No mẽ ohtô gri ã kot kêt mẽ hipêx pa. Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwýnhjê mã kapêr nẽ mẽ inhmã:

—Tõe. Nà hãmri. E mẽ kãm anẽ kê mẽ hkrĩ pa. Anẽ.

Hãmri pa mẽ kãm anẽ nhũm mẽ põ kamã hkrĩ hpa. Na prem ohtô kumrêx. Měmyjê pixjaja kêp 5.000. Nẽ kaxyw mẽ hprõ nẽ mẽ hkrajaja. Na prem ohtô ho ohtô. Tã piitã hkrĩ pa. ¹¹⁻¹² Hãmri nhũm Jejus mēhõ hkrata pê õ pãwti jamý nẽ o xa nẽ Tĩrtũm mã harẽ nẽ kãm:

—Pa Papaj. Na ka hte mẽ inhmã mẽ inhõ ho apa. ãm kapxipix amex o amex. Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ inhmã pãwtija gõ pa mẽ ô ri mẽ hkrĩ xwýnhjê mã õr o mra nẽ ho mẽ piitã mẽ hipêx pa. Pãwtija ãm hkryre htã nhũm Jejus tanhmã ho nhũm ra ohtô rax kumrêx. Jakamã pa mẽ ô ri mẽ kãm õr o mra nẽ ho mẽ piitã mẽ hipêx pa. Nhũm Jejus hpãnhã tep axkrutreta py nẽ mã ho anẽ nẽ Tĩrtũm mã harẽ hãmri nẽ amnhĩ xô ri mẽ inhmã kugõ pa mẽ mã ho anẽ nẽ. Te ho pãwti nhĩpêx pyrã nẽ ho mẽ piitã mẽ hipêx. Hãmri pa mẽ ixpiitã apku nẽ inhõhy htu nhũm arĩ mẽõ jakrêx kwý hprã. Hãmri nhũm Jejus mẽ inhmã:

—E kwa mẽ hkõt mra nẽ mẽõ jakrêx o akuprõ kê omnu hkêt nẽ. Anẽ.

¹³ Hãmri pa mẽ kuma nẽ ho akuprõ nẽ kawà o 12 nẽ ho nýt. Pãwti hkryreja ãm kêp 5 pix tã nhũm Jejus tanhmã ho nhũm rũnh kumrêx. Jakamã pa mẽ hakrêx prãr o kawà ho 12 nẽ ho nýt pa. ¹⁴ Hãmri nhũm mẽ inhĩkrep mẽ mõr xwýnhjaja amnhĩ jaêr pê Jejus kot mẽ kãm mẽõ ho rax ã omu nẽ ri axpẽn mã harẽnh o:

—Kokýy. Tãm mãn pre finat Mojesja amnepêm mẽ panhĩgêjtê mã harẽnh o ri pa. Tã ra mẽ pahwýr wrý nà? ¹⁵ Kwa pu mẽ kãm pakapêr kãm paxihtýx nẽ ma akupým amnhĩ kõt o mõ nẽ amnhĩ kaxyw ãm kê mẽ pahto amnhĩptàr o pa. Anẽ.

Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ kapêr ma nhũm ja kêp omnuj nê. Jakamã nhũm mẽ kêp kato nê ma hpãnhã ahte nhỹri hixêr õ hwỳr tẽ.

Jejus kot gô krãhkà hã htẽm ã harẽnh

Matêwre 14.22-27; Makre 6.45-52

¹⁶ Tã nhũm ra kamàtre pa mẽ Jejus kôt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ma akupỹm himô hwỳr mra.

¹⁷ Nhũm kormã Jejus mẽ ixwỳr akupỹn htẽm kêt jakamã pa mẽ tee ri kamã ama hãmri nê akupỹm pàr mã axà nê ma akupỹm Kapanau hwỳr xarmã ixrêr o mỗ.

¹⁸ Pu nhũm ra kôk àpêr tỳx nhũm gô xatã kànhmã harĩ nê axpên wỳr mra nê axpên tak tỳx nê. ¹⁹ Pa mẽ kormã gô nhĩpôk ri mỗ. Nê tee ri rrẽmti ho gô rẽn nhĩpêx kaprỳ nom kormã ixrêr kêt nê. Nê kormã inhmôr o ixtã 5 kirôm pix nê. Hãmri nhũm ra Jejus gô krãhkà hã hpar o mẽ ixkôt tẽ. Pa mẽ ixprĩ hã amnhĩ wỳr omunh mex kêt nê ixtỳx mẽkarõ hã hkamnhĩx nê mẽ inhmã uma htỳx kumrêx. ²⁰ Tã nhũm mẽ inhmã ixkapêr nê mẽ inhmã:

—Tk. Kwa mẽ amã ma hkêt nê. Pa na pa mẽ akôt tẽ. Anê.

²¹ Hãmri pa mẽ kapêr ma nê ixkĩnh nê. Nê amnhĩ wỳr pàr kre hwỳr ho api nhũm axà pa mẽ xarmã ixrêr kurê kumrêx nê pàr kre rũm ijapôx pa.

Mẽ kot Jejus japêr mrar ã mẽ harẽnh

²² Tã nhũm apkati nhũm xarpê mẽ kot Jejus wỳr mrar nhũm kot mẽ kãm õ xwỳnhjaja tee ri hapêr o pa nê axpên mã:

—Kwa nhỹhỹm mãn pre we tẽẽ? Na pre hkôt ri mẽ pa xwỳnhjaja pix mẽ õ pàr kãm ma akupỹm

xarmã mō nom nhũm Jejusja mẽ hkôt htẽm kêt nẽ. Nà mãn kormã jar nhỹhỹm ri mrar jakamã pu mẽ kormã omunh kêt nẽ. Anẽ.

²³ Rôm nhũm Tipe rũm pàr kwỳja mẽ hwỳr pøj. Jejus kot mẽ apkur xà ho Tĩrtũm wỳr nẽ mẽ kãm ho rax xà hã pikata wỳr nhũm mōn pøj. ²⁴ Hãmri nhũm mẽ amnhĩ wỳr omu nẽ tee ri pàr kãm Jejus mẽ hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnhjê japêr hãmri nẽ axpẽn mã:

—E kwa pu mẽ ma mẽ hkôt xarmã mō nẽ Kapanau kamã mẽ hapêr. Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ kãm amnhĩ jarẽ nẽ mẽ õ pàr kwỳ hwỳr agjê nẽ ma mẽ hkôt xarmã mōn rê. ²⁵ Hãmri nẽ ra mẽ ixwỳr rê nẽ mẽ ixkôt pøj nẽ mẽ ixkaêx ã Jejus pumu nẽ hwỳr mra nẽ kãm:

—Pa mẽ ijahkre xwỳnh. Kwa na pa prem tee ri xarpê ajapêr hãmri nẽ man akôt mōn rê. Kwa tanhmã na ka pre we amnhĩ to nẽ man tẽn rê? Anẽ.

²⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽmo kaxyw na ka wem ri ijapêr o ri ixkôt apa? ãm jãã mẽ ate ixkutã axàpkur nẽ anhõhy htu jakamã na ka mẽ axte ixkutã axàpkur pix kaxyw ijapêr o ri apa. No ixte ã mẽ amã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã ixpumu nẽ ixpê Tĩrtũm Kra hã ixkôt ajamaxpêr kêt nẽ. Kwa mẽ ixpê Kra hã inhmã ajamaxpêr tỳx nẽ kêt wehe. Anẽ.

Jejus te kêp kaxkwa rũm mẽ paxàpkur xà maati pyràk ã kot amnhĩ jarẽnh

²⁷ Nhũm Jejus arĩ hwỳr mẽ mrar xwỳnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ ri axàpkur xà pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nẽ. Na htem mẽ apkur

xà kukwak ri Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa hkêt nẽ. No kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw pa ixkôt ajamaxpěr nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ. Hã kot kaj mẽ ixkukwak ri nhỹrmã atĩr tũm nẽ wa ixri amex nẽ apa ho apa. Te ixpê mẽ kot mẽ apkur xà hkur nẽ ỹ hã htĩr tũm nẽ pa ho pa xwỳnh pyràk. Ja kaxyw na pre Inhĩpêxà Tĩrtũm mẽ awỳr papxpix inhmẽ pa mẽ awỳr wrỳ. Anẽ.

28 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Kwa tanhmã kot paj wem amnhĩ nhĩpêx to nhũm Tĩrtũm hã mẽ ixpumu nẽ mẽ ixto mex nẽ? Anẽ.

29 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ axte mẽ kãm amnhĩ jarẽ nẽ mẽ kãm:

—Nà kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw pa Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmẽnh xwỳnh kôt ajamaxpěr hãmri nhũm ixtã mẽ apumu nẽ tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ ajamakêtkati nẽ axàmnhĩx akĩnh nẽ tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Anẽ.

30 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Tôe. Kwa axte mẽ inhmã aa mẽ ixte mẽmoj pumunh kêt õ ho anẽ. Pa mẽ ja hã apumu nẽ amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpěr kurê kumrêx. E mẽmo kot ka mẽ inhmã ho anẽ? Kwa tokyx mẽ inhmã axte mẽmoj tanhmã ho pa mẽ omu.

31 Amnepêm finat Mojes pyrà kot kapôt ã mẽ panhĩgêtjê ho pa ri na pre hte apkati mẽ mẽ kãm mẽõ mẽ kot kãm “manã” anhỹr xwỳnhhta gõ nhũm pre htem hkur o pa. Tĩrtũm kapěr ã kagà htũm kot ja jarẽnh kot:

Na pre kaxkwa rũm mẽ hwỳr mẽ apkur xà rẽ nhũm mẽ hkur o pa.

Anhÿr o kot harēnh. Tã kot kaj Mojes nē apkati mē mē inhmã mē inhõ ho ri apa pa mē ja hã apumu nē rĩ kormã amnhĩ kaxyw akõt ijamaxpēr japêr. Anē.

³² Hãmri nhũm mē kãm:

—Xà Mojes na pre hte mē kãm kaxkwa rũm mē apkur xà rēnh o pa? Nà tãm kêt. Inhĩpêxà na pre hte mē hwÿr kurē nhũm mē hkawrà nē kuku nē kukwak ri hihtÿx nē htĩr nē pa. Tã nhũm ra mē awÿr hpãnhã pa ixpê Kra hã inhmē. Kwa mē ixkapêr ma nē amnhĩ krãm haxàr tÿx nē. ³³ Na pre Tĩrtũm inhĩpêx o te amnepê mē hwÿr kaxkwa rũm mē apkur xà rēnh ta pyrà nē amnē pika hwÿr inhmē. Jakamã te ixpê kaxkwa rũm mē apkur xà maati wrÿk xwÿnh ta pyràk. Mē ate amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpēr nē ixkõt amnhĩ xunhwÿr hãmri nē ixkukwak ri wa ixri atĩr tũm nē apa ho apa kaxyw. Anē.

³⁴ Nhũm pre ã Jejus mē kãm amnhĩ jarēnh anē nhũm mē kuma nom hprĩ hã mar mex kêt nē. ãm htÿx ho axtem mē apkur xà mex pix ã harēnh ã hkamnhĩx nē kãm:

—Kwa tô mē inhmã mē apkur xà maata kwy gõ pa mē apkati mē hkur o ri ixpa. Anē.

³⁵ Hãmri nhũm mē kuma nē amnhĩ tã mē kãm:

—Nà mē apkur xà kumrêxja ãm paa. Te ixpê mē apkur xà maati pyràk. Jakamã kot kaj mē atõ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpēr nē ixkõt amnhĩ nhĩpêx o apa hã kot kaj mē akĩnh nē apa. Te ra axàpkur nē anhõhy htu nē akĩnh o ri apa pyràk. Jao amnhĩ tã ixpumu nē akĩnh nē ajamakêtkati nē ri apa.

³⁶ —Ra mē ate ixpumunh mex tã kormã amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpēr kêt nē. Kwa mē ixkapêr

ma nê amnhĩ krãm haxàr tỳx nê. ³⁷ Tĩrtũm kot inhmã mẽ õr mã xwỳnhjaja koja mẽ ixpumu nê amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpêr mex kurê kumrêx. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnhjaja kot paj aa amnhĩ nê mẽ hanor kêt nê.

³⁸ —Nê ixte amnhĩ krã hkõt kaxkwa rũm ixwryk nê inhmã hprãm xà hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa kaxyw na pa pre ixwryk kêt nê. Inhipeêxà kot mẽ awỹr inhmênh jakamã kãm hprãm xà hkõt pix mã na pa hte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa.

³⁹ —Tã mo na hte Inhipeêxà kãm hprãm? Nà kot inhmã mẽ õr mã xwỳnh piitã nhỹrmã wa ixkuri htĩr tũm nê mex nê pa ho paja na kãm hprãm. Jakamã nhỹrmã akupỹm mẽ htĩr ã arĩgrota ã ixte akupỹm mẽ ho htĩr nhũm ixte ãm pixire nê ho ixpikunor kêtja na kãm hprãm.

⁴⁰ —Tã kot ka mẽ atõ ixpê Tĩrtũm Kra hã ixpumu nê amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xãm. Hã kot kaj nhỹrmã atyk tã pa akupỹm mẽ atĩr xà hã arĩgrota ã akupỹm ato atĩr ka wa ixkuri atĩr tũm nê amex nê apa ho apa. Ja na Inhipeêxàja kãm hprãm. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarênh anê. ⁴¹ Hãmri nhũm Ijaew nhõ pahijaja mẽ kuri mar o kuhê nê tee ri kêp kaxkwa rũm mẽ apkur xà maati pyræk ã amnhĩ jarênh ma nhũm ja mẽ kãm mex kêt nhũm mẽ kamã gryk nê. ⁴² Jakamã axpên mã ri harênh o:

—Tk. Kwa mo na ri ã amnhĩ jarênh anê? Kêp mẽ panhiõ kênã kot kêt ri kêp kaxkwa nhõ xwỳnh ã amnhĩ jarê. Kêp Juje mẽ Marir wa hkra na. Mẽ pahte katorxà mẽ hipêêxà wa omunh mex kênã

kot kêt axtem nê kêp kaxkwa nhõ xwỳnh ã amnhĩ jarẽ. Anẽ.

⁴³ Hāmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nê mẽ kām:

—Kwa mẽ ã ijarẽnh anhỹr kêt nê. ⁴⁴ Koja Inhĩpêêxà kot mẽ awỳr inhmẽnh xwỳnhhta tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ rĩ kormã amnhĩ tã ja hã ixpumu nê amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr. Tã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnhhaja koja mẽ nhỹrmã htyk tã pa akupỹm mẽ ho mẽ htĩr nhũm mẽ wa ixri htĩr tũm nê mex kumrêx nê pa ho pa.

⁴⁵ —Amnepê̄m Tĩrtũm kapêr jarẽnh o mẽ pa xwỳnhhaja na prem ã ja jarẽnh anhỹr o:

Koja Tĩrtũm mẽ hkrã kaxwỳnh kãm tanhmã mẽ kãm kapêr o amnhĩrĩt to ho pa.

Anhỹr o harẽnh. Jakamã mẽ kot Tĩrtũm kapêr mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhhaja koja mẽ mǎãnẽn amnhĩ kaxyw pa ixkôt hamaxpêr nê ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa.

⁴⁶ —Nê mẽ apê pika nhõ xwỳnhjê hõ aa mẽ ate ixkĩnhã ano ho Inhĩpêêxà pumunh kêt. ãm papxipix na ixte omunh. Kurũm na pa pre mẽ awỳr wrỳ. ⁴⁷ Tã kot ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr. Hã kot kaj nhỹrmã wa ixkuri atĩr tũm nê amex nê apa ho apa. Kwa mẽ jam ajamaxpêr tỳx nê.

⁴⁸ —Nê ixpê mẽ axàpkurxà maati jakamã pa na ixpê akupỹm mẽ ho mẽ htĩr xwỳnh. ⁴⁹ Amnepê̄m mẽ panhĩgê̄tjaja kormã kapôt ã mẽ pa ri mẽ kot “manã” anhỹr xwỳnhhta kur o ri pata ã na prem kukwak ri htĩr tũm nê pa ho pa hkêt nê. Na prem ri pa nê gaa nê rĩ hpigê̄t nê htyk pa. ⁵⁰ Axtem kaxkwa rũm mẽ apkur xà maati jarẽnh xwỳnhhta

pix kukwakri na htem nhỹrmã htyk tã akupỹm htĩr nẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. ⁵¹ Ām paa. Pa na htem inhĩ hkwỹ hkrẽ hãmri nẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. Na pa pre ra amnhĩ grõnh kõt mẽ awỹr wrỹ. Jakamã ka mẽ atõ inhĩ hkwỹ hkrẽ hãmri nẽ nhỹrmã atyk tã pa akupỹm ato atĩr ka Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa. Anẽ.

⁵² Nhũm pre ã Jejus Ijaew mã amnhĩ jarẽnh anẽ. No ãm mẽ kãm amnhĩ tã kuxi nẽ amnhĩ jarẽ. Jakamã nhũm mẽ tee ri kuma hãmri nẽ tanhmã hã axpẽn mã kapěr to. Mẽ kot hprĩ hã mar kêt nẽ ãm mẽ kot ĩ hkwỹ hkrěrja pix jarẽnh mar jakamã tee ri hamaxpěr nẽ axpẽn mã:

—Kwa tanhmã kot kêt we amnhĩ to nẽ mẽ pamã amnhĩ nhĩ hkwỹ gõ pu mẽ kuku? Anẽ.

⁵³⁻⁵⁴ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:
—Nà mẽ kot inhĩ hkwỹ hkrěr nẽ ixkamrõ hkwỹ ho hkõm xwỹnh pixjaja koja mẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa. Ixte akupỹm mẽ ho mẽ htĩr xà hã arĩgrota ã kot paj mẽ ho mẽ htĩr nhũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. No kot kaj mẽ inhĩ hkwỹ hkrěr kêt nẽ ixkamrõ hkwỹ ho akõm kêt hãmri nẽ wa ixri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa hkêt nẽ. Kwa mẽ jam ajamaxpěr tỳx rãhã nẽ. ⁵⁵ Kêt inhĩja kęp mẽ apkur xà maati na. Nẽ ixkamrõja kęp mẽ hkõm xà maati na. Jakamã na htem inhĩ hkwỹ hkrẽ nẽ ixkamrõ hkwỹ ho ixkõ nẽ ra kęp wa ixri mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho mẽ pa mã xwỹnh. ⁵⁶ Jakamã kot ka mẽ atõ inhĩ hkwỹ hkrẽ nẽ ixkamrõ hkwỹ ho ixkõ. Hãmri pa amnhĩ tã apumu nẽ akarõ mã axà ka te apê pa pyræk o amnhĩ nhĩpêx o apa. ⁵⁷ Inhĩpêxà kot mẽ awỹr inhmẽnh xwỹnhhta

kukwak ri na pa hte ixtīr tūm nē ixpa ho ixpa. Tā ja pyrā nē kot kaj mē inhī hkwỳ hkrē hāmri nē ixkukwak ri wa ixri atīr tūm nē apa ho apa mā xwỳnh.

⁵⁸ —Jakamā na pa ā mē amā ixpē kaxkwa rūm mē axàpkur xà maati hā amnhī jarēnh anē. Amnepēm mē panhīgētjaja na pre htem kapôt ā mēōta kur o pa hāmri nē gaa nē hpigēt nē htyk pa. No kēt pa koja mē inhī hkwỳ hkrē hāmri nē mē kurom wa ixri htīr tūm nē mex nē pa ho pa. Anē.

⁵⁹ Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē. Kormā Kapanaū kamā Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre kamā ā mē ahkre anhỳr o xa.

*Mē ohtô nē mē kot Jejus kaga hā mē harēnh
Sikūn Korīt 3.6; Sikūn Pētre 3.16*

⁶⁰ Hāmri nhūm mē kot Jejus kôt mar o mē pa xwỳnhjaja ohtô nē ā kapēr anhỳrja ma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hā axpēn mā:

—Tk. Kwa pēr kapērja ām ri katii. Mēhō koja we kuma nē hkôt hamaxpēr nē hkamrô nē ī kur o ri hkôt pa? Nà mē piitā mē kām ja mexti hā. Anē.

⁶¹ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Kwa xà ixkapērja mē apé omnuj? ⁶² Nà kot paj nhỳrmā ma akupỳm kaxkwa hwỳr api. Ixpē Tīrtūm kot mē akaxyw ixām xwỳnh ā ma akupỳm hwỳr api. Hāmri ka mē ā ixte amnhī nhīpêx anhỳr ā ixpumu nē rī kormā ixkôt amnhī xunhwỳr japēr.

⁶³ Na htem mēmoj kur kukwak ri kēp Tīrtūm mē wa ixri htīr tūm nē pa ho pa xwỳnh kēt nē. Rỳ amnhī krā hkôt tanhmā amnhī nhīpêx to ho kēp wa ixri htīr tūm nē pa ho pa mā xwỳnh kēt nē. Tīrtūm mē wa Ixkarō tām na hte mē hkarō mā agjē nē mē ho

Tĩrtũm wa ixkuri mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho mẽ pa mã xwỳnh. Tã ỹ hã na pa ã mẽ amã ixkapẽr anẽ. Nom mẽ amã amnhĩ tã kuxi nẽ amnhĩ jarẽ. Tã kot kaj mẽ ixkapẽr ma nẽ ixkõt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj mẽ nhỹrmã wa ixri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa. ⁶⁴⁻⁶⁵ No mẽ akwỳjaja na ka mẽ ixkapẽr ma nẽ ãm ama nẽ ixkõt ajamaxpẽr kêt nẽ. Jakamã na pa ã mẽ amã ixkapẽr anẽ nẽ mẽ amã: “Koja Inhĩpêxàja tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ rĩ kormã amnhĩ tã ixpumu nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpẽr.” Anhỹr o mẽ amã ixkapẽr. Anẽ.

Nhũm ã Jejus mẽ kãm kapẽr anẽ. Ra kot mẽ hkukamã mẽ omunh mex. Ra kot amnhĩ kaxyw mẽ kot hkõt hamaxpẽr mã xwỳnhjê pumunh nẽ mããnẽn mẽ kamã kot mẽõ pahi nhĩhkram haxàr mã xwỳnhja nhũm mããnẽn ra kot amnhĩ kukamã omunh mex. Jakamã nhũm ã mẽ kãm kapẽr anẽ. ⁶⁶ Hãmri nhũm mẽ kot hkõt kapẽr mar o mẽ pa xwỳnh kwỳjaja tee ri kuma hãmri nẽ hkaga nẽ axte hkõt pa hkêt nẽ. ⁶⁷ Hãmri nhũm tee ri mẽ kot hkaga nẽ ma mẽ mrar ã mẽ omu nẽ mẽ ixpê hkõt ixpa ho ixpa xwỳnh pê 12jê mã kapẽr nẽ mẽ inhmã:

—Pa? No mẽ kajaja. Xà kot kaj mẽ uràk nẽ ixkaga nẽ ma akupỹm mra nà? Anẽ.

⁶⁸ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Nà kot paj mẽ akaga hkêt nẽ. Kapxipix na htem amnhĩ kaxyw akõt hamaxpẽr jao kêp Tĩrtũm mẽ war akuri htĩr tũm nẽ pa ho pa mã xwỳnh. ⁶⁹ Ka na pre Tĩrtũm mẽ ixwỳr amẽ. Jakamã na pa mẽ amnhĩ kaxyw akõt ijamaxpẽr o ri ixpa. Nà kot paj mẽ aa akaga hkêt nẽ. Anẽ.

⁷⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Nà ixte amnhĩ kaxyw mẽ apê 12jê rênh tã na ka mẽ atõ akwỳjê hkĩnhã axtem nê Satanasti hkõt amnhĩ xãm. Anê.

⁷¹ Nhũm pre ã finat Jut Kariot kot mẽ inhõ pahijê nhĩhkram haxàrja kukamã mẽ inhmã harênh anê. Mẽ inhĩ õ na pre. Nê kêp Simãw Kariot kra na pre. Tã ra kot mẽ ãhkram haxàr kaxyw nhũm Jejus kot amnhĩ kukamã omunh jakamã ã mẽ inhmã harênh anê.

7

Jejus tøjaja kot mẽ hkĩnh wỳr amnhĩ kõt hwỳr ã mẽ harênh

Matêwre 10.36, 13.57-58

¹ Tã nhũm Jejus arĩ Garirej kamã ri pa nê kormã akupỳm Jutej wỳr mõi kêt nê. Jutej kamã Ijaew nhõ pahijaja ra kot hã àmnênh nhũm mẽ kot hpĩr ã harênh jakamã nhũm mẽ umaj kormã hwỳr mõi kêt nê.

² Tã mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte ixkre hkryre nhĩpêx nê hã ixkĩnh ã arĩgroja ra ahtêp o mõi. Mẽ ixkĩnhã ã na pa pre htem ixpiitã Jutej wỳr xepên wỳr akuprõ nê ahpỳnhã ri amnhĩm ixkre hkryre nhĩpêx nê kamã ixkrĩ. ³ Jakamã nhũm Jejus tøjaja hwỳr mra nê kãm nojarêt nê amnhĩ kõt kuwỳ nê kãm:

—E kwa tokyx pu mẽ pahkwỳjê hkõt. Ka mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỳr o ri mẽ hkõt apa kê mẽ kãm akapêr mar prãm xwỳnhjaja ja hã apumu. ⁴ Na ka hte jar te apimxur pyrak o amnhĩ nhĩpêx. E kwa tokyx ma pu mẽ hkõt. Anê.

⁵ Katorxã hkõt mẽ kêp Jejus tõi htã kormã amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpêr kêt jakamã na prem ã kãm kapêr anê. ⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kormã. Kormã ixte mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt xà hã arĩgro kormã kator kêt. Jakamã kot ka mẽ amã mẽ hkôt amrar prãm nẽ mãmri ma mẽ hkôt mra. ⁷ Kojã mẽ apumu nẽ kãm mẽ akurê hkêt nẽ. Nẽ mẽ akamã gryk kêt ka mẽ ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho mẽ hkôt apa. No pa kot paj mẽ hwỳr mō nẽ mẽ kãm mẽ kot amnhĩ tomnuj o pa hã mẽ harênh o ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã inhma nẽ ixkamã gryk nẽ. ⁸ Jakamã mẽ mãmri ma mẽ hkôt mō. Kot paj kormã. Kormã ixte mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt xà hã arĩgroja kormã kator kêt.

⁹ Anẽ nhũm mẽ tee ri kuma hãmri nẽ kure nẽ ma mẽ hkwỳjê hkôt Jutej wỳr mō. Nhũm Jejus kormã Garirej kamã ri pa hã apkati grêre. ¹⁰ Hãmri nẽ kormã ma hapu hã mẽ hkôt mō. Pa mẽ hkôt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ma hkôt ixpa.

Mẽ kot ahpỳnhã tanhmã Jejus jarênh to hã mẽ harênh

Juāw 7.37-44, 9.22, 10.19-21, 12.42-43

¹¹ Rôm nhũm ra mẽ ixpê Ijaew nhõ pahijaja mẽ hkĩnhja kamã mẽ pikuprõnh xwỳnhjê kaêx ã Jejus japêr o ri mra. Nẽ hã axpên kukjêr o mra nẽ axpên mã:

—Kwa nok? Nhỹri mãn we? Anẽ.

¹² Nhũm Ijaew piitã tanhmã axpên mã Jejus jarênh to ho pa. Nẽ kamã mẽ hkwỳjaja harênh o:

—Nà kot amnhĩ to mex o pa xwỳnh na.

Anhỳr o harênh o pa. Nẽ kamã mẽ hkwỳjaja axtem nẽ harê nẽ harênh o:

—Tk. Kot mẽ no kupyrr o pa xwỳnh kênã. Anẽ.

¹³ Nom mẽ õ pahĩ pymaj mẽ piitã mẽ nom tanhmã harênh to hkêt nẽ. Âm axpên mã pix mã tanhmã harênh to ho pa.

*Jejus kot mẽ hkĩnh xwỳnhjê jahkre hã harẽnh
Makre 3.22; Juãw 5.16*

¹⁴ Tã pa mẽ mẽ hwỳr pøj. Jejus mẽ pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwỳnhjaja mẽ hwỳr pøj. Kormã mẽ hkĩnhja hapêx kêt ri. Hãmri pa mẽ Jejus kôt Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreja wỳr mra nẽ agjê nhũm Jejus mẽ ahkre ho nhỹ. ¹⁵ Hãmri nhũm mẽ inhõ pahijaja tee ri kot tanhmã mẽ ahkre hto hã kuma nẽ hã axpẽn kukja nẽ axpẽn mã:

—Kwa mẽ pahkĩnhã kot Tĩrtũm kapěr o istuda hkêt tã ã mẽ ahkre anẽ. Anẽ.

¹⁶ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Nà na pa hte amnhĩ krã hkôt tanhmã ri mẽ ajahkre hto hkêt nẽ. ãm kot mẽ awỳr inhmẽn xwỳnhta nhỹ hã na pa hte ã mẽ ajahkre anhỳr o ri mẽ akôt ixpa. ¹⁷ Tã kot kaj mẽ amã Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm hã kot kaj mẽ ixte ỹ hã ixkapěr ã ixpumunh kurê kumrêx. ¹⁸ Amnhĩ krã hkôt mẽ kãm kapěr o ri mẽ pa xwỳnhjaja na htem mẽ kot mẽ mar nẽ mẽ hã hpijaàm pix kaxyw tanhmã mẽ kãm kapěr to ho ri pa. No kêt pa na mẽ ate ixkapěr mar nẽ kot mẽ awỳr inhmẽn xwỳnhta ã apijaàm pix kaxyw na pa hte tanhmã mẽ amã ixkapěr to ho ri ixpa. Jakamã ãm hãmri na pa hte mẽ amã ixkapěr o ri ixpa.

¹⁹ —Finat Mojes na pre mẽ panhĩgêtjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa nhũm Tĩrtũm kot mẽ kãm hã karõ jarẽnh o ri mẽ hkôt pa htã ka mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Tã ixte hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt ã ixto axêx nẽ mẽ ate ixpĩr kaxyw ixtã amnhĩ jarẽnh ri apa. Anẽ.

²⁰ Hãmri nhũm mẽ ã Jejus kot mẽ kãm kapěr anhỳrja ma nẽ hêx rom kãm:

—Kwa mẽ ixtõ na pa apĩr mã ka ri ã mẽ ijarēnh anē? Amrakati kēnã. Kwa mãn ka akrã xypã nà? Hã na ka ã ri akapēr anē. Anē.

²¹ Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ixte mẽ pahkõt xà hã arĩgro hã akupỹm mẽhõ myta ho mex jakamã na ka prem ja hã ixpumu nhũm ja mẽ apê omnuj nē. Nē te ixte mẽ pahkõt xà hã arĩgro hã ixpijaam kêt xwỳnh pyrak ã ijarē. ²² Nom na ka htem ixpyrà nē mẽ panhõ arĩgromnu hã mẽmoj tã axapēnh o ri apa. E pa mẽ amã mẽmoj jarē ka mẽ inhma. Na pre finat Mojes mẽ pamã mẽ pahte mẽ pahkra myre pē my kwryt kà jakar ã mẽ pamã karõ. Kukamã higêtjaja kot kãm ja hã karõ xà hkõt. Jakamã na htem mẽ hkra myre hapôj nē hã semãn pyxi nē hapêx nhũm mẽ kêp mẽmy hkwrýt kà jakà. ²³ Mẽ pahkõt xà hã arĩgro hã hõ kator tãa nhũm mẽ hã semãn pyxi nē mẽ panhõ arĩgromnu hõ hã kêp my kwryt kà hkwy krãhta. Mojes kot Tirtũm nhỹ hã ja hã mẽ pamã karõ xà hkõt. Jao mẽ panhõ arĩgromnu hã apê. Tã pa pre mẽ apyrà nē arĩgromnu hã ixapēnh pē akupỹm mẽhõ myta ho mex ka mẽ ja hã ixpumu nē axtem nē ixtỳx ri ixte amnhĩ nhĩpêx o ixpa xwỳnh ã ijarē nē mẽ ate ixpĩr kaxyw ã amnhĩ jarē. ²⁴ Kwa mẽ amnhĩ krã hkõt tanhmã mẽ harēnh to ho ri apa hkêt nē. ãm mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omu nē ajamaxpēr o: “Kwa xà we Tirtũm kãm ja mex nà?” Anhỹr o mãn kêt mẽ ajamaxpēr nē rĩ kormã tanhmã mẽ harēnh to. Anē.

²⁵ Hāmri nhũm Jerujarē nhõ xwỳnh kwỳjaja ja hã kuma nē tee ri hkukamã hamaxpēr. Hāmri nē hã axpēn kukja nē axpēn mã:

—Kwa xà tām na mẽ panhõ pahijaja mẽ kot hpĩr kaxyw hã amỹnê? ²⁶ Ota jar mẽ pakamã ri pa htã nhũm mẽ ãm omu nẽ kãm tanhmã nẽ hkêt nẽ. Mãn mẽ ãm hãmri kệp Kris ã hkamnhĩx jakamã kapêr ma nẽ ãm kuma nẽ kệp Kris ã tanhmã ho hkêt nẽ. Anẽ.

²⁷ Hãmri nhũm mẽhõja kuma nẽ kãm:

—Tk. Nà kệp Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh xwỳnhre hã. Kệp Najare nhõ xwỳnh kênã. Mẽ pahte hipêêxà mẽ katorxà wa omunh mex. No kêt Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh mã xwỳnhhta koja xep mẽ pahwỳr kato pu mẽ nhỹhỹnh htẽm xà hkôt omunh kêt nẽ. Anẽ.

²⁸ Rôm nhũm Jejus arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreja kamã mẽ ahkre ho nhỹ. Jakamã mẽ kot axpẽn mã harẽnh ã amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Xà mẽ ate aprĩ hã ixpumunh nẽ nhỹhỹnh ixtẽm xà hkôt ixpumunh? Nà mẽ ate ja hã ixpumunh kêt. Na pa pre amnhĩ hkrã hkôt mẽ awỳr inhmõr kêt nẽ. Na pre mẽhõ mẽ awỳr inhmẽ. Nom kot mẽ awỳr inhmẽnh xwỳnhja kormã mẽ ate omunh kêt. ²⁹ ãm papxipix na ixte omunh. Kurũm ixwryk xwỳnh na pa. Kot mẽ awỳr inhmẽnh nhũm kurũm ixwryk jakamã ixte ixprĩ hã omunh par. Anẽ.

³⁰ Hãmri nhũm mẽ hkwyjaja tee ri ã kot amnhĩ jarẽnh anhỹrja ma nẽ ri axpẽn mã harẽnh o:

—Kwa Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh ã kot amnhĩ to hêx kênã. E kwa pu mẽ ã kot amnhĩ to hêx anhỹr ja ã unê nẽ haxà nà?

Anhỹr o axpẽn mã hã amỹnê. Nom kormã mẽ kot unênh nẽ haxàr xà hã arĩgroja kormã kator

kêt jakamã nhũm Tĩrtũmja nê mẽ omunh mex nê nhũm mẽ ãm kãm unênh prãm kaprỳ. ³¹ No nhũm mẽ hkwỳja mẽ kurom kuma nê kêp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnh ã omunh kurê kumrêx nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr. Hãmri nê axpên mã harênh o:

—Kwa mãn kêp Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh mã xwỳnhhta mãn nà? Mẽ pahtõ kot pu uràk nê aa mẽ kãm mẽ kot mẽmoj pumunh kêt o anhỹr rax o ri papa? Amrakati kumrêx. Nà pêr tãm kênã. Anê.

Pôristi hkwỳ kot Jejus pynênh kaxyw ã mẽ harênh

³² Nhũm prem ã axpên mã Jejus jarênh anhỹr o kuhê hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjaja hã mẽ kuma. Hãmri nê patre krãhtũmjê mẽ mẽ ma Jejus wỳr mẽõ pôristi hkwỳ rê nê mẽ kãm:

—E mẽ ma Jejus wỳr mra nê unê nê man akupỹn o tẽ. Anê.

³³ Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma hwỳr mra nê omu nom tokyx unênh kêt nê. Kormã kapêr ã mar o kuhê. Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr o xa nê mẽ kãm:

—Nà kot paj jar mẽ akôt ri ixpa hã mytwrỳ grêre hãmri nê ma akupỹm kot mẽ awỳr inhmênh xwỳnhhta wỳr api. ³⁴ Ka mẽ tee ri jar ijapêr o ri apa nom nhỹri ixpumunh kêt nê. Nê ma inhmõr xãta wỳr kot kaj mẽ atõ ma ixkôt amõr kêt nê. Anê.

³⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri ã kot amnhĩ jarênh anhỹrja ma nê axpên mã:

—Kwa nhỹhỹm koja we ma mõi pu mẽ hkôt papa hkêt nê? Mãn mẽ pahkwỳjaja kot Gresjê kamã mẽ pa xwỳnhjê hwỳr koja ma mõi nê hpãnhã mẽ hkôt mẽ ahkre ho pa nà? Hã na ã mẽ pamã amnhĩ jarênh anê? ³⁶ Mo na ri mẽ pahte tee ri hapêr o

papa hã mẽ pajarẽ nẽ mẽ pahte hkôt pamrar kêt
ã mẽ pajarẽ? Anẽ.

*Tĩrtũm Karõ te kêp gô nyw pyræk ã harẽnh
Juãw 4.13-14; Apokarip 22.1, 22.17*

³⁷ Tã nhũm ra mẽ hkĩnhja hapêx kaxyw hitep xà
hã arĩgro maatija kato. Jakamã nhũm Jejus kànhmã
xa nẽ kỳxpê mẽ hpikuprõnh xwỳnhjê mã kapêr nẽ
mẽ kãm:

—E te mẽ amã kôr o apa pyræk xwỳnhjaja. Mẽ
amnẽ ixwỳr akuprõ. Kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw
ixkôt ajamaxpêr pa tanhmã mẽ ato ka mẽ apê
Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa mã
xwỳnh.

³⁸ —Kot kaj mẽ ja hã amnhĩ pumu hãmri nẽ
ma mẽ kãm ixkapêr jarẽnh o ri mẽ hkôt apa. Te
mẽ kãm kôr nhũm mẽ ate mẽ kãm gô hkwy nhũm
mẽ kot ho hkõm pyræk o mẽ hipêx o ri mẽ hkôt
apa. Hãmri nhũm mẽ ama nẽ mẽ apyrà nẽ amnhĩ
kaxyw ixkôt hamaxpêr. Pa ixte tanhmã mẽ atoja
pyrà nẽ tanhmã mẽ ho nhũm mẽ apyrà nẽ kêp wa
ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa mã xwỳnh. Anẽ.

³⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anẽ. No ãm
hã kuxi nẽ mẽ kãm kapêr nẽ hprĩ hã harẽnh kêt nẽ.
Tĩrtũm Karõ kot nhỹrmã mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus
mã hamaxpêr xwỳnhjê karõ mã gjêxja nhũm ã mẽ
kãm hã kuxi nẽ harẽnh anẽ. No kormã akupỹm
kaxkwa hwỳr àpir nẽ mex o mex nẽ hkrĩ hkêt
jakamã kormã mẽ hwỳr Karõ rẽnh kêt nẽ.

*Mẽ kot ahpỹnhã tanhmã Jejus jarẽnh to hã mẽ
harẽnh
Juãw 7.11-13, 7.25, 10.19-21*

⁴⁰ HãMRI nhũM mẽ kot JeJus mar o hkrĩ xwỳnhjaja ã kapẽr anhỳrja ã kuma nẽ ahpỳnhã tanhmã harẽnh to nẽ harẽnh o:

—Kwa finat Mojes pyrà nẽ kệp Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh o pa xwỳnh na nà? Anẽ.

⁴¹ NhũM kamã mẽ hkwỳjaja mẽ kãm:

—Nà Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnhta na. Anẽ.

NhũM kamã mẽ hkwỳjaja ja hã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Nà kệp Garirej nhõ xwỳnh kẽnã kot kêt Tĩrtũm mẽ pakaxyw ãm. ⁴² Tĩrtũm kapẽr ã kagà htũm kot kệp Garirej nhõ xwỳnh ã harẽnh kêt. Kệp Pahi Tawi hkanrẽhã hkagrõt nyw jakamã koja uràk nẽ Jutej kamã krĩ pẽ Perẽj kamã kato. Jao koja uràk nẽ kệp Jutej nhõ xwỳnh.

Anhỳr o ri axpẽn mã harẽ. Mẽ kot htỳx JeJus pika pẽ Garirej kamã kator ã hkamnhĩx jakamã ã axpẽn mã harẽnh anẽ. Nom pika pẽ Jutej kamã na pre kato. Krĩ pẽ Perẽj kamã. Tã no nhũM mẽ hkwỳjaja ja hã mar kêt jakamã kệp Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh xwỳnh kêt ã hkamnhĩx.

⁴³ Jakamã nhũM mẽ ã ahpỳnhã axpẽn mã harẽnh anẽ. ⁴⁴ NhũM mẽ hkwỳjaja ra kot unênh kaxyw tã tokyx unênh kêt nẽ.

Pôristi kot JeJus pynênh kêt ã mẽ harẽnh

Matêwre 7.28-29

⁴⁵ Tã nhũM patre nhõ pôristijaja. Mẽ kot JeJus pynênh mã hwỳr mrar tã hãMRI ã kapẽr anhỳrja ã kuma nẽ tee ri hamaxpẽr nẽ unênh kêt nẽ. Nẽ aw-janã nẽ ahte ỹ kamã ma akupỹm patre krãhtũmjê mẽ Parijew nhõ xwỳnhjê hwỳr mra. HãMRI nhũM mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—Pa nok? Tanhmã na ka mẽ amnhĩ to nẽ unênh nẽ ho amõr kêt nẽ? Anẽ.

⁴⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà na pa mẽ unênh kêt nẽ. Kapêr mex kênã. Te kot mẽ pakapêr pyræk kêt jakamã pa mẽ tee ri kapêr ã kuma nẽ unênh kêt nẽ. Anẽ.

⁴⁷ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjaja mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa mãn ka mẽ ra mẽ uræk nẽ tanhmã kot amnhĩ to hêx toja ma nẽ hkôt ajamaxpêr nã?

⁴⁸ Mẽ ixpê Parijew nhõ xwýnhjaja nẽ mẽ panhõ pahijaja na pa htem hkôt ijamaxpêr kêt nẽ. ⁴⁹ No kêt mẽ kot mar nẽ hkôt hamaxpêr xwýnhtijaja na htem mẽ ixkĩnhã finat Mojes kapêr mar kêt nẽ. ãm Jejus kapêr pix na htem kuma nẽ hkôt hamaxpêr. Mýrapê koja Tĩrtũm tanhmã mẽ homnuj tỳx to nhũm mẽ rĩ amnhĩ pumu. Anẽ.

Nĩkotẽ kot Jejus xyr pẽ kapêr ã harênh

Juāw 3.1-21

⁵⁰ Hãmri nhũm Nĩkotêja mẽ mar o xa. Mẽ uræk nẽ kêp Parijew nhõ xwýnh tã na pre ra kamàt õ hã Jejus wýr tẽ nẽ kãm kapêr. Jakamã tee ri hã mẽ kapêr ma hãmri nẽ yr pẽ mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

⁵¹ —Tk. Kwa kormã mẽ pahte pahprĩ hã kapêr mar nẽ tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã omunhre hã. Na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhỹ hã mẽ panhĩgêjtê mã ja jarênh o:

Kêr ka mẽ aprĩ hã mẽ kapêr ã mẽ ama nẽ mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu nẽ rĩ kormã tanhmã mẽ harênh to.

Anhỹr tã ka mẽ kormã aprĩ hã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh kêt tã ra kot amnhĩ tomnuj xwýnh ã harẽ. Anẽ.

⁵² Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kãm:

—Tk. Kwa xà we uràk nẽ apê Garirej nhõ xwỳnh hã na ka ã yr pê akapêr anê? Xà Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot Garirej nhõ xwỳnhjê hõ kêp ÿ hã kapêr jarênh o pa xwỳnh ã harênh? Nà ã kot harênh anhỳr kêt. Anê.

⁵³ Nhũm mẽ ã Nĩkotẽ mã kapêr anê hãmri nẽ angrà nẽ Tĩrtũm nhõrkwỹ rũm hapôj nẽ ma akupỹm õrkwỹ hwỳr àhkurê ho mra.

8

Mêhõ ni kot nhãm mẽ mjên o amnhĩkati hã harênh Xiakre 2.10-13

¹ Tã nhũm Jejus Tĩrtũm nhõrkwỹ kamã mẽ ahkre hpa hãmri nẽ kato nẽ ma hixêt prêk pê Oriwêhti hwỳr tẽ. Hãmri nẽ hã api nẽ nhỹri nõ nẽ ra gõr.

² Tã nhũm apkati nẽ myt kator o mõi mẽ nhũm kànhmã nhỹ nẽ akupỹm wrỳ nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwỳr tẽ. No ãm kormã ixkre pu hã kahê hkre kamã nhỹ. Nhũm krĩ nhõ xwỳnhjaja omu nẽ hã hturax nẽ nhũm tanhmã mẽ ahkre hto ho nhỹ. ³ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja hwỳr mêhõ nija o tẽ. Na ra ham mêhõ pê mjên o amnhĩkati ho nõ nhũm mẽ ja hã omu nẽ unê nẽ hpa hã kupy nẽ ma Jejus wỳr hkjênh o mõi. Hãmri nẽ mẽ kot mar o kuhê xwỳnhjê kutã ãm nhũm xa. ⁴ Hãmri nhũm mẽ Jejus mã:

—E ot pa mẽ awỳr jahti ho tẽ ka omu. Na ham mêhõ pê mjên o amnhĩkati ho nõ. Pa mẽ ja hã omu nẽ unê nẽ man awỳr o tẽ. ⁵ E tanhmã kot puj mẽ hipêx to? Na pre finat Mojes Tĩrtũm nhỹ hã mẽ panhĩgêtjê mã ja jarênh o:

Koja mēnijê hō axtem nē nhām mēhō pê mjên o amnhĩkati ho nō ka mē ja hā omu nē apiitã ahpÿnhã kēn rūnh jamÿ nē ho htak o apĩ.

Anhÿr o kot harēnh. No ka? Tanhmã kot kaj mē inhmã ja jarēnh to? Tanhmã kot paj mē hipêx to nhũm amã mex nē? E mē inhmã tanhmã mē ixte hipêx to jarē. Anē.

⁶ Nhũm mē ã hêx rom nija ã Jejus kukjêr anē. Kot mē kot hpĩr nê mē kãm kapêr nhũm mē kot hã mar nē mē hkrãhtũmjê hwÿr mōr nē kãm kot Mojes kapêr kwÿm ri mē ahkre hã harēnh kaxyw nhũm mē hêx rom ã hkukjêr anē. Hãmri nhũm mē kuma nē tanhmã hã mē kãm nē hkêt nē. ãm htÿx hikôt nē ihkrakrã ho pyka kagà ho nhÿ. ⁷ Nhũm mē tee ri omu nē axte hã hkukja nhũm kànhmã xa nē mē kãm:

—Tôe. Nà kot ka mē atō aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt kumrêx ã amnhĩ pumu hãmri nē kam nē rĩ kaxyw kēn ã py nē akumrêx ho hkura. Kê akwÿjaja rĩ kormã akôt hkwy jamÿ nē ho htak. Anē.

⁸ Hãmri nē akupÿm hikôt nē pyka kagà ho nhÿ. ⁹ Hãmri nhũm mē tee ri kapêrja kôt kuma hãmri nē mē kot mar o kuhê xwÿnhjê rũm anhgrà nē ma mra. Mē piitã mē kot amnhĩ tomnuj xwÿnh ã amnhĩ pumunh mex jakamã tee ri ã kot mē kãm kapêr anhÿrja ma nē anhgrà nē ma akupÿm hpÿnh nē axpēn kôt mrar o xa. Mēhpigêt kumrêx nē hpãnhã mē nywjaja nhũm mē hpÿnh nē ma axpēn kôt mrar o ãm kãm hapêx. Nhũm Jejus mēnija pix wa ahte mē kot mar xwÿnhjê kutã wa arĩk. ¹⁰ Hãmri nhũm Jejus kànhmã xa nē nita mã kapêr nē kãm:

—Pa? No mẽ kot ato kapêr xwỳnhta mẽ? Xà na mẽhõ kên o akuranh kêt nê? Anê.

¹¹ Nhũm kãm: “Ma amrakati.” Anê nhũm kãm:

—Tôe. Nà kot paj ijaxwỳja tanhmã ato hkêt nê. E mamrĩ ma akupỹm anhõrkwỹ hwỳr tẽ. No ãm kêr ka axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

Jejus kot hprĩ hã amnhĩ jarênh

Juãw 1.4; Rõmãn 13.12-14; Epes 5.8-14; Wam Tesarõn 5.5-8

¹² Tã nhũm arĩgro hõ hã nhũm Jejus axte Tĩrtũm nhõrkwỹ hwỳr tẽ nê kamã mẽ ahkre ho nhỹ nê mẽ kãm:

—Nà te ixpê mẽ piitã mẽ õ kanê pyræk. Na hte kanêja mẽ kãm hirã mex nê nhũm mẽ kamã rĩt mex o pa. Jao kamàt kô kamã ri pa hkêt nê. Ja pyrà nê na pa hte Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrĩt mex o ri ixpa. Kot ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xãm hãmri nê tanhmã amnhĩ tomnuj to ho apa hkêt nê. ãm Tĩrtũm kãm hprãm xà kôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Jao te ate kanê hpôk nhĩrã kamã arĩt mex pyrà nê apê wa ixri atĩr tũm nê apa ho apa mã xwỳnh. Anê.

¹³ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjaja tee ri ã kapêr anhỹr ã kuma nê kãm:

—Tk. Kapxipix na ka ã amnhĩ jarênh anê. Mẽhõ kot ã ate amnhĩ jarênh anhỹrja kôt kot mẽ inhmã ajarênhre hã. Jakamã kot paj mẽ ama nê ãm ama. Anê.

¹⁴ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽhõ kot ã ijarênh anhỹr kêt tã no ãm hãmri na pa mẽ amã amnhĩ jarê. Ixêx kêt. Mẽ

arom ixte nhỹhỹnh ixwrỳk xà hã amnhĩ pumunh mex. Nẽ mẽ arom ma akupỹm nhỹhỹm ixàpir xà hã amnhĩ pumunh mex. Jakamã ãm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarēnh anē. ¹⁵ Na ka htem amnhĩ krã hkôt tanhmã ri ijarēnh to. No pa na pa kormã amnhĩ xwar tanhmã mẽ ajarēnh to hkêt nē. ¹⁶ Ixte tanhmã mẽ ajarēnh to ronhỹx pa ãm hãmri mẽ ajarē. Nhỹx pa ãm papxipix amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ ajarēnh to hkêt nē. Nhỹx mãănēn Inhĩpêêxà pē kot mẽ awỳr inhmēnh xwỳnhta inhĩhkô hã pa wa ãm hãmri axpēn kôt tanhmã mẽ ajarēnh to. Mẽ ate amnhĩ to mex ã mẽ ajarē rỳ mẽ ate amnhĩ tomnuj ã mẽ ajarē. ¹⁷ Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kot ja jarēnh kot:

Koja mēhõ wa hamēxkrut nē tanhmã mẽmoj jarēnh to nē ãm axpēn kôt harēnh o htipxi. Hã kot kaj mẽ wa ama nē ãm hãmri wa kot harēnh kôt ajamaxpēr kurē kumrēx.

¹⁸ Anhỹr o kot harēnh. Tã pa ã amnhĩ jarēnh anē nhũm Inhĩpêêxà kot mẽ awỳr inhmēnh xwỳnhta mãănēn ã ijarēnh anē. Wa xpijakrut tã ã wa ixte axpēn kôt amnhĩ jarēnh anhỹr jakamã kwa mẽ ixte tanhmã amnhĩ jarēnh toja ma nē ixkôt ajamaxpēr kêt wehe. Anē.

¹⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapēr anē. Hãmri nhũm mẽ kuma nē kãm:

—No nhỹri na we anhĩpêêxà ja? Anē.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ ate Inhĩpêêxà pumunhre hã. Mẽ ate aprĩ hã ixpumunh ronhỹx ka mẽ mãănēn aprĩ hã Inhĩpêêxà pumunh mex kurē kumrēx. Nom mẽ ate ixpumunh mex kêt jakamã na ka mẽ mãănēn omunh mex kêt nē. Anē.

20 Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê. Arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja kamã mẽ ahkre ho xa. Mẽ kot kàxpore gjênh xà kuri mẽ ahkre ho xa. Nhũm mẽ kãm hkurê xwýnhjaja tee ri kot tanhmã mẽ ahkre htoja ma nê kãm unênh nê haxàr prãm nê. Nom kormã mẽ kot ã hipêx anhỹr ã arĩgro kormã kator kêt jakamã nhũm Tĩrtũmja nê mẽ omunh mex nê nhũm mẽ ãm kãm unênh prãm kaprý.

21 Hãmri nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr o xa nê mẽ kãm:

—Nà kot paj nhỹrmã mẽ arũm ixkato nê ma akupým api. Ka mẽ tee ri ijapêr nom nhỹri ixpumunh kêt nê. Hãmri nê mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã ty nê mẽ atõ ixwýr axàpir kêt nê. Anê.

22 Hãmri nhũm Ijaew nhõ pahijaja tee ri ã kapêr anhỹrja ã kuma nê axpên mã hã hpêr o pikênh o kuhê nê axpên mã:

—Kwa mãn ra kot amnhĩ pĩr kaxyw ã na ri hkõt mẽ paxàpir kêt ã mẽ pajarênh anê nà? Anê.

23 Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Nà mẽ kajaja mẽ apê pyka nhõ xwýnh na ka mẽ. No pa na mẽ arom ixpê kaxkwa nhõ xwýnh jakamã mẽ pajamaxpêr kot axpên pyræk kêt. 24 Kot kaj mẽ ixpê kaxkwa rũm ixwryk xwýnh ã ixpumu nê amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xunhwýr kêt hã kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã nhỹrmã atyk o mẽ kamjaja Tĩrtũm mã amnhĩ pãnhã amnhĩre. Anê.

25 Nhũm Jejus ã mẽ inhõ pahijê hkukamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx jarênh anê nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã kuma nê kãm:

—Kwa mẽ atō na ka we ri ã mẽ inhmã akapēr anē? Anē.

Hāmri nhũm mẽ kām:

—Nà ra ixte mẽ amã amnhĩ jarēnh kēnã. Xàn ka mẽ kormã aprĩ hã inhmar kêt nē? ²⁶ Kot paj nhỹrmã mẽ amã mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã ho amnhĩrīt pa. Na pa kot mẽ awỳr inhmēnh xwỳnhhta pix xō ri tanhmã mẽ amã ixkapēr to ho ri ixpa. Ām hāmri na hte tanhmã mẽmoj jarēnh to. Na hte hēx kêt nē. Anē.

²⁷ Nhũm pre ã Jejus mẽ kām Hipêêxà kot mẽ hwỳr mẽnh ã harēnh anhỹr tã no nhũm mẽ Hipêêxà kēp Tĩrtũm ã hkôt hamaxpēr kêt nē. ²⁸ Jakamã nhũm mẽ kām:

—Nà koja mẽ nhỹrmã pĩ kahpa hã inhō ka mẽ rĩ kormã aprĩ hã ixpē Tĩrtũm rũm mẽ awỳr ixwrỳk xwỳnh ã ixpumu. Nē ixte amnhĩ krã hkôt ixkapēr o ri ixpa hkêt ã ixpumu. Nē ãm Inhĩpêêxà xō ri ixprĩ hã ixkapēr o ri ixpa hã ixpumu. ²⁹ Ixte kām hprãm xà hkôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa jakamã na hte ixtãnopxar mex o ixkôt pa ho pa. Koja aa ixkaga hkêt nē. Anē.

³⁰ Hāmri nhũm mẽ hkwỳja kuma nē hkwỳjê rom kapēr kôt hamaxpēr ³¹ nhũm amnhĩ tã mẽ omu nē mẽ kām:

—Nà ãm hāmri na ka mẽ tã ixkôt ajamaxpēr. Tã kēr ka mẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ nē ixkapēr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Hāmri pa ja hã mẽ apumu nē mẽ apê ixkwỳ kumrêx ã mẽ ajarē. ³² Ām hāmri na pa hte ã ixkapēr anhỹr o ri ixpa. Tã kot kaj mẽ ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa hāmri nē aprĩ hã inhmar tỳx nē. Nom na hte kormã mẽmoj kot amnhĩ tã mẽ ato htỳx pyràk o mẽ

anhĩpêx ka mẽ tee ri amnhĩ krã hkôt kãm anhũrer prãm kaprỳ. Tã kot kaj mẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ nẽ ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx hãmri nẽ Tĩrtũm nhỹ hã tãm amnhĩ nhĩpêx. Jao ỹ hã ate amnhĩ tomnuj mã anhũre. Anẽ.

³³ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anẽ hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa mẽ ixpê mẽ pahpàr krax finat Apraāw kanrêhã htàmnhwỳ kênã. Na pre mẽmoj te kot amnhĩ tã ho htỳx pyràk o hipêx kêt nẽ. Jakamã mẽmo kot we mẽ ixpê hkanrêhã htàmnhwỳjê ho htỳx ka we ri ã mẽ ijarênh anẽ? Nà amrakati kênã. Tã kwa mon ka ã mẽ ijarênh anẽ? Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm Jejus hprĩ hã mẽ kãm awjarẽ nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ ixkapêr ma nẽ amnhĩ krãm haxàr tỳx nẽ. Nà mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwỳnhjaja te mẽ kot amnhĩ tomnuj tãm ri kot amnhĩ tã mẽ ho htỳx pyràk o mẽ hipêx. Jakamã nhũm mẽ urer kêt rãhã nẽ pa ho pa. Nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr rãhã ho pa. ³⁵ Jakamã ixkĩnhã mẽ kêp Tĩrtũm kwỳ hkêt. No pa na ixpê Tĩrtũm Kra jakamã mããnên ixpê hkwy na pa. ³⁶ Tã mẽ kajaja. Kot kaj mẽ ixpê Tĩrtũm Kra hã ixkôt amnhĩ xunhwỳ hã kot pa tanhmã mẽ ato ka mẽ ixpyrà nẽ apê wa ixkwỳy. Hãmri nhũm mẽ ate amnhĩ tomnuj te kot mẽ amã urer pyràk o mẽ anhĩpêx ka mẽ ra wa ixkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Anẽ.

Mẽ kêp Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjê jarênh

³⁷ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—Nà ãm hãmri na ka mẽ apê finat Apraāw kanrêhã htàmnhwỳ hã amnhĩ jarẽ. Nom mẽ apê hkanrêhã htàmnhwỳ htã uràk nẽ amnhĩ kaxyw

Tĩrtũm kôt ajamaxpěr kêt nẽ. Jakamã na ka htem ixkapěr ma nẽ ãm ama nẽ ixkaga. Nẽ axtem nẽ ixpĩr mã. Kop apu Apraãw arĩ mẽ akamã pa ronhỹx ã inhĩpêx anhỹr kêt nẽ. ³⁸ Na pa hte Inhĩpêxà hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. No mẽ kajaja axtem nẽ mẽ ate nhãm mẽ kapěr kôt amnhĩ nhĩpêx jakamã na ka htem ixkĩnhã Inhĩpêxà hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã kuma nẽ kãm:
—Tk. Kwa mon ka ã mẽ ijarẽn anẽ? Mẽ ixte Apraãw kôt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa kênã. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:
—Nà. Mẽ ate hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o apa ronhỹx ka mẽ uràk nẽ Inhĩpêxà kapěr kôt amnhĩ nhĩpêx.

⁴⁰ No na ka mẽ ra axtem nẽ ixpĩr mã. ãm hãmri na pre Tĩrtũm inhmã awjarẽ pa ô ri tanhmã mẽ amã mẽmoj jarẽn to ho ri ixpa htã ka mẽ ra axtem nẽ ixpĩr mã. Kwa xà na pre Apraãwja ã mẽ hipêx anhỹr o pa? Nà na pre ã mẽ hipêx anhỹr kêt nẽ.

⁴¹ Mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhta axtem na. Kêp Apraãw kêt. Nẽ mããnẽn kêp Tĩrtũm kêt. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kãm:
—Tk. Kwa nà ã mẽ ijarẽn anhỹr kêt nẽ. Mẽ ixte Apraãw kôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhta kênã. Tã ka ri axtem nẽ ã mẽ ijarẽn anẽ. Mẽhõ hkôt kot pa kêt wem ri axtem amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa? Anẽ.

⁴² Hãmri nhũm mẽ kãm:
—Nà mẽ ate Apraãw kôt amnhĩ nhĩpêx ronhỹx ka mẽ ixpumu nẽ uràk nẽ amã ixprãm nẽ. Apraãw kot hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa xwỳnhta tãm kot mẽ awỳr inhmẽn nhũm mẽ awỳr ixwryk kênã. Na pa pre amnhĩ krã hkôt man mẽ awỳr ixwryk kêt nẽ. Tãm na pre mẽ awỳr inhmẽ pa wry. ⁴³ Kwa mon

ka mẽ aprĩ hã ixkapēr mar mex kêt nê? Nà mẽ amã ixkôt amnhĩ nhĩpêx prãm kêt jakamã na ka mẽ tee ri ixkapēr ma nê aprĩ hã mar mex kêt nê. ⁴⁴ Mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhhta Satanasti na. Aa tãm kot amnhĩ nhĩpêx kêt kumrêx. Kêp mẽ hpar o pa xwỳnhjê hpãm maati na. Nê kêp mẽ kãm hêx o pa xwỳnhjê pãm maati na. ã kot amnhĩ nhĩpêx kot anhỹr. Nê kãm mẽ kapēr mex mar prãm kêt o pa. Nê ãm hêx pix o pa jakamã kêp mẽ hêx xwỳnhjê pãm. ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnh tã ka htem hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

⁴⁵ —Na pa hte kurom ãm hãmri ixkapēr o ri ixpa. No mẽ kajaja mẽ apê hêx nhi xwỳnh maati ja hkra jakamã mẽ amã ixkapēr mar prãm kêt. ⁴⁶ Xà na ka pre mẽ atõ ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to hã ixpumu? Nà amrakati. Ixte amnhĩ to mex o ri ixpa xwỳnh na pa. Nê tãm ixkapēr o ri ixpa xwỳnh tã ka mẽ inhma nê ãm inhma nê ixkôt ajamaxpēr kêt nê. Kwa mon ka mẽ ja hã ixpumunh nê ixkôt ajamaxpēr nê ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt nê? ⁴⁷ Tĩrtũm krajaja na htem kapēr mar tỳx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. No mẽ apê hkra hkêt jakamã mẽ amã kapēr mar prãm kêt. Anẽ.

Mẽ kot Jejus kêp Satanasti hkwy hã harẽnh

⁴⁸ Hãmri nhũm mẽ ã Jejus kot mẽ harẽnh anhỹrja ma nê kamã gryk tỳx kumrêx. Hãmri nê kãm:

—Tk. Kwa ate amnhĩ tomnuj o apa xwỳnhhti kênã. Ra Satanasti hkwy pê mẽkarõmnuti tanhmã kot akrã hto jakamã na ka ã mẽ inhma akapēr anẽ. Anẽ.

⁴⁹ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽkarõmnuti kot tanhmã ixto hkêt. Na pa hte Inhĩpêêxà hã ixpijaàm pix o ri ixpa. Tã mẽ ate ixkĩnhã hã apijaàm kêt jakamã mãânẽn pa ixtã apijaàm kêt nẽ. ⁵⁰ Na pa hte amnhĩ krã hkôt mẽ piitã mẽ kot ixtã hpijaàm prãm xàj tanhmã mẽ kãm ixkapẽr to hkêt nẽ. No mẽ piitã mẽ kot ixtã hpijaàm o paja na Inhĩpêêxà kãm hprãm. Tã koja nhỹrmã amnhĩ nẽ ixtã mẽ hpijaàm kêt xwỳnhjaja mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr mẽ rẽn pa.

⁵¹ —Nẽ kot ka mẽ atõ wa ixkapẽr ma nẽ ixkõt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa. Kwa mẽ ixkapẽr ma nẽ amnhĩ krãm haxàr tỳx nẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus Ijaew nhõ pahijê mã kapẽr anẽ. ⁵² Nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Kwa pẽr ãm hãmri na ka hte Satanasti nhỹ hã ã mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho pa hã mẽ harẽn anhỹr o ri axêx o ri apa. Finat Apraāw na pre ri paa nẽ ty. Tã mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽn o mẽ pa xwỳnhjaja na prem uràk nẽ ri paa nẽ mãânẽn htyk pa. Tã ka axtem nẽ mẽ kot akapẽr kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwỳnhjaja ari htĩr tũm nẽ pa ho pa hã mẽ harẽ. Nà na ka ãm mẽ inhmã mẽ ho axêx o xa. ⁵³ Na pre mẽ pahpãm Apraāwja kot amnhĩ to rax tã ty nẽ hapêx. Nhũm mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽn xwỳnhjaja mãânẽn mẽ kot amnhĩ to rũnh tã htyk pa nẽ hapêx. Mẽ kot amnhĩ to rũnh tã htyk pa nẽ hapêx kênã kot kêt mẽ tanhmã amnhĩ to nẽ ari htĩr tũm nẽ pa. ãm mẽ ixte akapẽr mar nẽ atã ixpijaàm pix prãm xàj na ka ã mẽ inhmã mẽ htĩr tũm nẽ pa hã mẽ harẽn anẽ. Nom na ka ã mẽ

harēnh anhÿr kaprÿ. Kot paj mẽ ri akapēr mar kêt nē. Anē.

⁵⁴ Hāmri nhũm mẽ kuma nē mẽ kām:

—Nà na pa hte amnhĩ krā hkôt mẽ ate ixtā apijaàm hprām xàj tanhmã mẽ amã ixkapēr to hkêt nē. Kot paj anē nē ãm ixtÿx ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaprÿ. No Inhĩpêxà tãm kãm mẽ apiitã mẽ ate ixtā apijaàm o apaja nhũm kãm hprām. Mẽ ate Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o apa hã amnhĩ to axêx xwÿnhta tãm na kãm mẽ ate ixtā apijaàmja nhũm kãm hprām. Tã ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nē. Na ka htem ixkuk pumu nē axtem nē ixte Satanasti nhÿ hã mẽ amã ixêx o ri ixpa hã ijarē.

⁵⁵ Mẽ ate Inhĩpêxà hkôt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarēnh tã ãm amnhĩ to axêx o ri apa. No pa na pa hte mẽ arom ãm hāmri hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa. ⁵⁶ Amnepêm mẽ pahpàr krax Apraãwja na pre mẽ awÿr ixwrÿk kukamã ijarēnh ma nē mẽ arom inhÿ hã hkĩnh tÿx nē pa. Anē.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarēnh anē.

⁵⁷ Hāmri nhũm mẽ kuma nē tee ri kot mẽ kãm tanhmã Apraãw jarēnh toja ma nē kãm:

—Tk. Xà na ka pre finat Apraãwja ano ho omu? Nà kormã anyw kênã. Apraãw amnepêm htyk nē hapêx kênã kot ka kêt kot akukamã ajarēnh mar nē hkĩnh tÿx ã harē. Xàn ka pre ano ho omu? Kormã akator kêt ri na pre amnepêm htyk nhũm mẽ haxàr kênã. Nà na ka ãm mẽ inhmã amnhĩ to axêx. Te amnepêm mẽ hkukamã apa nē ate mẽ omunh nē mẽ harēnh pyræk. Kwa akatàt kôt mẽ inhmã awjarē. Anē.

Jejus kêp rãhã ho rãhã xwÿnh ã harēnh

⁵⁸ Hāmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—Nà ixêx kêt. Ām hāmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarēnh anē. Amnepēm kormã Apraāw kator kêt ri na pa pre ixrāhã ho ixrāhã ixpa na pa. Ixrāhã ho ixrāhã ixpa xwỳnh jakamã na pa pre hte inhno ho Apraāw pumunh mex o ri ixpa. Kwa mẽ ixkapēr ma nē amnhĩ krã him haxàr tỳx nē. Anē.

⁵⁹ Hāmri nhũm mẽ tee ri kot ã amnhĩ jarēnh anhỹrja ã kuma nē kamã gryk tỳx nē. Nē axpēn mã:

—Kwa tanhmã kot we amnhĩ to nē amnepēm rāhã nē pa ho pa xwỳnh ã amnhĩ jarē? Tĩrtũm pix na rāhã ho rāhã pa xwỳnh. Anē.

Hāmri nē kamã gryk xàj kēn rũnh kwỳ kawrà ho ri hprõt nē kot ho htak o hpĩr kaxyw. Nom nhũm ra amnhĩ tã mẽ omu nē mẽ kēp akunok nē Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkreja rũm kato nē ma tē.

9

Jejus kot no hkre xwỳnh o mex ã harēnh

Makre 8.22-26

¹ Hāmri nhũm Jejus ma tē pa mẽ hkôt ri mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnhjaja ma hkôt mra. Hāmri nē nhỹri no hkre xwỳnh pumu. Katorxà nhõxà hkre rũm na pre no hkre nē kato. Hāmri nē ra hprêk nē hpry kamã àhwỳr o hkrĩ. ² Tã hāmri pa mẽ mra nē omu nē hã Jejus kukja nē kãm:

—Kwa mẽmoj mỳrapê na pre we myti nēj no hkre nē kato? Xà tãm kot tanhmã amnhĩ tomnuj to mỳrapê nà? Xà katorxà rỳ hipêêxà kot amnhĩ tomnuj mỳrapê na pre ã no hkre nē kator anē? Anē.

³ Hāmri nhũm mẽ inhmã:

—Nà mẽhõ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to mỳrapê no hkre nē kator kêt. Ām Tĩrtũm kot ho mex nhũm

mě kot ja hã omunh kaxyw na pre ã no hkren kator aně. Tã kot paj Tĩrtũm nhỹ hã no ho mex ka mẽ ja hã ixpumu. Na pa hte kormã jar pikap ri ixpa ri Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri ixpa. ⁴ Na htem arĩgro hã mẽmoj tã apê nhũm kamàt nhũm mẽ kãm ure nẽ àpênh kêt nẽ. Ja pyrà nẽ na pu htem kormã pahtĩr ri jar pikap ri papa ri Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Tã kot puj mẽ nhỹrmã ty hãmri nẽ axte jar ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Jakamã kwa kêr pu mẽ ri jar pikap ri papa ri kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri papa. ⁵ Na pa hte ã kãm amnhĩ nhĩpêx anhỹr jao te kanê hirã mex pyrà nẽ ixprĩ hã mẽ kãm Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrĩt mex o ri ixpa. Aně.

⁶ Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã amnhĩ jarěnh aně. Hãmri nẽ kot nohkre xwỳnh̄ta no o mex kaxyw hikôt nẽ argôx mẽ nẽ ho gyw kwỳ nhĩpêx nẽ kànhmã xa nẽ ho no kukõ. ⁷ Hãmri nẽ kãm:

—E ma gô gjênh xà pê Siroe hwỳr tẽ nẽ kamã amnhĩ no kuhõ. Aně.

Mě pakapěr kãm Siroeja mẽ kot kãm: “Nhỹhỹm mēnh xwỳnh̄” anhỹr jarěnh pyræk. Tã nhũm Jejus hwỳr kumě nhũm ma hwỳr tẽ. Hãmri nẽ kamã amnhĩ no hã gyw kuhõnh pa jao rĩt mex kuré kumrêx. Hãmri nẽ rĩt mex ã amnhĩ pumu nẽ hkĩnh tỳx nẽ ma akupỹm õrkwỹ hwỳr tẽ. ⁸ Hãmri nhũm õrkwỹ kuri mẽ õrkwỹ xwỳnh̄jaja nẽ mẽ kot pry kamã ahwỳr o hkrĩ hã omunh xwỳnh̄jaja amnhĩ jaêr pê ra rĩt mex ã omu nẽ tee ri hã axpēn kukja nẽ axpēn mã:

—Kwa pěr pry kamã àhwỳr o hkrĩ xwỳnh̄ta na nà? Aně.

⁹ Hāmri nhũm kamã mẽ hkwỳjaja mẽ kãm:

—Tỳ. Tãm na. Anẽ.

Nhũm kamã mẽ hkwỳjaja mẽ kãm:

—Nà tãm kêt. Axtem mẽhõ na. Te kot uràk nom tãm kêt. Anẽ.

Anhỹr o ri axpẽn mã harẽ. Tã nhũm tãm mẽ kãm amnhĩ jarẽ nẽ mẽ kãm:

—Tỳ pa kênã. Pa na pa pre hte inhno hkre nẽ ri ixpa htã ra ixrĩt mex. Anẽ.

¹⁰ Hāmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa no tanhmã na ka we amnhĩ to nẽ ra arĩt mex?

¹¹ Anẽ nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ kot kãm “Jejus” anhỹr xwỳnhta na ixwỳr tẽ nẽ ixkaxyw gyw kwỳ kagõ nẽ ho inhno kukõ. Hāmri nẽ mẽ kot gô mã: “Siroe” anhỹr xwỳnhta kamã ixte amnhĩ no kuhõnh kaxyw hwỳr inhmã anẽ pa ma hwỳr tẽ nẽ kamã amnhĩ no kuhõ nẽ ixrĩt mex kurẽ kumrẽx. Anẽ.

¹² Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—No nhỹhỹm na ato mex xwỳnhja ma tẽ? Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Konẽn. Ixte nhỹhỹm htẽm xà hkôt omunhre hã. Anẽ.

¹³ Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ ma Parijew nhõ xwỳnhjê hwỳr o mỗ nẽ mẽ kãm harẽ. ¹⁴ Nẽ mẽ kãm:

—E ot pa mẽ awỳr jahti ho tẽ. Na xep Jusja jarãhã akupỹm kãm no ho mex. Mẽ panhõ arĩgromnu htã nhũm hã no ho mex. Anẽ.

¹⁵ Hāmri nhũm mẽ tee ri mẽ kuma nẽ myta pumu nẽ kãm:

—E mẽ inhmã amnhĩ jarẽ. Tanhmã na ka pre we amnhĩ to nẽ anohkre nẽ akrĩ htã ra ano mex nẽ? Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Nà na pre Jejus gyw o inhno kukō nē inhmã anē pa gô ho amnhĩ no kuhō nē ixrīt kurê kumrêx. Anē.

¹⁶ Hāmri nhũm mẽ kuma nē tee ri Jejus ã axpên kujêr o kuhê nē axpên mã harênh o:

—Kwa mẽ panhõ arĩgromnu hã kot ho mex jakamã kêp Tĩrtũm rũm mẽ pahwỳr wrỳk xwỳnh kêt. Ām kot amnhĩ tomnuj xwỳnh kênã. Anē.

Nhũm mẽ hkwyjaja harênh o:

—Kwa nà. Kot amnhĩ tomnuj xwỳnh ronhỹx àhpumunh tỳx kôt no ho mex kêt nē. Anē.

¹⁷ Hāmri nē hpãnhã no mex xwỳnhhta mã kãm:

—No ka? Ate kot ano ho mex xwỳnh ã amnhĩ tã harênh jakamã mēhõ hã na ka hkamnhĩx? Mēhõ na wehe? Anē.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Konên. Mãn kêp Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ pa xwỳnh mãn. Hã na ã inhno ho mex anē. Anē.

¹⁸ Hāmri nhũm mẽ tee ri kuma nē axpên mã:

—Kwa pêr aa nohkre hkêt kênã. Na pre ãm amnhĩ to hêx o pa. E kwa pu mẽ amnhĩ wỳr katorxà nē hipêxà wa hã karõ kê wa man tē nē tanhmã mẽ pamã harênh to. Anē.

Hāmri nē wa hã karõ ¹⁹ nhũm wa mẽ hwỳr tēn axà nhũm mẽ wa kãm:

—Pa. E mẽ inhmã mẽmoj jarê. Xà we wa akrata na ãm ja nà? Xà tãm na ka hte wa nohkre nē kator ã harê? Kwa tanhmã na we amnhĩ to nē ra rīt mex? Anē.

²⁰ Hāmri nhũm wa mẽ kãm:

—Ỡỹ wa ixkra kênã. Na pre wa ixpê nohkre nē kato. ²¹ Tã ra tanhmã amnhĩ to nē ra rīt mex. No wa ixte kot ho mex xwỳnhhta pumunh kêt. Kwa mẽ

tām mǎn hkukja nē ama. Ra àptàr kēnǎ. Kê tām mǎn mē amǎ tanhmǎ amnhĩ jarēnh to ka mē ama.

²² Anhỹr o mē kām wa hkrata jarē. No ãm wa kām mē uma nē ã mē kām kapēr anē nē mē kām Jejus nhĩxi jarēnh kêt nē. Na pre Parijew nhõ xwýnhjaja ra Jejus nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Ka mē atō Tĩrtũm kot mē pakaxyw Jejus xām ã harē hāmri nē axte Tĩrtũm kapēr o mē ahkre xà hã ixkreja wýr agjêx kêt kumrêx nē rĩ amnhĩ pumu.

²³ Anhỹr o nē mē hkurê jakamǎ nhũm wa mē umaj ã mē kām hkra jarēnh anē nē kot ho mex xwýnh nhĩxi jarēnh kêt nē. ²⁴ Hāmri nhũm mē axte amnhĩ wýr no mex xwýnhnta ã karō nē kām:

—Kwa akatàt kôt mē inhmǎ amnhĩ jarē. Ate kot ano ho mex ã harēnh xwýnhnta na kot amnhĩ tomnuj pix o pa xwýnh kēnǎ kot kêt ano ho mex. Jakamǎ kwa Tĩrtũm noo mǎ akatàt kôt mē inhmǎ amnhĩ jarē nē axêx kêt nē. Anē.

²⁵ Hāmri nhũm mē kām:

—Ko ixte ja hã omunh kêt. ãm ja pix na ixte omunh. Na pa pre inhno hkre nē ri ixpa htã ra ixrĩt mex nē. Anē.

²⁶ Hāmri nhũm mē tee ri kot amnhĩ jarēnhja ã kuma nē kām:

—No tanhmǎ na we mytita amnhĩ to nē amǎ ano ho mex? Anē.

²⁷ Hāmri nhũm tee ri axte mē kot hã hkukjêr ã mē kuma nē mē kām:

—Kwa ra ixte mē amǎ ãm hāmri amnhĩ jarēnh griã. Tã ka mē inhma nē ãm inhma nē arĩ hã ixkukja. Mǎn ka mē amǎ hkôt amnhĩ xunhwýr prãm hã na ka mē aprĩ hã ixkukja nà? Mē ate kot amnhĩ nhĩpêx ã aprĩ hã harēnh mar nē hkôt amnhĩ

xunhwỳr prām xàj na ka mẽ aprĩ hã amã harēnh prām nẽ. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kamã gryk nẽ. Nẽ hã kãm akir nẽ kãm:

—Tk. Ka na ka hte kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx. No kêt mẽ pajaja na pa htem finat Mojes kapēr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. ²⁹ Mojes mã na pre hte Tĩrtũm kapēr o pa. Jakamã pa htem ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Nõ ate kot ano ho mex ã harēnh xwỳnhta mẽ ixte omunh kêt. Nẽ mēhõ nhỹ hã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa xwỳnhja mẽ ixte omunh kêt. Anẽ.

³⁰ Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Kwa kot inhmã inhno ho mex nhũm ra ixrĩt mex tã ka mẽ tee ri hkukamã ajamaxpēr nẽ mēhõ nhỹ hã kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa hã omunh kêt ã amnhĩ jarẽ. ³¹ Mẽ pahte Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex. Koja mēhõ kot amnhĩ tomnuj xwỳnh mẽmoj tã kuwỳ nhũm kuma nẽ ãm kuma. No kêt mẽ kot hkôt ri amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjaja. Nẽ mẽ kot kãm mex o mex ã harēnh xwỳnhjaja na htem mẽmoj tã kuwỳ nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm tanhmã mẽmoj nhĩpêx to rỳ mẽ kãm mẽmoj gõ. ³² Tã aa mẽ pahte mēhõ kot mẽ no ho mex ã harēnh mar kêt tã nhũm ã Jesus inhmã inhno ho mex anẽ. ³³ Kêp Tĩrtũm kwỳ hkêt ronhỹx pre inhno ho mex kêt nẽ. Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma hãmri nẽ kãm:

—Tk. Kwa pēr ãm akator kôt ate amnhĩ tomnuj o ri apa htã na ka ã mẽ inhmã akapēr anẽ. Kwa ixkreja rũm akato nẽ ma atēm kurẽ kumrêx.

Anhỹr o kãm kapēr hãmri nẽ mẽ amnhĩ nê hano nhũm kato nẽ ma tẽ.

³⁵ Tã nhũm Jejus ra mẽ kot amnhĩ nê hanor ã harênh ma nê ma hapêr o tẽ nê nhỹri omu. Hãmri nê amnhĩ tã hkukja nom te nhãm mēhõ hã hkukjêr pyrã nê kãm:

—Pa? Xàn ka ra Tĩrtũm kot mẽ awỳr mẽnh xwỳnhnta amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nã? Anẽ.

³⁶ Hãmri nhũm kormã kot no ho omunh kêt jakamã kêp Jejus ã omunh kêt nê. Na pre kormã no hkre nê ãm kapêr pix ma. Tã ra akupỹm rĩt mex nom kormã no ho omunh kêt nê. Jakamã nhũm Jejus hwỳr tẽ nê ã kãm kapêr anẽ nhũm omu nê kormã kêp Jejus ã omunh kêt nê kãm:

—Tỳ kot kaj inhmã ahkre pa omu nê hkôt amnhĩ xãm kurê kumrêx. Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa paa. Ixte amã ixkapêr xwỳnhnta pa na pa. Anẽ.

³⁸ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa xôwehe Pahihti? Nã kot paj amnhĩ kaxyw akôt pix mã ijamaxpêr nê akôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Anẽ.

Hãmri nê kutã hkõn krã ho tẽm nê nhỹ nê kãm mex o mex ã harênh o nhỹ. ³⁹ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nã ixte mẽ apiitã tanhmã mẽ ajarênh to kaxyw na pa pre kaxkwa rũm man mẽ awỳr wrỳ. Ahpỹnhã mẽ amã ixprãm xwỳnhjê jarênh nê ahpỹnhã mẽ kãm ixprãm kêt xwỳnhjê jarênh kaxyw. Mẽ kãm ixprãm kêt xwỳnhjaja kot hprĩ hã Tĩrtũm kapêr mar mex kêt tã na htem htỳx ri kot mar mex ã amnhĩ jarênh o pa. Jakamã te mẽ nohkre xwỳnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Nom koja mẽ Tĩrtũm kapêr ma nê ixkôt amnhĩ xunhwỳr

japêr. Hãmri nê te ra rĩt mex pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Jao ra hprĩ hã Tĩrtũm kapêr mar mex o pa. Anê.

⁴⁰ Nhũm pre ã Jejus kãm kapêr anê. Nhũm Parijew nhõ xwýnh kwýjaja kot kuri mar o kuhê xwýnhjaja ã kapêr anhỹr ã kuma nê amnhĩ tã kãm:

—Kwa nà. Xà we mẽ pajaja na ka ã mẽ inhnokre hã mẽ ijarênh anê? Xà mẽ ixte ixprĩ hã Tĩrtũm kapêr mar mex kêt ã na ka mẽ ijarê nà? Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Yỹ kop apu mẽ ate aprĩ hã kapêr mar mex kêt ã amnhĩ jarênh ronhỹx ja mẽ amã mex nê. Tã mẽ ate aprĩ hã mar mex ã amnhĩ to axêx o apa jakamã na ka mẽ ra amnhĩ tomnuj tỳx nê. Na hte Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê amnhĩm mẽ ate amnhĩ tomnuj xwýnh ã mẽ ajarê. Anê.

10

ôwêhti jarênh

Matêwre 9.36, 12.11-12; Rukre 15.3-7

¹ Nhũm Jejus arĩ Ijaew mã kapêr nê mẽ kãm:

—E pa mẽ amã awjarê ka mẽ inhma nê amnhĩ krã him haxàr tỳx nê ho apa. Mẽ hkrit ôwêhti kot paj mẽ amã harê ka mẽ inhma. Na hte ôwêhti jamãr o pa xwýnhjaja ôwêhti apkur kaxyw mẽ o pa hãmri nhũm kamãt nhũm akupỹm kahê hwýr mẽ o pa. Kahê jakwakreja ãm pixii. Tã koja mēhõ kahê xà hkôt hwýr àr kêt nê axtem nê tẽ nê nhỹhỹnh kahê hã api nê ôwêhti hwýr àr japêr nhũm mẽ omu nê kot hkwy ho àhkĩnh ã omunh kurê kumrêx.

² —No ôwêhti jamãr o pa xwýnhja na hte mẽ kurom katàt kôt kahê jakwakre rũm ôwêhti hwýr agjê. ³ Nhũm kahê xà jamãr xwýnhja amnhĩ wýr

omu nê kãm kahê xà rênh kurê kumrêx nhũm axà. Na hte apkati mē ma nhỹhỹm apkur kaxyw mē o pa. Nē nojarêť nē mē kãm akir. Ahpỹnhã tanhmã mē hixi kute hã mē omunh xà hkôt mē kãm àkjêr o pa. Hãmri nhũm mē kuma nē hwỳr mra nē hã pikuprôn h pa nhũm mē ho hapôj nē ma nhỹhỹm ri mē apkur kaxyw mē o pa. ⁴ Ma mē apkur kaxyw nhỹhỹm mē o pa. Nhũm ôwêhti ra kot kapêr mar mex jakamã ma àmnhĩx ri hkôt apkur o pa.

⁵ —Na hte hamãr o pa xwỳnh pix kapêr ma nē hkôt pa nē nhãm mēhõ hkôt ri pa hkêť nē. Kot kapêr mar kêt jakamã tee ri kuma nē umaj axkahkũm nē hprôt nē ma mra. Na hte ôwêhti ã amnhĩ nhĩpêx anê. Anê.

Jejus te kêp ôwêhti gjênh xà hã hakwakre pyràk

⁶ Nhũm pre ã Jejus mē kãm ujarênh anê. Nē ujarênhja kamã amnhĩ kwỳjê jarê nē mãânên tãm amnhĩ jarê. Nom mē amnhĩ tã kuxi nē mē kãm amnhĩ jarênh o te ho ôwêhti jarênh pyràk nhũm mē tee ri kuma nē mar mex kêt nē. ⁷ Jakamã nhũm axte mē kãm awjarê nē mē kãm:

—E pa ixprĩ hã mē amã ixujarênhhta jarê ka mē inhma. Te ixpê ôwêhti jagjênh xà hã hakwakre pyràk. Kwa mē ja ma nē amnhĩ krã him haxàr tỳx nē. ⁸ Na pre ra ixkukamã mē ohtô nē te ãm hãmri mē amã Tĩrtũm kapêr jarênh pyràk o mē akôt ri pa. Nom mē amã hêx o pa. Te mē kot ôwêhti o àhkĩnh xwỳnhhta kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Nom na hte ôwêhtija ãm hamãr xwỳnh pix kapêr ma nē nhãm mēhõ kapêr mar kêt nē. Ja pyrà nē mē kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na htem Tĩrtũm kapêr o hêx o mē pa xwỳnhjê ma nē ãm mē kuma

ně mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt ně. Na htem ãm ixkapêr pix ma ně ixkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa.

9-10 —Te ixpê ôwêhti gjênh xà hã hakwakre pyræk. Na hte ôwêhti mẽmoj punuj pymaj kahê hwỳr agjê ně kamã mex ně kuhê. Nễ kurũm hapôj ně ma apkur o pa. Ja pyrà ně mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja koja mẽ ixkukwak ri hkĩnh ně mex ně hamakêtkati ně pa ho pa. Nễ nhỹmã Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm ně pa ho pa. Ja kaxyw na pa pre man mẽ awỳr pika hwỳr wrỳ.

—No ôwêhti ho àhkĩnh xwỳnhjaja na htem amnhĩm ho ahkĩ ně kupa ně ma amnhĩm o pa. Tã mẽ kot Tĩrtũm kapêr o hêx o mẽ pa xwỳnhjaja te mẽ kot jajaja kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Anễ.

*Jejus te kêp ôwêhti jamãr xwỳnh pyræk
Eprêw 13.20; Apokarip 7.17*

11 —Nễ ôwêhti jamãr mex xwỳnhja koja nhỹri mẽhõ kêp ôwêhti hõxpĩr kaxyw hwỳr htẽm ã omu ně wa hã axpu. Nhũm ho àhkĩnh mã xwỳnhhta ôwêhti jamãr xwỳnh pĩ nhũm ôwêhti nê ty. Tã ixkwỳjaja hamakêtkati ně mex ně pa kaxyw na pa pre amnhĩ grõnh kôt mẽ hwỳr wrỳ. Jakamã kot paj te ôwêhti jamãr xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o amnhĩ nhĩpêx.

12-13 —Nễ na htem tõhã ôwêhti jamãr xwỳnh nhỹhỹm pa kaxyw ně mẽhõ mã amnhĩre nhũm wakre kamã kãm hkrit jamãr o pa. Kàxpore pix prãm xàj kãm hamãr o pa. Jakamã koja nhỹhỹnh mry xoprê ra hwỳr kato nhũm amnhĩ wỳr omu ně umaj ôwêhti re ně ma hprõt ně tẽ. Kãm ôwêhti japê hkêt ãm kãm htĩr pix prãm xàj ôwêhti mã hamaxpêr kêt ně rer pa ně ma tẽ. Nhũm mry

xoprêta ôwêhti hwÿr hprôt nê hkwÿ pynê nhũm hkwÿ umaj axkahkũm nê hprôt nê ma mra. No kêt pa na te ixte ôwêhti mã hamaxpêr kêt nê kot rer nê ma hprôt nê htêm xwÿnhhta pyræk kêt. Kot paj aa ixkwÿjê rer kêt nê. Kot paj mẽ hkôt ixpa ho ixpa rãhã nê.

¹⁴⁻¹⁵ —Te ixte ôwêhti jamãr xwÿnh mex pyræk jakamã na pa hte uræk nê ahpÿnhã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê pumunh mex o ri mẽ hkôt ixpa. Te mẽ kêp ixkrit ôwêhti pyræk nhũm te ixpê mẽ hamãr mex o ri mẽ hkôt ixpa nê aa mẽ rer kêt xwÿnhhta pyræk.

—Nê mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja ra mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx kôt axpên pumunh mex. Nê mẽ inhmã axpên japêê. Te Inhĩpêêxà mẽ wa inhmã axpên japê pyræk. Tã kot paj nhÿrmã mẽ nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.

¹⁶ —Mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja pitã kêp Ijaew pix kêt. Koja Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja mããnên ixkapêr ma nê ixkôt amnhĩ xunhwÿ nê ixkôt amnhĩ nhĩpêx. Jao ra te kêp ixkrit ôwêhti pyræk. Tã kot paj mẽ ho ixpimràa tã mẽ ho tipxi nê mẽ hamãr o ri mẽ hkôt ixpa.

¹⁷ —Nê mẽ kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwÿnhjaja mẽ mex kaxyw na pa pre amnhĩ grônh kôt mẽ hwÿr wrÿ. Jakamã kot paj nhÿrmã mẽ nê ty. Tã inhmã mẽ nê ixtyk puma hkêt jakamã na Inhĩpêêxà kãm ijapêê. Koja akupÿm ixto ixtĩr.

¹⁸ Kop apu inhmã mẽ nê ixtyk prãm kêt ronhÿx mẽ kãm ixkurê xwÿnhjaja tee ri kãm ixpĩr prãm kaprÿ. Nom ixte mẽ kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjê nê amnhĩ grônh kôt mẽ hwÿr ixwrÿk kênã. Jakamã kot paj arĩ mẽ kãm amnhĩ grônh kôt amnhĩ gõ nê

arĩ mẽ kãm xa nhũm mẽ ixpĩ. Nom kot paj akupỹm ixtĩr. Mẽhõ koja tanhmã ixto nẽ ixpĩr o ixpĩ? Nà koja mẽhõ ixpĩr o ixpĩr kêt nẽ. Inhĩpêêxà nhỹ hã kot paj nhỹrmã ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ akupỹm ixtĩr. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarênh anẽ. ¹⁹ Hãmri nhũm Ijaew tee ri ã kot amnhĩ jarênh anhỹr ã kuma nẽ kê axte axpẽn kwỹm ri tanhmã harênh to ho kuhê. ²⁰ Nẽ kamã mẽ hkwỹjaja harênh o:

—Tk. Kwa mẽ mar kêt nẽ. Satanasti nhỹ hã na hte htỹx ri ã mẽ pamã amnhĩ jarênh anhỹr o pa. Anẽ.

²¹ Hãmri nhũm mẽ hkwỹjaja mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Nà kot anhỹr kêt. Xà na htem Satanasti nhỹ hã ã kapêr mex anẽ nẽ ã mẽ no hkre xwỹnhjê ho mex anẽ? Nà kot anhỹr kêt. Satanastija ukaprĩre hã. Anẽ.

*Ijaew nhõ pahijaja kot Jejus kaga hã mẽ harênh
Juãw 5.18, 8.59*

²² Tã nhũm ra amgrà hapêx pa mẽ ixpê Ijaew akupỹm krĩ pê Jerujarê kamã axpẽn wỳr akuprõ. Axte mẽ ixte mẽ ixkĩnh kaxyw axpẽn wỳr akuprõ. Amnepêm mẽ inhĩgêjtaja kot akupỹm Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre ho mex pa nẽ ho Tĩrtũm wỳr mã hamaxpêr nẽ hã ixkĩnh ã arĩgroja ã pa mẽ hwỳr akuprõ. ²³ Hãmri nhũm Jejus ma mẽ ixkõt Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreta wỳr tẽ no ãm hwỳr àr kêt nẽ. ãm ixkre hpu hã kahê xà kape hã ri pa. Mẽ kot kãm: “Pahi finat Sarumãw pa xà” anhỹr xwỹnhta kamã ri pa. ²⁴ Hãmri nhũm kê ra mẽ

inhõ pahijaja omu nẽ hã akuprõ nẽ hêx rom kãm kapêr nẽ kãm:

—Kwa tokyx aprĩ hã mẽ inhmã amnhĩ jarẽ. Xà apê Tĩrtũm Kra na ka nà? Xà ka na pre Tĩrtũm mẽ ixkaxyw axãm? Kwa aprĩ hã mẽ inhmã amnhĩ jarẽ pa mẽ ama. Mon ka hte aprĩ hã mẽ inhmã amnhĩ jarẽnh kêt nẽ? Na pa mẽ tee ri ate amnhĩ nhĩpêx ã apumu nẽ akukamã ijamaxpêr rũnh kumrêx o ri ixpa. Xà ãm hãmri apê Tĩrtũm kot mẽ ixkaxyw axãm xwýnhhta na ka? Anẽ.

²⁵ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tk. Ra ixte mẽ amã amnhĩ jarẽnh xohtô htã ka mẽ inhma nẽ ãm inhma. Na pa hte xatã Inhĩpêêxà nhỹ hã mẽ amã mẽ ate aa mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri ixpa ka mẽ ja hã ixpumu nẽ ãm ixpumu nẽ ixkôt ajamaxpêr kêt nẽ. ²⁶ Mẽ apê ixkwý hkêt jakamã na ka mẽ ixkôt ajamaxpêr kêt nẽ. Te mẽ apê ixkrit ôwêhti pyræk kêt. ²⁷ Ixkwýjaja na te ho ôwêhti kot hamãr xwýnh kapêr mar nẽ hkôt ri pata pyrà nẽ ixkapêr ma nẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Ixpê mẽ õ pahihti hã mẽ kot ixpumunh mex jakamã na htem ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Ixte ja hã mẽ omunh mex nẽ. ²⁸ Koja mẽ nhỹrmã htyk tã no ãm ixkukwak ri akupým htĩr hãmri nẽ Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa nẽ aa hapêx kêt nhũm mẽhõ ixpê mẽ utãr kêt nẽ. Te inhĩhkra hpo nhĩpôk ri mẽ hkrĩ nhũm te mẽ hã inhĩhkra pikamýr pyræk nhũm mẽmoj tee ri ixpê tanhmã mẽ ho hprãm kaprý. ²⁹⁻³⁰ Inhĩpêêxà tãm kot inhmã mẽ òr kênã. Hihtýx o kot mẽ piitã mẽ hakrenh par jakamã koja mẽ inhĩhkra po nhĩpôk ri hkrĩ nẽ mããnẽn Inhĩpêêxà nhĩhkra hpo nhĩpôk ri hkrĩ. Te ixpê Inhĩpêêxà Tĩrtũm pyræk jakamã mẽhõ

kot wa ixpê wa inhĩhkra rũm mẽ utà? Nà amrakati kumrẽx.

Anhỹr o mẽ kãm amnhĩ jarẽ. ³¹ Hãmri nhũm mẽ te kêp Tĩrtũm pyràk ã amnhĩ jarẽnh ã kuma nẽ kamã gryk tỳx nẽ. Hãmri nẽ kot kẽn o htak kaxyw ra kaxyw hkwy kawrà ho ri hprõt. ³² Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—Kwa ra ixte Inhĩpêêxà nhỹ hã mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr rax o ixpa. Jao tanhmã mẽ ho mex to pix o ri ixpa. Tã ka mẽ axtem nẽ ã inhĩpêx anhỹr kaxyw. Anẽ.

³³ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ã ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ja mỳrapê hkêt. Kêt apê mẽ inhĩõ htã ri axtem nẽ te apê Tĩrtũm pyràk ã amnhĩ jarẽnhja mỳrapê na pa mẽ kẽn o atak kaxyw. Na pu htem ã amnhĩ jarẽnh anhỹr o papa hkêt nẽ. Anẽ

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—No ãm hãmri ixte ã amnhĩ jarẽnh anhỹr kẽnã. Tanhmã na Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarẽnh to wehe? Na pre Tĩrtũm Ijaew nhõ pahijê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

E mẽ ate inhỹ hã mẽ ho amnhĩptàr jakamã te mẽ apê pa ixpê Tĩrtũm pyràk.

Anhỹr o kot mẽ harẽnh. ³⁵ ãm hãmri na Tĩrtũm kapêrja. Tãm kot ã mẽ harẽnh kot anhỹr. Mẽ kot ỹ hã mẽ kãm kapêr jakamã te mẽ kêp uràk ã mẽ harẽnh anhỹr kẽnã. ³⁶ Tã tãm kot ã mẽ harẽnh anhỹr tã hpãnhã mẽ akaxyw pa ixpê Kra hã ixãm nẽ mẽ awỳr inhmẽnh nhũm ixwrỳk nẽ ixpê Kra hã amnhĩ jarẽnh tã ka mẽ ja hã inhma nẽ ãm inhma nẽ ixkõt ajamaxpêr kêt nẽ. Kwa mon ka mẽ ja hã ixpumunh nẽ ixkõt ajamaxpêr kêt nẽ? ³⁷ Kot

paj Inhîpêêxà mẽ wa ixàhpumunh kôt mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỳr kêt ka mẽ ja hã ixpumu nẽ mẽ rĩ kam nẽ mãmri ixkôt ajamaxpêr kêt nẽ. ³⁸ Mẽ amã ixkapêr mar prãm kêt tã kwa ixte Tĩrtũm pyrà nẽ aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỳr ã ixpumu nẽ Inhîpêêxà mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpêx tipxi hkôt ajamaxpêr. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kêp omnuj tỳx nẽ. Te kot Tĩrtũm pyràk ã amnhĩ jarênhja nhũm mẽ kêp omnuj nẽ. Jakamã nhũm mẽ ra kot unênh nẽ ixkre rũm ho kator nẽ kapôt ã mênh nẽ kên ho htak kaxyw nhũm kê axte mẽ kêp akunok nẽ ma nhỹhỹm tẽ.

Jejus kot Jotãw nhĩhkjê hã ri pa hã harênh

⁴⁰ Tã nhũm Jejus ma tẽ nẽ pyhti pê Jotãw ã rê. Pa mẽ hkôt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ma hkôt mỗ. Finat Juãw Paxis kot Tĩrtũm mã wam mẽ hkrã kumrãr o pa xàta wỳr. ⁴¹ Hãmri nhũm mẽ ohtô nẽ mẽ ixwỳr mra nẽ Jejus kapêr ma nẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omunh o kuhê. Hãmri nẽ hã tanhmã axpên mã kapêr to nẽ axpên mã:

—Kwa ãm hãmri na pre finat Juãw Paxisja mẽ pamã Jejus jarênh o pa. Aa kot mẽ pamã mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỳr kêt tã ãm xatã hkukamã mẽ pamã harênh o pa. Kêp Tĩrtũm Kra hã Juãw rom hihtỳx o hihtỳx ã harênh o pa. Nẽ Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnh ã nhũm mẽ pamã harênh o pa. Nà ãm hãmri na pre ã mẽ pamã harênh anẽ. Anẽ.

⁴² Hãmri nhũm mẽ ohtô nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ.

11

Rajare htyk jarënh *Juãw 5.21-29, 6.40*

¹ Rôm nhũm krĩ pë Petãn kamã mēhō my pë Rajareja ra à htỳx nē nō. Na pre htōx wa hamēxkrut. Hō kēp Matre nhũm hō kēp Marir. ² Marir na pre kormã arĩgro hō hã kot Jejus o mex kaxyw mē hkuxwaxà ho hkuxwa nē amnhĩ kĩ ho hpar pōnh kaxyw. Nom kormã. Jakamã nhũm wa hkamyja wa kēp à htỳx nē nō. ³ Hãmri nhũm wa tee ri hkukamã hamaxpēr nē ma krĩ hō hwỳr Jejus wỳr mēhō mē nhũm ma hwỳr tē. Nē hwỳr pōj nē omu nē kãm:

—Pa Pahiti. E ot pa awỳr tē. Na ra amã akràmnhwỳ japë htỳx xwỳnhta à htỳx nē nō nhũm htōx wa tee ri hkukamã hamaxpēr nē awỳr inhmē pa tē. Kwa tokyx pu ma hwỳr tē ka akupỹm wa kãm ho mex nà? Anē.

⁴ Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Nà à htỳx nē nōr tã koja akupỹm mex. Mē kot akupỹm mex ã harënh mar hãmri nē Tĩrtũm mē wa ixtã hpijaàm nē wa ixihtỳx o wa ixihtỳx ã wa ixpumunh kaxyw na ã à htỳx nē nōr anē. Nē pa ixpë Tĩrtũm Kra hã akupỹm ho mex ã ixpumunh nē ixkôt hamaxpēr kaxyw na ã à htỳx nē nōr anē. Anē.

⁵ Na pre Jejus kãm Rajare mē htōx wa mē hapë nē. ⁶ Tã à htỳx ã harënh ma nē hwỳr mōr tokyx anhỳr kêt nē. Pa mē arĩ amnhĩm hikranh xà kamã ri ixpaja o ixtã axte apkati axkrut. ⁷ Hãmri nhũm rĩ kormã hwỳr nojarêt nē mē inhmã:

—E ma pu mē jarãhã akupỹm Jutej kamã Rajare hwỳr mō nē omu. Anē.

⁸ Hāmri pa mẽ tee ri ja hã kuma nẽ kãm:

—Kwa ham mẽ panhõ pahijaja kot kën o atak o apĩr mã tã ka ra akupỹm mẽ hwỳr akrà. Kwa pu mẽ hwỳr pamõr kêt nẽ nà? Anẽ.

⁹ Hāmri nhũm mẽ inhmã:

—Nà koja mẽ kormã tanhmã ixto hkêt nẽ. Kormã ixte Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to jatur xàm mẽnhre hã. Te ixte kormã arĩgro hã ixrĩt mex nẽ ixpa pyrà nẽ kormã Tĩrtũm kot mẽmoj tã inhmã karõ xà hkõt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. ¹⁰ Tã kot paj hatur xàm kumẽ nhũm te myt àr nhũm ra kamàt kô pyràk nhũm mẽ rĩ kormã tanhmã ixto nẽ ixpĩ. Jakamã e ma pu mẽ hwỳr. Koja mẽ tokyx tanhmã ixto hkêt nẽ. Anẽ.

¹¹ Hāmri nẽ mẽ inhmã Rajare jarënh o:

—Na mẽ pahkràmnhwỳ Rajareta ra gõr nẽ nõ. Tã kot puj mẽ ma hwỳr mõi pa kumra. Anẽ.

¹²⁻¹³ Ra htyk ã omunh tã ã mẽ inhmã harënh anẽ. Pa mẽ kuma nẽ ixtỳx ho ãm õt nẽ nõr ã hkamnhĩx nẽ kãm:

—Kwa mãn ra akupỹm amnhĩ kãm hamak o mõi jakamã na ra amnhĩ krit nẽ gõr nẽ nõ. Kwa pu mẽ awjanã nẽ hwỳr pamõr kêt nẽ nà? Anẽ.

¹⁴ Hāmri nhũm mẽ inhma nẽ hprĩ hã mẽ inhmã harë nẽ mẽ inhmã:

—Nà na pre ty. ¹⁵ Nom kormã à nẽ hikwỳta ã na pa hwỳr inhmõr kêt nẽ. Tã kot paj ma hwỳr mõi nẽ hã mẽ amã ixàhpumunh tỳx ã amnhĩ to amnhĩrĩt. Ka mẽ ja hã ixpumu nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpër tỳx o ri apa. Æ mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhyr kaxyw na pa kormã à nẽ nõr ã hwỳr inhmõr kêt nẽ. E ma pu mẽ hwỳr. Anẽ.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽ inhĩõ pê Tomas pihpohti tee ri ã kapêr anhÿrja ã kuma nẽ mẽ inhmã:

—Tõe ma pu mẽ hkôt. Kê mẽ mamrĩ hkôt mẽ pahto hpimràatã mẽ panhĩmex pa ri. Anẽ.

¹⁷ Tã pa mẽ ma hkôt mẽ hwÿr mō nẽ ra Rajare nhõ krĩ hwÿr ixpôx o mō hãmri nẽ harēnh ma. Ra htyk nhũm mẽ kot haxàr ã arĩgro pê kwat ã harēnh ma. ¹⁸⁻¹⁹ Nhũm Matre mẽ Marir wa hkamy ho hamak xàj arĩ mÿr o hkrĩ. Jakamã nhũm Ijaew kwÿjaja Jerujarẽ rũm ma wa hwÿr mra. Mẽ kot wa kãm kapêr nhũm tokyx akupÿm tãm wa hkrã kaxyw nhũm mẽ wa hwÿr mra. Wa õ krĩ pê Petãnja Jerujarẽ hwÿr ãm 3 kirõm pix jakamã nhũm mẽ ma wa hwÿr mra nẽ wa kuri wa kãm kapêr o hkrĩ. ²⁰ Rôm nhũm Matre Jejus hpôx o mōr ã harēnh ma nẽ kànhmã xa nẽ man mẽ ixkutã tẽ. No nhũm Marir arĩ mÿr o nhÿ nẽ hkôt htēm kêt nẽ. ²¹ Hãmri nhũm Matre mẽ ixkutã tẽ nẽ mẽ ixkaxpa nẽ Jejus pumu nẽ mÿr kamã kãm kapêr nẽ kãm:

—Hêxta gàà nẽ Pahihti. Na pre ra wa ixkamy wa ixpê ty. Kop apu jar mẽ ixkôt ri apa ronhÿx pre htyk kêt nẽ. Xê mon ka pre we tokyx mẽ ixwÿr atēmre hkêt nẽ? ²² Tã na pa arĩ akôt ijamaxpêr tÿx nẽ. Kot kaj mẽmoj tã tanhmã Tĩrtũm wÿr to nhũm ama nẽ tanhmã amã mẽmoj to. Ra ixte ja hã apumunh mex kênã. Anẽ.

²³ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ kãm:

—Kwa tee ri ajamaxpêr nẽ akaprĩ hkêt nẽ. Koja akamy akupÿm war amã htĩr kãm ga. Anẽ.

²⁴ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Ma koja anẽ. Nhÿrmã Tĩrtũm kot mẽ piitã akupÿm mẽ ho htĩr xà hã arĩgrota ã koja akupÿm htĩr. Anẽ.

Kamy akupỹm htĩr ã harẽnh mar tã Jejus kot akupỹm ho htĩr tokyx anhyr ã hkamnhĩx kêt nẽ ã kãm kapẽr anẽ.

²⁵⁻²⁶ Jakamã nhũm kãm:

—Nà pa na ixpê akupỹm mẽ ho mẽ htĩr xwỹnh. Jakamã mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpẽr nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỹnhjaja koja mẽ htyk tã koja mẽ hkarõ Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. Xà ate ja kaxyw ixkôt ajamaxpẽr tỳx nà? Anẽ.

²⁷ Hãmri nhũm Matre kuma nẽ kãm:

—Xê nhũm. Apê Tĩrtũm Kra hã na pre mẽ ixkaxyw axãm. Ka na pa htem amnhĩ wỳr akãm ijamak o ixpa. Anẽ.

Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ã ijarẽnh anẽ. E ma akupỹm tẽ nẽ atõx mã anẽ kê tokyx man ixwỳr tẽ pa omu. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ ma akupỹm tẽ. Hãmri nẽ Marir wỳr axà nẽ kãm Jejus jarẽ. Kôt mẽ hkrĩ xwỹnhjê hkàx ã kãm harẽ nẽ kãm:

—An xê hãmri amỳr kêt nẽ. Na ra mẽ pajahkre xwỹnhhta hpõx o mõi nẽ mũtar nhỹ nẽ atã karõ. Anẽ.

²⁹ Hãmri nhũm kuma nẽ kànhmã xa nẽ ma mẽ ixwỳr htẽm kurê kumrẽx. ³⁰ Hãmri pa mẽ kormã krĩm ixpõx kêt nẽ. Arĩ Matreja Jejus wỳr htẽm xà kamã arĩ ixkrĩ. ³¹ Jakamã nhũm Matre ma tẽ nẽ Marir mã Jejus jarẽ nhũm kato nẽ man mẽ ixwỳr tẽ. Hãmri nhũm Jerujarẽ rũm wa hwỳr mẽ mrrar xwỹnhjaja omu nẽ htỳx kot hkamy hã pika pumunh nẽ mỳr kaxyw htẽm ã hkamnhĩx nẽ man hkôt mra. ³² Hãmri nhũm Marir mẽ hkukamã mẽ

ixwÿr tẽ nẽ Jejus pumu nẽ hpar pê tẽm nẽ kãm kapẽr pê hipô nẽ mÿr o nhÿ. Nẽ kãm:

—Hêxta gàà nẽ Pahihti. Na pre ra wa ixkamy wa ixpê ty. Kop apu jar mẽ ixkôt ri apa ronhÿx pre htyk kêt nẽ. Hô mon ka pre we tokyx man mẽ ixwÿr atẽmre hkêt nẽ? Anẽ.

³³ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ mÿr ã omu. Nẽ hkôt mẽ mrar xwÿnhjaja mẽ mÿr ã mẽ omu nẽ kãm mẽ hkaprĩ nẽ. ³⁴ Hãmri nẽ mẽ kãm:

—Nhÿri na ka prem haxà? E mẽ hwÿr ixto tẽ pa omu. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma hã pyka hwÿr mẽ ixto mō ³⁵ nhũm Jejus mẽ uràk nẽ hwÿr mÿr o tẽ ³⁶ nhũm mẽ ja hã omu nẽ axpẽn mã:

—Kwa mãn kãm hapê htÿx. Hã na ho ama nẽ hwÿr mÿr o tẽ. Anẽ.

³⁷ Nom nhũm mẽ hkwÿjaja axtem nẽ mẽ kãm:

—Tk. Ra kot no hkre xwÿnhta o mex tã mo na we tokyx man kormã htĩr ri hwÿr htẽm nẽ omunh nẽ akupÿm ho mex kêt nẽ? Anẽ.

Jejus kot akupÿm Rajare ho htĩr ã harẽnh

³⁸ Tã pa mẽ ra kẽn kre kamã mẽ kot Rajare jaxàr xàta wÿr ixpôx o mō nhũm Jejus hkaprĩ nẽ hwÿr tẽ nẽ omu. Nhũm prem ra kẽn rax o hitom ³⁹ nhũm omu nẽ mẽ kãm:

—E mẽ akwÿjaja nhãm inhmã nê kahê xà mẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm Matre kuma nẽ tee ri hamaxpẽr nẽ kãm:

—Xê ma Jejus. Mẽ ri ã anhÿr kêt nẽ. Ra htyk ã arĩgro kêp 4 kẽnã. Mãn ra hkatök nẽ hkro htÿx kumrẽx. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Kwa ri ã ajamaxpēr anhÿr kêt nē Matre. Na pa ra amã ixkapēr nē amã ixkapēr o: “Kot kaj amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpēr tÿx nē. Hã kot kaj Tĩrtũm mē wa ixihÿtÿx o wa ixihÿtÿx xàja pumu.” Anhÿr o amã ixkapēr. Jakamã kwa ja kaxyw Tĩrtũm mē wa ixkôt mãn ajamaxpēr tÿx nē hkêt wehe. Anē.

Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Ma ãm hãmri na ka inhmã akapēr. Ma kot paj kaxyw war amã ijamaxpēr tÿx nē. Anē.

⁴¹ Rôm nhũm mē kãm nhãm kën jakwa kre kahê xà mē. Hãmri nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh kaxyw kànhmã kaxkwa hwÿr rĩt nē kãm:

—Pa Papaj. Nà na pa hte tanhmã mēmoj tã awÿr to ka inhma nē tanhmã inhmã mēmoj nhĩpêx to. Amex o amex Papaj. ⁴² Na ka hte ã inhmã amnhĩ nhĩpêx anē. Tã pa jajê noo mã ã amã ixkapēr anē. Ate inhmar nē tanhmã Rajare hto nhũm mē kot ja hã ixpumunh nē ixte anhÿ hã pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa hã ixpumunh kaxyw. Nē ka ate mē hwÿr inhmēnh ã apumunh kaxyw. Anē.

⁴³ Nhũm pre ã Tĩrtũm mã kapēr anē. Hãmri nē kÿx pê Rajare mã kapēr nē kãm:

—Pa Rajare. Kwa tokyx kànhmã nhÿ nē amnē mē ixwÿr tē nē akato. Anē.

⁴⁴ Puh nhũm akupÿm htĩr nē hkupu xà rãhã tē nē mē ixwÿr kato nē xa. Arĩ hkuk nē ĩhkra nē hpar kupu rãhã mē ixwÿr kato nē xa. Hãmri nhũm Jejus mē kãm:

—Kwa mē atō nē kupu xà hpôt kê ma akupÿm òrkwÿ hwÿr tē. Anē.

⁴⁵ Hãmri nhũm mē kot Marir mē Matre wa hwÿr mrar xwÿnh kwÿjaja ã Jejus kot Rajare nhĩpêx

anhÿr ã omu nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrêx. ⁴⁶ Nom nhũm mẽ hkwÿjaja axtem nê omu nhũm ja mẽ kêp omnuj nê. Jakamã nhũm mẽ ma Parijew nhõ xwÿnhjê hwÿr mra nê mẽ kãm harê.

Mê kot Jejus pĩr ã amnhĩ grônh

Matêwre 26.1-5; Makre 14.1-2; Rukre 22.1-2

⁴⁷ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwÿnhjaja tee ri Jejus kot akupÿm Rajare ho htĩr ã harênh ma hãmri nê patre krãhtũmjê mẽ amnhĩ wÿr mẽ inhõ juisti ho akuprõ nê axpên mã Jejus o kapêr punuj pê hã axpên mar o hkrĩ. Hãmri nhũm mēhõ mẽ kãm:

—Kwa tanhmã kot puj mẽ ho? Na ra mẽ kãm mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax o pa. ⁴⁸ Kot puj mẽ ãm omu nê tanhmã ho hkêt nhũm mẽ pahkwÿjaja kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu nê htÿx ãm hãmri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã hkamnhĩx. Hãmri nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Jao ra amnhĩ kaxyw kêp mẽ õ pahihti hã ãm. Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm Rõm kamã pahihtija mẽ kot kator nê hpãnhã Jejus xãm ã harênh ma. Hãmri nê gryk xàj mẽ pahwÿr õ pôristi hkwÿ rē nhũm mẽ pahwÿr mra nê mẽ panhĩmex pa nê Tĩrtũm nhõrkwÿ grãnh pa. Kwa tanhmã kot puj wem tokyx amnhĩ nê ho? Anê.

⁴⁹ Hãmri nhũm Kajpas mẽ kãm kapêr. Kajpasja na pre amgrãja kamã kêp mẽõ patre nhõ pahi maati. Jakamã mẽ kãm:

—Nà na pa ra ijamaxpêr. Kwa mẽ inhma. ⁵⁰ Nà kot puj mẽ hpĩr tokyx anê kê tapxipix ty pu mẽ arĩ mÿrpê pahpiitã pajamakêtkati nê ri papa. Anê.

⁵¹ Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anê. Nom amnhĩ krã hkôt ã mẽ kãm kapêr anhÿr kêt nê. Arĩ kêp mẽõ patre krãhtũmjê nhõ pahi maati jakamã Tĩrtũm nhÿ hã Jejus kot Ijaew nê tykja kukamã ã harênh anê. Nom ja hã amnhĩ pumunh kêt nê. ⁵² Na pre Jejus mẽ ixpê Ijaew pix nê htyk kêt nê. Krĩ piitã hkôt Tĩrtũm krajê nê na pre ty. Mẽ piitã mẽ kot axpên to hkwỹ nê ri axpên to pa kaxyw na pre mẽ nê ty. ⁵³ Hãmri nhũm ã Kajpas mẽ kãm kapêr anê nhũm mẽ inhõ pahijaja kuma nhũm ja mẽ kãm mex nê. Jakamã nhũm mẽ kot tanhmã Jejus ã àmnênh to nhũm mẽ kot mẽ kãm tanhmã hpĩr to kaxyw ã axpên mar anhÿr o pa. ⁵⁴ Jakamã nhũm Jejus axte mẽ noo mã ri pa hkêt nê. Hãmri ma krĩ pé Epraĩ hwÿr ma mō. Pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkôt ixpa. Epraĩja kapôt ã krĩ na pre. Jakamã pa mẽ ma hwÿr mō hãmri nê kamã ri ixpa.

⁵⁵ Tã nhũm arĩgro pé Pasja ra ahtêp o mō. Amnepêm finat Mojes kot Ejit rũm mẽ panhĩgêjtê kator mã hamaxpêr kaxyw na pa pre htem hã ixkĩnh kaxyw Pas ã Jerujarê hwÿr akuprō. Na pa pre htem hwÿr pōj nê kamã Tĩrtũm noo mã mẽ inhmex kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.

⁵⁶⁻⁵⁷ Jakamã nhũm ra Ijaew ohtô nê ma Jerujarê hwÿr pa. Nê kãm Jejus pumunh prãm xaj Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre wÿr mra nê hwÿr agjê nê kamã hapêr nê axpên mã:

—Kwa nok? Xà koja mẽ hpakĩnh wÿr mōr kêt nê nà? Anê.

Nhũm Parijew nhõ xwÿnhjê mẽ mẽ inhõ patre krãhtũmjaja haxwÿja hapêr o kuhê. Nom mẽ kot axtem nê unê nê haxàr kaxyw. Jakamã mẽ kãm hã karō nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ nhỹri Jejus pumu nẽ man mẽ ixwỳr mra nẽ mẽ inhmã harẽnh kurê kumrẽx. Anẽ.

12

Marir kot Jejus kuxwa hã harẽnh

Matêwre 26.6-13; Makre 14.3-9; Rukre 7.36-50

¹ Tã nhũm ra Pas wỳr apkati grêre. Ra hwỳr apkati kêp 6. Jakamã pa mẽ ma akupỹm krĩ pê Petãn wỳr Jejus kôt mỗ. Jejus kot akupỹm Rajare ho htĩr xwỳnhta mẽ õ krĩ hwỳr pa mẽ akupỹm mỗ nẽ Rajare nhõrkwỹ hwỳr pỏj nẽ mẽ hwỳr agjê. ² Hãmri nhũm mẽ Jejus pumu nẽ hkĩnh nẽ. Nẽ mẽ inhmã mẽmoj mex nhĩpêx pa mẽ ixàpkur o ixkrĩ. Nhũm Rajare haxwỳja mẽ ixkutã apkur o nhỹ. Nhũm htỏx Matre mẽ inhmã mẽõ ho pa nẽ mếti hã unhwỳr o xa. ³ Hãmri nhũm wa htỏx Marir Jejus kukamã tanhmã hamaxpêr to nẽ hamaxpêr o:

—Ma kot paj tokyx mẽ kot mẽ ixpê hpĩr kukamã mẽ hkuxwaxà ho hkuxwa. Anẽ.

Hãmri nẽ kàx rax kãm mẽ hkuxwaxàja py nẽ o tẽ. Ra rit kahti hkôt hitep xà nhũm kupy nẽ hwỳr o tẽ. Mẽ kot mẽmo htwỳm o mẽ hkuxwaxà mex nhĩpêxja na pre hã kàxpore xohtỏ rax kumrẽx. Jakamã nhũm kupy nẽ Jejus wỳr o tẽ nẽ hpar ã hkapĩr pa nẽ amnhĩ krã hkĩ ho hpar grà ho nhỹ nhũm ra ixkre kuxwa htỳx kumrẽx. ⁴ Hãmri nhũm mẽ inhĩỏ pê Jut Kariotja. Kot kormã mẽ ãhkram Jejus nhõr mã xwỳnhta tee ri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nhũm ja kêp omnuj nẽ ⁵ nhũm mẽ inhmã:

—Tk. Kwa pêr mẽ hkuxwaxà hã kàxpore xohtỏ rax kumrẽx tã nhũm ri axtem nẽ Jejus par ã hkapĩr

pa. Mo na ma o htēm nē ho wēnē nē hpānhã kàxpore ho rax nē hpyr nē ho mē kēp amrakati xwýnhjê nhĩpêx kêt nē? Kot ho wēnē ronhỹx hpānhã kàxpore ho rax kumrêx nē kupy nē ho mēmoj japrôr rax o rax. Tã axtem nē amarĩ Jejus par ã hkapĩr pa. Anē.

⁶ Te kãm mē kēp amrakati xwýnhjê japê pyræk tã kãm mē hapê hkêt. ãm hêx rom ã kapêr anē. Na pre hte mē inhmã mē ixkàxpore jamý nē mē ixkôt mē inhmã hamãr o pa. Nom tōhã axtem nē mē ixpê hkwỹ ho ahkĩ nē ho amnhĩm mēmoj japrô. Jakamã Marir kot mē hkuxwaxà ho hapêx par ã omu nē tee ri hpānhã kàxpore rax mã hamaxpêr nē kamã gryk nē ã mē inhmã kapêr anē. ⁷ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã hamaxpêr ã omu nē kãm:

—Tk. Kwa tanhmã kãm akapêr to hkêt nē. Ixytk nhũm mē kot ixkuxwa hkukamã na ã inhĩpêx anē. ⁸ Na hte mē kēp amrakati xwýnhjaja mē akôt pa rãhã nē. Ka mē amã mēmo arĩgro hã tanhmã mē ho ajuta hto hprãm nē rĩ mē ho ajuta nē mē kãm mēmoj gõ. No kêt pa kot paj ri mē akôt ixpa ka mē ixto mex ry ho apa hkêt nē. Kot paj tokyx mē apiitã mē are. Jakamã ãm hãmri na ã inhĩpêx anē. Anē.

Patre krãhtũmjaja kot Rajare hã àmnênh ã harênh

⁹ Rôm nhũm Jerujarē nhõ xwýnhjaja ra Jejus Petãn wýr hpôx ã harênh ma nē kot omunh mã ma hwýr mra. No ãm tapxipix pumunh mã hwýr mrrar kêt nē. Mãânênh kot akupým ho htĩr xwýnhhta pumunh mã nhũm mē ma hwýr mra. ¹⁰⁻¹¹ Na pre ra Ijaew ohtô nē Jejus kot akupým Rajare ho htĩr ã harênh ma hãmri nē mē inhõ patre kaga

nē Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ. Jakamã nhũm patre krãhtũmjaja tee ri ja hã mẽ omu nē axpẽn mã:

—Nà kot puj mẽ Jejus pix pĩr kêt nē. Kot puj mẽ mããnẽn hkôt Rajare pĩ hãmri nhũm wa hixi hamẽ mẽ kêp hapêx japêr. Anẽ.

Jejus kot Jerujarẽ hwỳr àr ã harẽnh

Matêwre 21.1-11; Makre 11.1-11; Rukre 19.28-40

¹²Tã nhũm apkati nhũm Ijaew Jerujarẽ kamã mẽ hkĩnhja kryx nē Jejus ra mẽ hwỳr àhtêp o mõi ã harẽnh ma. ¹³Hãmri nē axpẽn mã:

—Kwa ma pu mẽ mõi nē pô hkwỳ jakà nē kutã ho mra. Anẽ.

Hãmri nē hkwỳ jakà nē hamỳ nē ma kutã ho mra. Hãmri nē ra hkaxpa nē omu nē hkĩnh nē. Nẽ kãm:

Pa. Nà ãm hãmri na ka mẽ ixwỳr mõi. Tĩrtũm na pre mẽ ixwỳr amẽ ka ã amõi anẽ.

Tĩrtũmja mex o mex. ãm hãmri na pre mẽ ixwỳr amẽ.

Kot kaj mẽ inhõ pahi hpãnhã mẽ ixto amnhĩptàr o ri apa. Anẽ.

¹⁴Hãmri nhũm Jejus nhỹri jumẽnre pumu nē hwỳr tẽ nē hã nhỹ nhũm mẽ pimràatã ma akupỹm Jerujarẽ hwỳr mõi. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm ra kot ja jarẽnh kot:

¹⁵Pa Jerujarẽ nhõ xwỳnhjaja. Kwa mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr ho amã ma hkêt nē.

Ota mẽ anhõ pahi nyw ra mẽ awỳr jumẽnre hã nhỹ nē hpõx o tẽ. Anẽ.

¹⁶No Jejus kôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnhjaja pa mẽ ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja ã omu nē tee ri hkukamã ijamaxpêr nē axpẽn mã:

—Kwa mo na ri ã amnhĩ nhĩpêx anê nê jumênre hã nhỹ nê mẽ hkôt mō? Anê.

Tã nhũm arĩgro hō hã ty nê akupỹm kaxkwa hwỳr api pa prem hã omu hãmri nê kormã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot hkukamã ã harênh kot anhỹrja mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nê axpên mã harênh o:

—Kwa ãm hãmri na Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ra ã Kraja jumênre hã ỹr nê mẽ hkôt mōr ã hkukamã kot harênh anhỹrta. Anê.

¹⁷ Hãmri nhũm Jejus kot Rajare mã kapêr pê akupỹm ho htĩr ã omunh xwỳnhjaja arĩ nhãm mẽ hkwỳjê mã ujarênh o pa. ¹⁸ Nhũm mẽ kuma nê ma Jejus wỳr omunh mã mra. ¹⁹ Hãmri nhũm Parijew nhō xwỳnhjaja tee ri ja hã mẽ omu nê axpên mã:

—Kwa na pu mẽ tee ri Jejus nê mẽ kãm pakapêr kaprỳ nhũm mẽ pamar kêt nê ra piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Kwa nà. Anê.

Ijaew kêt xwỳnhjê jarênh

²⁰ Tã nhũm ra Gres kwỳjaja Ijaew kôt hkĩnh kaxyw ma Jerujarê hwỳr mẽ hkôt mra nê mẽ ãhkô hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o hkôt mra. ²¹ Jakamã nhũm mẽ nhỹri mẽ inhĩō pê Firipti pumu nê hwỳr mra. Firipti kêp pyka pê Garirej kamã krĩ pê Pesêj nhō xwỳnh nhũm Gres nhō xwỳnhjaja omu nê hwỳr mra nê kãm:

—Pa. Kwa na pa mẽ inhmã Jejus pumunh prãm nê. Tanhmã kot pa wem amnhĩ to nê omu nê kãm ixkapêr? Anê.

²² Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma Andre hwỳr mẽ o mra nê kãm mẽ harê. Hãmri nê wa ma Jejus wỳr mẽ o mra nê kãm mẽ harê nê kãm:

—Pa Pahihti. Ota Gres nhõ xwýnhjaja kãm apumunh prãm nẽ awýr mõi. Mẽ pahkĩnhã mẽ kęp Ijaew kêt tã mẽ kãm apumunh prãm nẽ. Anẽ.

Jejus kot amnhĩ kukamã amnhĩ jarẽnh

Matêwre 16.24-28; mããnẽn Apokarip 2.10, 12.11

²³ Hãmri nhũm Jejus mẽ omu nẽ mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to. Kot mẽ ohtõ nẽ mẽ nẽ htyk nhũm mẽ kukwak ri Tĩrtũm wa kuri htĩr tũm nẽ pa ho pa hã mẽ kãm amnhĩ jarẽ nẽ mẽ kãm:

—Na na ra ixyk ã arĩgro hwýr apkati grêre. Ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwýnh jakamã kot paj mẽ apiitã mẽ anê ty hãmri nẽ akupým ixtĩr nẽ ma kaxkwa hwýr akupým api. ²⁴ Mẽ axohtõ nẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa kaxyw kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Kwa mẽ ã ixte amnhĩ jarẽnh anhyrja ma nẽ mẽ amnhĩ krãm haxà tỳx nẽ ri hã apa. Te ixte mẽmo hy kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Na htem pikap haggê nhũm te htyk pyrà nẽ pika kaxwýnh kãm hikwý. Tã gaa nẽ higrõt nẽ hprêk nẽ ô. Nẽ ô rax kumrêx. Hyja pyxire nẽ hikwý htã kamã ô rax kumrêx. Nom koja mẽ hkre hkêt nẽ nhũm ô hkêt nẽ. Na hte ã mẽmo hyja amnhĩ nhĩpêx anẽ. Ja pyrà nẽ kot paj mẽ anê ixyk kêt nẽ te mẽ kot mẽmo hy hkre hkêt nhũm hprêk nẽ ô hkêeta pyræk ka mẽ ixkukwak ri Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ apa hkêt nẽ. Jakamã kot paj mẽ anê ty nhũm mẽ ijaxà. Hãmri pa akupým ixtĩr ka mẽ axohtõ nẽ ixkukwak ri wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa.

²⁵ —Nẽ koja mẽ ixpĩ pa mẽ anê ty. Tã mẽ ate ixkõt amnhĩ nhĩpêx o apa xwýnhjaja. Koja mẽ ixtã mẽ apar mã tã kwa kêr ka mẽ atyk pymaj ixkaga

hkêt nê. Kwār mẽ māmri tanhmã ixtã mẽ ato ka mẽ nhÿrmã Tirtũm mẽ wa ixri axte amnhĩ xà kamã ajamak kêt kumrêx nê atĩr tũm nê amex nê apa ho apa. No kot kaj mẽ ixkĩnhã jar amã amex pix prãm hãmri nê nhÿrmã wa ixri atĩr tũm nê apa hkêt nê. ²⁶ Kot kaj mẽ ã ixkôt amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa hãmri nhũm mẽ kot inhĩpêx pyræk o mẽ anhĩpêx. Hãmri ka mẽ nhÿrmã ma ixkôt kaxkwa hwÿr api nê kamã ixri atĩr tũm nê apa ho apa. Hãmri nhũm Inhĩpêxà ixtã mẽ apumu nê mẽ ato mex kumrêx. Anê.

Tirtũm kot Jejus mã kapêr ã harênh

Matêwre 3.17, 17.5

²⁷ Tã nhũm Jejus tee ri amnhĩ kukamã htyk mã hamaxpêr nê hkapri htyx nê. Nê hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwÿnhjê mã amnhĩ jarê nê mẽ inhmã:

—Hêxta waa nê. Na pa tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr. Nê tee ri amnhĩ xà htyx kamã ijamak kukamã ijamaxpêr pê ra amnhĩ kamã ixkahak nê. Nom ixte pika piitã hkôt mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê nê ixtyk kaxyw ixwryk kênã. Jakamã kot paj Inhĩpêxà kot mẽ kêp ixpytâr kaxyw tanhmã amnhĩ to hwÿr to hkêt nê. Anê.

²⁸ Hãmri nê hpãnhã Hipêxà mã kapêr nê kãm:

—Pa Papaj. ãm mẽmoj pixi na inhmã hprãm. Kê mẽ piitã ixkukwak ri amex o amex ã apumu. Ja na kêt inhmã hprãm tÿx kumrêx.

Anhÿr o Tirtũm mã amnhĩ jarê. Hãmri nhũm kuma nê kaxkwa rũm kãm kapêr. Kÿxpê kãm kapêr nê kãm:

—Nà na pa pre ra ã mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrît anê nhũm mẽ ja hã ixpumu. Tã kot paj axte

akukwak ri amnhĩ to amnhĩrĩt nhũm mẽ piitã axte inhmex o inhmex ã ixpumu. Anẽ.

²⁹ Nhũm pre ã Tĩrtũm Jejus mã kapër anẽ. Hãmri nhũm mẽ kot mẽ ixkuri mar o kuhê xwýnhjaja kuma no ãm hprĩ hã kot kãm tanhmã kapër toja mar mex kêt nẽ. Nẽ htýx ho ãm mẽmoj tã hkamnhĩx. Jakamã nhũm mẽ hkwýjaja axpën mã:

—Kwa mo na wehe? Na mãn katõtøk nã? Anẽ.

Nhũm mẽ hkwýjaja mẽ kãm:

—Nã na katõtøk kêt. Tĩrtũm kapër o wrýk xwýnh mãn tanhmã kãm kapër to. Anẽ.

³⁰ Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—Nã Tĩrtũm tãm na inhmã kapër. Nom pa ixte mar kaxyw inhmã kapër kêt nẽ. Mẽ kajaja mẽ ate ixtã mar kaxyw na kýx pê ã inhmã kapër anẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ kãm:

³¹ —E hãmri. Kot paj tokyx mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Jao mããnẽn Satanasti pê hihtýx xà ho ijapêx. ³² Koja mẽ pĩ kahpa hã inhô pa kýxpê ajêt. Tĩrtũm kot mẽ awýr inhmênh tã nhũm mẽ ã inhĩpêx anẽ pa ty. Jakamã koja pika piitã hkôt mẽ ohtô nẽ ixkôt amnhĩ xunhwý nẽ amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpër rãhã ho pa. Anẽ.

³³ Mẽ ixte tanhmã htyk to hã harênh mar kaxyw nhũm pre ã mẽ inhmã amnhĩ jarênh anẽ. ³⁴ Hãmri nhũm mẽ kot mẽ ixkuri mar o kuhê xwýnhjaja tee ri kot htyk ã amnhĩ jarênhja ma nẽ kãm:

—Kwa mẽ ixte amnhĩ wýr kamã ijamak o ixpa xwýnhja htĩr tũm nẽ pa ho pa xwýnh na. Tĩrtũm kapër ã kagà htũm kot ã harênh kot anhýr tã ka ã ri mẽ kot apĩr nhũm atyk ã amnhĩ jarênh anẽ. Ate Tĩrtũm kot mẽ ixwýr amênh xwýnh ã amnhĩ jarênh

tã ã ri atyk ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Kwa xà apê mẽ ixte amnhĩ wỳr kamã ijamak o ixpa xwỳnh kêt? Anẽ.

³⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ amnhĩ tã mẽ kãm:

—Tỳ ixpê tãm kênã. Tã kot paj tokyx mẽ are. Jakamã kêr ka mẽ ixte arĩ mẽ akamã ixpa ri ixkôt amnhĩ xunhwỳ nẽ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamxpêr o ri apa. Te ixpê kanê hpôk pyræk jakamã na pa hte mẽ kãm Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre o ri ixpa. Nom kot paj kritpêm mẽ akôt ixpa ry hkêt nẽ. Jakamã kwa kêr ka mẽ tokyx te mẽ kot kanê hpôk nhĩrã kamã ri mẽ pa xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kormã mẽ akôt ixpa ri. Kot paj tokyx ma mỗ nhũm te ra kamàt kô pyræk. Na hte kamàt kô kamã mẽ pa xwỳnhjaja tee ri rĩt mex mã nom rĩt mex kêt nẽ. Nẽ mẽmoj pumunh mex kêt nẽ. ³⁶ Jakamã kwa mẽ tokyx ixte arĩ mẽ akamã ixpa ri amnhĩ kaxyw inhmã ajamxpêr nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ. Te ixpê kanê hpôk nhũm kamã mẽ arĩt mex pyræk. Jao ixpyrà nẽ te mẽ apê kanê hpôk nhĩrã mex pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Nẽ ixpyrà nẽ tãm ri amnhĩ nhĩpêx o apa. Anẽ.

Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anẽ hãmri pa mẽ kêp ixkato nẽ ma nhãm mỗ.

Mẽ hkwỳjaja kot Jejus kôt hamaxpêr kêt ã mẽ harẽnh

³⁷ Na pre hte Jejus mẽ noo mã mẽ kot aa mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr rax o pa. Tã nom nhũm mẽ ohtô nẽ hã omu nẽ ãm hã omu nẽ kêp Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnũ xwỳnh ã hkôt hamaxpêr kêt nẽ. ³⁸ Nom ra mẽ hkukamã Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarẽnh o pa xwỳnh pê finat Ijaisja mẽ hkukamã ja hã mẽ harẽ nẽ hã kagà. Nẽ hã kagàja o:

Pa Pahi Maati. Nà ra ixte mẽ kãm ajarẽnh o ixpa ryy htã no nhũm mẽ inhma nẽ ãm inhma.

Nẽ mẽ kot axihtỳx o axihtỳx ã ajarẽnh mar tã no ãm ajarẽnh ma nẽ amnhĩ kaxyw akõt hamaxpěr kêt nẽ. Anẽ.

³⁹ Mẽ kãm Tĩrtũm kapěr mar prãm kêt jakamã na prem mããnẽn Jesus kệp Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh xwỳnh hkõt hamaxpěr kêt nẽ. Nhũm pre finat Ijaisja axte mẽ hkukamã ja hã mẽ harẽ nẽ mẽ hã kagà. Nẽ hã kagà ho:

⁴⁰ Na pre Tĩrtũmja tanhmã amnhĩ nê mẽ hkrã hto nhũm mẽ hkõt hamaxpěr kêt nẽ.

Ra mẽ kot hihtỳx o hihtỳx ã omunh tã omu nẽ ãm omu.

Nẽ mẽ kot kapěr mar tã amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ.

Nẽ Tĩrtũm kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx prãm xàj hkõt amnhĩ xunhwỳr kêt nẽ. Anẽ.

⁴¹ Kormã Jesus mẽ hwỳr wrỳk kêt ri nhũm finat Ijaisja hpĩmtir kãm kot amnhĩ to rax kumrẽx ã omu nẽ hkukamã ã harẽnh nẽ hã kagà anẽ.

⁴² Hãmri nhũm Ijaew krãhtũm kwỳjaja hkwyjê rom amnhĩ kaxyw Jesus kõt hamaxpěr nẽ hkõt amnhĩ xunhwỳ. Tã Parijew nhõ xwỳnhjaja kot ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr ã mẽ harẽnh mar pymaj ja hã amnhĩ to amnhĩrĩt kêt nẽ. Mẽ kot Tĩrtũm kapěr o mẽ ahkre xà hã ixkreja nê mẽ kator pymaj nhũm mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt kêt nẽ.

⁴³ Na prem hamaxpěr o:

—Nà kot paj ja hã amnhĩ to amnhĩrĩt nhũm mẽ amnhĩ nê ixtomnuj nẽ. Hãmri nẽ amnhĩ pyrà nẽ axpẽn mã inhmex ã ijarẽnh kêt nẽ.

Anhÿr o mẽ umaj amnhĩ kukamã hamaxpêr o pa. Nom Tĩrtũm tãm kot amnhĩm mẽ mex ã mẽ harênhja nhũm mẽ hkukamã hamaxpêr kêt nê.

Jejus kot Hipêêxà nhÿ hã kapêr ã harênh

⁴⁴ Nhũm Jejus axte mẽ kãm kapêr nê kÿx pê kapêr nê mẽ kãm:

—Nà koja mẽhõ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr hãmri nê ixkôt pix mã hamaxpêr kêt nê. Mããnên amnhĩ kaxyw kot mẽ awÿr inhmênh xwÿnhja kôt hamaxpêr. ⁴⁵ Wa ixte amnhĩ nhĩpêxja te tipxi pyràk jakamã koja mẽ tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumu nê te kot Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh pyràk.

⁴⁶ —Nê te ixpê kanê hpôk nhũm inhĩrã kamã mẽ apa pyràk kaxyw na pre Inhĩpêêxà mẽ awÿr inhmê pa mẽ awÿr wrÿ. Ixte kapêr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ixpa kaxyw. Jakamã koja mẽhõ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xãm hãmri nê te kanê hpôk nhĩrã kamã rĩt mex o pa pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Jao amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o pa. ⁴⁷⁻⁴⁸ No mẽ kot ixkapêr mar nê ãm mar xwÿnhjaja te mããnên Inhĩpêêxà kapêr mar nê ãm mar pyràk. Mÿrapê koja mẽ nhÿrmã ma kuwy hwÿr pa nê mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê kamã pa ho pa. Tã no ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri mẽ apa kaxyw na pa pre mẽ awÿr ixwrÿk kêt nê. Ixte mẽ ate amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer par kaxyw na pa pre mẽ awÿr wrÿ.

⁴⁹ —Nê na pa hte amnhĩ krã hkôt tanhmã ri mẽ amã ixkapêr to ho ri ixpa hkêt nê. ãm kot mẽ awÿr inhmênh xwÿnhja nhÿ hã na pa hte tanhmã mẽ amã ixkapêr to ho ri mẽ akôt ixpa. ⁵⁰ Tã mẽ kot

Tĩrtũm kapẽr mar nẽ amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpẽr xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmã wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. Jakamã na pa hte tanhmã kot inhmã karõ hto xà hkõt pix mã tanhmã mẽ amã ixkapẽr to ho ri ixpa. Anẽ.

13

*Jejus kot hkwỳjê hpar kuhõnh ã harẽnh
Rukre 22.24-27*

¹ Tã nhũm ra Pas ã mẽ ixkĩnhhta ahtêp. Pas ã na hte mẽ ixpê Ijaewjaja axpẽn wỳr akuprõ nẽ hã ôwêhti hkra nyw pa nẽ ho anẽ nẽ hkur o ixkrĩ. Amnepêm Tĩrtũm kot pika pê Ejit rũm mẽ inhĩgêxjê kator kaxyw nhũm mẽ nojarêt nẽ ã hkwỳ hpar nẽ ho anhỹr nẽ hkwỳ hkurta pyræk. Na prem nojarêt nẽ mẽ hkra my kot wa mẽ kêp htyk pumaj ôwêhti hkra nyw kwỳ hpa nẽ ho anẽ nẽ ĩhku. Jakamã nhũm arĩ mẽ ixpê mẽ hkanrêhã mẽ htàmnhwỳjaja ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mã ijamaxpẽr nẽ hã ixkĩnh kaxyw mẽ uræk nẽ hkwỳ hpa nẽ kuku. Jakamã nhũm ra Pas ahtêp nhũm Jejus amnhĩ kukamã tanhmã hamaxpẽr to kurê kumrêx. Ra ma akupỹm Hipêêxà hwỳr àpir xà hã arĩgro hwỳr apkati grêre. Jakamã nhũm akupỹm nojarêt ã amnhĩ pumu nẽ kãm mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê japê jakamã kãm mẽ pajapê rãhã mẽ panê htyk mã.

² Tã nhũm myt axà pa mẽ Pas ã ixàpkur o ixkrĩ. Nhũm Simãw Kariot kra Jut Kariotja mããnẽn mẽ ixkutã apkur o nhỹ. Kêp mẽ ixkwỳ htã nhũm pre Satanasti tanhmã hkrã hto nhũm ra axtem nẽ kot mẽ kãm Jejus kurê xwỳnhjê nhĩhkram haxàr kaxyw.

3-4 Tã pa mẽ kormã axpën kutã ixàpkur kaxyw ixkrĩ hpa nhũm Jejus kànhmã xa nẽ hinòkà kapa nẽ toajti py nẽ ho amnhĩ krax pre. Kot amnhĩ to rax ã amnhĩ pumunh tã ja hã amnhĩ to jarkrar pẽ tanhmã ri mẽ inhnoo mã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hkêt. Kêp mẽ inhõ pahi htã te kêp mẽ inhmã àpênh xwỳnh pyræk o amnhĩ nhĩpêx o pa. ⁵ Jakamã toajti py nẽ ho amnhĩ krax pre nẽ pasiiti hõ py nẽ kamã gò hkwy ru nẽ ho mẽ ixpar kuhõ nẽ toajti o mẽ ixpar grà ho mõi. ⁶ ã mẽ inhĩpêx anhỹr o mõi. Pẽ ra hpãnhã Simãw Pêtre hpar kuhõnh kaxyw nhũm tee ri amnhĩ tã omu nẽ kãm:

—Tk. Kwa apê inhmã axàpênh xwỳnh kêt kênã kot ka kêt ri axtem nẽ ixpar kuhõ Pahihti. Apê mẽ inhõ Pahi kênã kot ka kêt ã mẽ inhĩpêx anẽ. Anẽ.

⁷ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa nà. Kormã ate ja hã amnhĩ tã ixpumunh mex kêt. Nom kot kaj nhỹrmã aprĩ hã amnhĩ tã ixpumu. Anẽ.

⁸ Hãmri nhũm kãm:

—Nà nom kot kaj ãm ixpar kuhõnh kêt nẽ. Kwarĩ. Anẽ.

Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Tõe. Kot paj apar kuhõnh kêt nẽ ka te apê ixkwỳ hkêt pyræk. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Tõe mamrĩ ixpar kuhõ. Nom ixpar pix kuhõnh kêt nẽ. Mãänẽnh inhĩhkra kuhõ nẽ ixkuk kuhõ. Inhmã ixte apyræk prãm tỳx kumrêx kênã. Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà amỹkry hkõt mẽ wỳr xwỳnhjaja na htem mex nẽ axte wỳr kêt rãhã hikwỹ. Na htem ãm amnhĩ par pix kuhõ nẽ hikwỹ. Ja pyrà nẽ Tĩrtũm

kot mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj ho hapêx par xwỳnhjaja te amỹkry hwỳr mẽ axwỳr nẽ amex pyràk. Ka mẽ te mẽ kot amnhĩ par pix kuhõnh ta pyrà nẽ axte tanhmã amnhĩ tomnuj to hãmri nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kurê kumrêx kê anê amnhĩ katut kôt ate amnhĩ tomnujta mẽ nẽ ho hapêx. Na pre ra mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj o hapêx. No ãm mẽ apiitã hkêt. Ota arĩ mẽ anhĩõja pyxire nẽ arĩ amnhĩ tomnuj rãhã ri pa. Jakamã te wỳr kêt nẽ arĩ grã htyk rax kãm ri pa pyràk. Anẽ.

¹¹ Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã kapêr anẽ. Ra kot hprĩ hã mẽ kot kãm hkurê xwỳnhjê mã õr mã xwỳnhja pumunh jakamã te wỳr kêt nẽ arĩ grã htyk rax kãm ri pa pyràk ã ã harẽnh anẽ.

¹² Tã mẽ ixpar kuhõnh pa nẽ akupỹm hinõkà py nẽ haxà nẽ nhỹ hãmri nẽ mẽ inhmã:

—E mẽmo kaxyw na pa we ã mẽ apar kuhõnh anẽ? Kot paj ixprĩ hã mẽ amã amnhĩ jarẽ ka mẽ inhma. ¹³⁻¹⁴ Na ka htem ixto “mẽ ijahkre xwỳnh” nẽ ixto “pahihti” anhỹr o ijarẽnh o ri apa. ãm hãmri na ka htem ã axpẽn mã ijarẽnh anẽ. Ixpê mẽ ajahkre xwỳnh nẽ mããnẽn ixpê mẽ anhõ pahihti htã inhmã mẽ ate tanhmã axpẽn nhĩpêx to ho apa hprãm xaj na pa ã mẽ apar kuhõnh anẽ. Tã kêr ka mẽ ixpyrà nẽ tanhmã axpẽn to mex to ho ri apa. ¹⁵ Jao amnhĩ kuxwar axpẽn to mex pê mẽmoj to axpẽn kutã anojarêt rãhã ho ri apa. ¹⁶ Kwa mẽ ixkapêr ma nẽ kãm amnhĩ krãm haxàr tỳx rãhã ho ri apa. Mẽ ate amnhĩ to rax o ijakrenh kêt. Te ixpê mẽ anhõ patrãw nhũm mẽ ate inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa xwỳnh pyràk. Nẽ te ixte mẽmoj tã mẽ amã karõ nhũm mẽ ate inhmar nẽ

inhmã tanhmã mẽmoj nhĩpêx to pyræk. Tã te ixpê mẽ anhõ patrãw pyræk tã pa ã mẽ apar kuhõnh anẽ. Ka mẽ amnhĩ tã ixpumu hãmri nẽ amnhĩ xwar tanhmã axpẽn to ajuta hto ho ri apa. No ri axpẽn pumu nẽ ajamxpêr o: “Tk. Nà ixte amnhĩ to rax o hakrenh kênã kot pa kêt ri tanhmã ho ajuta hto. Kê tãm mãn pa ixto ajuta.” Anhÿr o ajamxpêr o ri apa hkêt nẽ.

¹⁷ —E na pa ã mẽ amã ixujarẽn anẽ. Kot kaj mẽ inhma nẽ ixujarẽn kôt ã axpẽn nhĩpêx anhÿr o ri apa. Hã kot kaj mẽ akĩnh nẽ ri apa. Anẽ.

Jejus kot amnhĩ tã hã àmnênh xwÿnh o amnhĩrĩt ã harênh

Matêwre 26.20-25; Makre 14.17-21; Rukre 22.21-23

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nẽ mẽ inhmã: —Kot kaj mẽ apiitã mẽ akĩnh nẽ apa hkêt nẽ. Ixte mẽ arênh xwÿnhjaja mẽ apiitã mẽ apumunh mex. Jakamã na pa Tĩrtũm kot mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o hapêx par kêt ã mẽ anhĩõja jarê. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot harênh kot:

Ixkutã apkur o ÿr xwÿnhjê hõ koja axtem nẽ mẽ kot kãm ixkurê xwÿnhjê nhĩhkram ijaxà. Kêp ixkôt pa ho pa xwÿnh tã koja axtem nẽ ã inhĩpêx anẽ.

Anhÿr o kot harênh. Tã koja tokyx ã inhĩpêx anẽ.

¹⁹ Nom kormã kot ã inhĩpêx anhÿr kêt ri na pa hkukamã mẽ amã harê. Jakamã koja ã inhĩpêx anẽ ka mẽ ja hã ixpumu nẽ ra ixte amnhĩ kukamã mẽ amã amnhĩ jarênhhta mã ajamxpêr nẽ ixpê Tĩrtũm rũm mẽ awÿr ixwrÿk xwÿnh kôt ajamxpêr tÿx kurê kumrêx.

20 —Kwa mẽ ixkapêr ma nê amnhĩ krã kamã kãm ajamaxpêr tỳx o ri apa. Koja mēhõ ixte mẽ hwỳr mẽ arēnh xwỳnhjê hã tanhmã mẽ ato mex to. Hãmri nê te pa kot tanhmã ixto mex to pyràk. Nê koja mēhõ tanhmã pa ixto mex to nê mãânēn te kot mẽ awỳr inhmēnh xwỳnhnta tanhmã ho mex to pyràk. Anê.

21 Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã kapêr anê. Hãmri nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê hkaprĩ nê mẽ inhmã:

—Hêxta waa nê. Nà kot kaj mẽ atõ mẽ kot kãm ixkurê xwỳnhjê nhĩhkram ijaxà. Kwa mẽ amnhĩ krã kamã ixkapêrja mã ajamaxpêr tỳx nê. Anê.

22 Hãmri pa mẽ amnhĩ tã kuma nê tee ri axpēn pumunh o ixkrĩ. 23 Ixpê Juãw na pa pre ixpê Jejus kràmnhwỳ mex ã ìhkô hã ixàpkur o inhỳr 24 nhũm Simãw Pêtreja ixpumu nê inhmã nomgõr nê kawax pê inhmã:

—Kwa mẽ pahtõ nhĩxi hã hkukja nà? Anê.

25 Hãmri pa kuma nê Jejus mã kãm:

—Kwa Pahihti. Mẽ ixtõ koja we ã anhĩpêx anê? Anê.

26 Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—Nà kot paj pãwti hõ py nê guhkrax kãm ho mry kagô nhek nê kot mẽ ìhkram ijaxàr mã xwỳnhnta mã kugõ ka mẽ hkôt omu. Anê.

Hãmri nê kupy nê ho mry kagô nhek nê Simãw Kariot kra Jut Kariotja mã kugõ nhũm kupy. 27 Pyrja kôt nhũm Satanasti tanhmã hkrã hto. Hãmri nhũm Jejus te kot kãm amnhĩ to nojarêt pyràk o amnhĩ tã kãm kapêr nê kãm:

—E kwa tokyx nà. Anê.

28-30 Hãmri nhũm kuma nẽ kato nẽ ma kamàt kô kamã htẽm kurê kumrẽx. Hãmri pa mẽ ixàpkur o ixkrĩ xwỳnhjaja Jejus kot ã kãm kapẽr anhỹrja ã kuma nẽ tee ri hkukamã ijamexpẽr. Hãmri nẽ kot ma mẽ hkĩnh ã mẽõ hkwỳ japrôr kaxyw ma htẽm ã hkamnhĩx. Nhũm mẽ ixkwỳjaja axtem Jejus kot mẽ kệp amrakati xwỳnhjê mã mẽmoj nhõr ã kãm karõ nhũm ma mẽ hwỳr htẽm ã hkamnhĩx. Kệp mẽ inhmã mẽ ixkàxpore jamãr o pa xwỳnh jakamã pa mẽ ã ixtỳx mẽmoj tã hkamnhĩx anẽ.

Jejus akupỹm nojarêt nẽ mẽ kãm mẽmoj tã karõ hã harẽnh

Matêwre 22.39-40; mããnẽn Wam Juãw 3.11-24

31-32 Hãmri nhũm Jejus mẽ inhmã:

—Nà kot kaj mẽ tokyx mẽmoj pumu nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽ nẽ ijaxwỳja inhmã inhmex o inhmex ã ijarẽ. Kot kaj mẽ tokyx mẽmojta pumu kãm ga.

33 —Te mẽ apê ixkra pyràk tã kot paj arĩ ri mẽ akôt ixpa grire hãmri nẽ ma akupỹm api. Kot kaj mẽ tee ri jar ijapêr o ri apa nom nhỹri ixpumunh kêt nẽ. Nẽ kormã tokyx ma ixkôt apa hkêt nẽ.

34 —E kot paj axte mẽ amã mẽmoj tã karõ. Kormã ixte mẽ amã ja hã karõ hkêt. Kêr ka mẽ amã axpẽn kĩnh o ri apa. Te pa inhmã mẽ ajapê pyràk o axpẽn nhĩpêx rãhã ho ri apa. ³⁵ Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nhũm mẽ akwỳjaja ja hã mẽ apumu nẽ mẽ apê ixkwỳ hã mẽ apumunh kurê kumrẽx. Anẽ.

Simãw Pêtre kot Jejus ã amnhĩ to hêx kukamã harẽnh

Matêwre 26.31-35; Makre 14.27-31; Rukre 22.31-34

³⁶ Nhũm Jejus ã kot mẽ ixrer nẽ ma nhỹhỹm mõi ã amnhĩ jarẽnh anẽ hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri kot amnhĩ jarẽnh ma nẽ kãm:

—Kwa Pahihti. Nhỹhỹm kot kaj kêt mõi pa mẽ akõt ixpa hkêt nẽ? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà ma inhmõi xàta wỳr kot kaj mẽ kormã ma ixkõt apa hkêt nẽ. Nom kot kaj mẽ nhỹrmã ma ixkõt apa. Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Kwa mo kot pa mẽ omu nẽ tokyx ma akõt inhmrar kêt nẽ? Inhmã akõt ixtyk pyma hkêt kênã. Kwãr mẽ mãmri atã ixpĩ. Inhmã ajapê htỳx kumrẽx kênã. Anẽ.

³⁸ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Xà ãm hãmri na ka ã inhmã amnhĩ jarẽnh anẽ Simãw Pêtre? Xà amã ixkõt atyk pyma hkêt? Kwa o kora. Koja apkati hkõt krãhyre hkàr kêt ri ka ra mẽ umaj ate ixkõt apa hkêt ã amnhĩ tã axaprãr o axkrunẽpxi kãm ga. Kwa amnhĩ krã kamã ixkapẽrja mã ajamaxpêr tỳx nẽ. Anẽ.

14

Jejus kot Tĩrtũm nhõ krĩ jarẽnh

Eprêw 11.16

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nẽ mẽ inhmã:

—Kwa ã ixte mẽ amã amnhĩ jarẽnh anhỹrja ma nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr nẽ akapri hkêt nẽ. Arĩ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mẽ wa inhmã ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa. ² Inhĩpêêxà nhõ krĩ kamã ixkre xohtô. ãm hãmri na pa ã mẽ amã harẽnh anẽ. Tã kot paj ma akupỹm hwỳr api nẽ mẽ akutêp mã amã mẽ anhõrkwỹ ho mex. ³ Hãmri nẽ

ho mex pa nê rĩ man akupỹn mẽ awỳr wrỳ. Hãmri nê ma akupỹm amnhĩ kôt mẽ ato ixàpir pa ka mẽ Tĩrtũm mẽ wa ixkôt apa rãhã apa ho apa. Jakamã kwa mẽ ri akaprĩ nê apa hkêt nê. Anê.

Jejus te kêp Tĩrtũm wỳr pry pyràk
Epes 2.18

⁴—Nê ma nhỹhỹm inhmõr xàta ra mẽ ate harẽnh mar mex. Nê hwỳr pryja mããnẽn mẽ ate harẽnh mar mex. Anê.

⁵Hãmri nhũm Tomas tee ri kuma nê kãm:
—Kwa mẽ ixte nhỹhỹm amõr xàta pumunhre hã kot pa kêt mẽ hwỳr pryja pumu. Anê.

⁶Hãmri nhũm kãm:
—Kwa paa. Te ixpê Inhĩpêêxà hwỳr pry pyràk. Na htem amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwỳ hãmri nê nhỹrmã ixkukwak ri pix mã ma Inhĩpêêxà mẽ wa inhõ krĩ hwỳr api. Ixkukwak ri pix mã na htem hprĩ hã Tĩrtũm kapêr ma. Nê ixkukwak ri pix mã na htem wa ixri htĩr tũm nê pa ho pa. ⁷Kot kaj mẽ aprĩ hã ixpumu nê mããnẽn te aprĩ hã Inhĩpêêxà pumunh pyràk. Tã ra mẽ ate tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh mex jakamã mããnẽn te ra mẽ ate Inhĩpêêxà kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex pyràk. Anê.

Jejus mẽ Tĩrtũm wa kot amnhĩ nhĩpêx tipxi hã wa harẽnh

Juãw 1.1, 10.30; Piripos 2.6; Korosê 2.9

⁸Nhũm Jejus ã mẽ inhmã kapêr anê nhũm Firipti kuma nê kãm:

—Kwa nom mẽ inhmã inhno ho Anhĩpêêxà pumunh prãm. Kot pa mẽ omu nê ixkĩnh tỳx kumrêx. Anê.

⁹Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Kwa na pa pre ra mẽ akôt ri ixpa ryy nẽ. Ka mẽ aprĩ hã ixpumunh mex nẽ. Kêt ra mẽ kot ixpumunh mex xwỳnhjaja te mẽ kot mãânẽn Inhĩpêêxàja no ho omunh mex pyræk. ¹⁰ Wa ixte amnhĩ nhĩpêxja ãm tipxi. Xà ate kormã amnhĩ krã hi mã ixkapêr jaxàr tỳx kêt? Inhĩpêêxà mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpêxja ãm tipxi. Nẽ kot axpẽn pyræk. Jakamã na pa hte amnhĩ krã hkôt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa hkêt nẽ. ãm Inhĩpêêxà nhỹ hã na pa hte ri tanhmã mẽ amã ixkapêr to ho ri ixpa. Nẽ hihtỳx xà ho tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Ka mẽ ja hã ixpumu nẽ te ano ho Inhĩpêêxà pumunh pyræk. ¹¹ Kwa mẽ ixkapêr ma nẽ hkôt ajamaxpêr tỳx nẽ. Inhĩpêêxà mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpêxja ãm tipxi. Nẽ kot axpẽn pyræk. Rỳ ka mẽ tee ri ja kukamã ajamaxpêr japêr hãmri nẽ ixte aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr ã mãn ixpumu nẽ ja hã wa ixte amnhĩ nhĩpêx tipxi kôt ajamaxpêr.

¹² —Kwa mẽ ixkapêr ma nẽ amnhĩ krã kamã amnhĩ krãm haxàr tỳx nẽ. Mẽ ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr xwỳnhjaja kot kaj mẽ ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa hã ixpumu nẽ ixkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Kot paj akupỹm Inhĩpêêxà hwỳr api nẽ kuri ixpa ho ixpa. Ka mẽ ixwakre kamã ixihtỳx xà ho tanhmã mẽ akwỳjê mã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa.

¹³ —Nẽ kot kaj mẽ apê ixkwỳ hã tanhmã mẽmoj tã ixwỳr to pa mẽ ama nẽ mẽ amã tanhmã mẽmoj nhĩpêx to. Mẽ kot omunh nẽ Inhĩpêêxà mex o mex ã omunh kurê kumrêx kaxyw. ¹⁴ Nà kot kaj mẽ apê ixkwỳ hã mẽmoj tã ixwỳ pa mẽ ama nẽ mẽ amã

tanhmã mẽmoj to. Anẽ.

Jejus kot mẽ pahwỳr Tirtũm mẽ wa Karõ rẽnh ã kot amnhĩ jarẽnh

Juãw 7.37-39, 16.7-17; Atre 2.1-4; mããnẽn Rõmãn 5.5; Wam Korõt 12.7-11; Epes 3.16; Wam Juãw 2.27

¹⁵ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapẽr nẽ mẽ inhmã:

—Nà kot kaj mẽ amã ixkĩnh hã kot kaj mẽ ixkapẽr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa.

¹⁶ —Kot paj akupỹm kaxkwa hwỳr api hãmri nẽ mẽ ato Inhĩpêxà wỳ nhũm inhma nẽ mẽ awỳr kot mẽ ato ajuta xwỳnh maatita rẽ nhũm man mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ akaxwỳnh mã agjê. Hãmri nẽ mẽ akôt tanhmã mẽ ato ajuta hto ho pa rãhã ho pa.

¹⁷ Wa Ixkarõ koja mẽ awỳr kurẽ nhũm mẽ amã agjê. Hãmri nẽ hprĩ hã mẽ amã Tirtũm kapẽr o amnhĩrĩt o mẽ akôt pa ka mẽ aprĩ hã mar mex nẽ. No mẽ kêp Tirtũm kra hkêt xwỳnhjaja koja hprĩ hã wa Ixkarõ jarẽnh mar kêt nẽ. Mẽ kot wa ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt jakamã koja mẽ hkarõ mã gjêx kêt nẽ. ãm mẽ ate ixkôt amnhĩ nhĩpêx o apa xwỳnhjê pix wỳr koja wrỳ nẽ mẽ awỳr agjê nẽ mẽ akamã pa ho pa.

¹⁸ —Nẽ ixte mẽ arer nẽ ma inhmõr mã tã kot kaj mẽ te mẽ hã awrãre pyrã nẽ ahte atỳx ri apa pyrãk kêt nẽ. Kot paj te pa akupỹn mẽ awỳr ixwrỳk pyrã nẽ mẽ awỳr wa Ixkarõ rẽ nhũm mẽ akãm agjê nẽ mẽ akamã pa ho pa.

¹⁹ —Nẽ koja tokyx mẽ kot amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpẽr kêt xwỳnhjaja axte ixpumunh kêt nẽ. No mẽ papajaja kot puj mẽ tokyx axte nhỹri axpẽn pumu.

—Ně kot paj akupÿm ixtĩr hãmri ně ixtĩr tũm ně ixpa ho ixpa ka mẽ ixkukwak ri ajaxwÿja nhÿrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm ně apa ho apa.

²⁰—Tã koja wa Ixkarõ mẽ awÿr wrÿ mẽ mẽ akarõ mã agjê ka mẽ aprĩ hã Tĩrtũm mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpêx ã wa ixpumunh mex kurê kumrêx. Te wa ixte amnhĩ nhĩpêx tipxi pyræk o ka mẽ hã wa ixpumu. Nẽ mããnẽn mẽ papajaja te ra mẽ pahtipxi ně ri mẽ papa pyræk ka mẽ hã amnhĩ pumunh mex kurê kumrêx.

²¹—Ně mẽ kãm ixkĩnh xwÿnhjaja na htem ixkapêr ma ně hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhũm Tĩrtũm ixtã mẽ omu ně kãm mẽ hapê htÿx ně. Pa mããnẽn amnhĩ tã mẽ omu ně inhmã mẽ hapê htÿx ně. Jakamã kot paj mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt nhũm te mẽ kot no ho ixpumunh pyræk. Anê.

Nhũm pre ã Jejus hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwÿnhjê mã amnhĩ jarênh anê. ²² Hãmri nhũm Jutre hõja. Jut Kariot kêt axtem Jutre hõja Jejus axte kot mẽ inhmã pix mã kot amnhĩ to amnhĩrĩt ã harênhja ma ně kãm:

—Kwa aprĩ hã mẽ inhmã mẽmoj jarê mẽ ijahkre xwÿnh. Mon ka mẽ kêp akwÿ hkêt xwÿnhjê mã axte amnhĩ to amnhĩrĩt kêt ã amnhĩ jarê? Nẽ ãm mẽ papxipix mã amnhĩ to amnhĩrĩt ã amnhĩ jarê? Anê.

²³ Hãmri nhũm kãm:

—Nà mẽ amã ixkĩnh xwÿnhjaja na ka htem ixkapêr ma ně hkôt amnhĩ nhĩpêx. Nhũm Inhĩpêxà ja hã mẽ apumu ně ixtã kãm mẽ ajapê htÿx ně. Hãmri pa wa mẽ akôt ixpa ho ixpa. Jao mẽ amã amnhĩ to amnhĩrĩt mex o ixpa. ²⁴ Na pa hte amnhĩ krã hkôt ri mẽ kãm ixkapêr o ixpa hkêt ně.

Ãm Inhĩpêêxà nhỹ hã na pa hte mẽ kãm ixkapêr o ri ixpa. Kot mẽ awỳr inhmẽn h xwỳnh ta nhỹ hã. Tã nhũm mẽ kãm inhmar prãm kêt jakamã na pa hte wa mẽ kãm mẽ apyrà nê amnhĩ to amnhĩrĩt o ixpa hkêt nê.

²⁵ —E na pa kormã ixte mẽ akôt ri ixpa ri ã mẽ amã amnhĩ jarẽn h anê. ²⁶ Tã koja Inhĩpêêxà ixpãnhã mẽ awỳr wa Ixkarõ rê. Ixte hã mẽ amã ixàhwỳr xà hkôt. Hãmri nhũm man mẽ awỳr wrỳ nê mẽ akaxwỳnh mã agjê nê mẽ akôt ri tanhmã mẽ ato ajuta hto ho pa. Nê ra ixte ã mẽ amã ixkapêr anhỹrja koja hprĩ hã mẽ amã ho amnhĩrĩt mex nê. Ka mẽ amnhĩ krã kamã kãm ajamaxpêr nê hã ano htỳx nê ho apa. Anê.

Jejus kêp mẽ pajamakêtkati nhõr xwỳnh

Rômãn 5.1; Karatas 5.22; Piripos 4.7; Korosê

3.15

²⁷ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã: —Nê mẽ kêp ixkwỳ hkêt xwỳnhjaja na htem tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o ri pa. Jao hkaprĩ nê pa. No pa na pa hte mẽ kurom ijamakêtkati nê ixkĩnh nê ri ixpa ho ixpa. Tã kot paj tanhmã mẽ ato ka mẽ ixpyrà nê ajamakêtkati nê axàmnhĩx akĩnh nê ri apa. Jakamã kwa mẽ ixte amnhĩ jarẽn h ma nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amã ma ho ri apa hkêt nê.

²⁸ —Na pa pre ra mẽ amã ma ixàpir nê nhỹrmã man akupỹn mẽ awỳr ixwrỳk ã mẽ amã amnhĩ jarê. Tã na pa ra ma akupỹm Inhĩpêêxà hwỳr ixàpir mã. Kot amnhĩ to rax o kot ijakrenh. Kot paj akupỹm hwỳr api nê kuri inhmex nê ixpa ho ixpa. Tã ka mẽ amã ixkĩnh hã kot kaj mẽ ma akupỹm hwỳr ixàpir ã ijarẽn h ma nê inhỹ hã akĩnh nê.

29 —Kormã ma akupÿm ixàpir kêt ri na pa ã mẽ amã amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh anê. Kêr pa mẽmo arĩgro hã ma akupÿm api ka mẽ ja hã ixpumu nê ajamaxpêr o: “Nà ãm hãmri na pre mẽ inhmã amnhĩ kukamã akupÿm Hipêêxà hwÿr àpir ã amnhĩ jarê.” Anhÿr o ajamaxpêr. Jao ixkôt ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa.

30 —Kot paj tokyx axte tanhmã mẽ amã ixkapêr to hkêt nê. Mẽ kêp ixkwÿ hkêt xwÿnhjê nhõ pahihtì Satanastija na ra kot tanhmã ixto kaxyw. Nom koja tee ri tanhmã kãm ixto hprãm kaprÿ. Kurom ixihtÿx o ixihtÿx o ixte hakrenh par jakamã koja tanhmã ixto hkêt nê. ³¹ Kwãr kãm tanhmã ixto hprãm xà hkôt tanhmã ixto pa omu. Inhmã Inhĩpêêxà hkôt ixte amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã kot paj jahti mã arĩ xa nhũm te tanhmã kot ixto pyràk o inhĩpêx nom tanhmã ixto hkêt nê. Mẽ ate inhmã Inhĩpêêxà japê htÿx ã ixpumunh kaxyw kot paj ã mẽ anoo mã amnhĩ nhĩpêx anê. Nê mẽ ate ixte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa rãhã mẽ kot ixpĩr ã ixpumunh kaxyw. E hãmri. Ma pu mẽ mō nê amnhĩ to Tĩrtũm wÿ. Anê.

Nhũm pre ã Jejus hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwÿnhjê mã kapêr anê. Pa mẽ kuma nê kànhmã ixkuhé nê inhnojarêt nhũm axte mẽ inhmã aw-jarê.

15

*Jejus te kêp mẽmo krô pyràk
Karatas 2.20; Wam Juãw 2.28*

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—Na te ixpê mẽmo pĩ pê “uwa” anhỹr xwỳnhta kakhô maati pyràk. Nê Inhĩpêêxàja te kot uwa hkre nê hamãr o pa xwỳnhta pyràk. ² Nê mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja te mẽ kot uwa kakhô rũm krô pyràk. Na hte mẽ hkwỳjaja htỳx ri kêp ixkwỳ hã amnhĩ jarẽnh ã amnhĩ to hêx. Jao te kot krôja rã htã ô hkêt pyràk. Koja rã htã ô hkêt nê nhũm kot hamãr xwỳnhja tee ri omu nê kakhô nê krãhta nê kumê. No koja ô mex nê nhũm omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê rã nê ô rax kaxyw tanhmã ho mex to. Tã na hte Tĩrtũm uwa krô jamãr xwỳnhta pyrà nê ã mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê nhĩpêx anê. ³ No mẽ kajaja na ka prem mẽ kot ixkwỳ hã amnhĩ to hêx xwỳnhjê rom ixkapêr mar tỳx nê. Nê amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa. Jao te mẽ ate krô rã nê ô rũnh pyràk o amnhĩ nhĩpêx.

⁴ —Na hte krôja amnhĩ krã hkôt ô hkêt nê. ãm kakhô pix kukwak ri na hte rã nê ô. Ja pyrà nê kot kaj mẽ ixkukwak ri pix mã inhmã hprãm xà hkôt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa. Jakamã kwa kêt ka mẽ ixkapêr pix mãn mar o apa pa mẽ akôt ixpa ho ixpa. ⁵ Te ixpê kakhô nhũm te mẽ apê krô pyràk jakamã kot kaj mẽ inhmã hprãm xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa nê te krô rã nê ô rũnh pyràk o amnhĩ nhĩpêx. No kot kaj mẽ amnhĩ krã hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa nê te krô grà nê ô hkêt pyràk o amnhĩ nhĩpêx.

⁶ Na hte uwa krô nhõ dõnja nhỹri hã krô grà pumu hãmri nê kakhô nê hakà nê ma o mra nê kuwy kamã kurê nê ho hxêt pa. Ja pyrà nê mẽ kot htỳx ri ixkôt amnhĩ xunhwỳr ã amnhĩ jarẽnh

xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmã amnhĩ xà htỳx kamã hamak rãhã ho pa.

7 —Tã no mẽ kajaja. Kêr ka mẽ ixkapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Te mẽ pahtipxi nê ri papa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nê mãmrĩ amã hprãm xà hkôt mẽmoj tã Tĩrtũm wỳ nhũm ama nê amã mẽmoj tã ate hwỳr xàta kôt kugõ. ⁸ Kot kaj mẽ Inhĩpêêxà mẽ wa ixkapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa nhũm mẽ piitã ja hã mẽ apumu nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Jajaja na htem Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx o pa. Mãn Tĩrtũmja mex o mex.” Anhỹr o hamaxpêr.

9 —Nê na pa hte Inhĩpêêxà kãm ijapê pyrãk o inhmã mẽ ajapê nê. Tã kêr ka mẽ amari inhmã mẽ ajapê hã ri ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa. ¹⁰ Na pa hte ãm Inhĩpêêxà kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Jakamã na pa hte kãm ijapê hã ixkĩnh nê ri ixpa. Tã kêr ka mẽ ixpyrà nê ixkapêr kôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Nê ixpyrà nê inhmã mẽ ajapê hã amnhĩ pumu nê akĩnh nê ri apa.

¹¹ —E na pa ã mẽ amã ixkapêr anê. Mẽ ate inhmar nê ixpyrà nê axãmnhĩx ajamakêtkati nê akĩnh nê ri apa kaxyw. Tã kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê te pa ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr pyrãk. Anê.

Jejus kot mẽ pamã axpên kĩnh tỳx ã mẽ pamã karõ

¹² Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã: —E kêr ka mẽ te inhmã mẽ ajapê pyrãk o mẽ amã axpên japê ho mẽ amã axpên kĩnh o ri apa. Jao axpên to mex o ri axpên kôt apa. ¹³ Koja mẽhõ kãm hkrãmnhwỳ japê htỳx nê nhũm ra mẽhõ mẽmo

mýrapê kot kêp hpîr mã nhũm tee ri hã omu nê nê kãm amnhĩ mẽ nhũm kupĩ. Hãmri nhũm mẽ ja hã omu nê kãm hkràmnhwý japê htýx ã nê htyk ã axpên mã harê.

14-15 —E kot paj axte mẽ apê inhmã mẽ axàpênh xwýnh ã mẽ ajarênh kêt nê. Na hte mẽ õ pa-trãwjaja hprĩ hã kãm mẽ apênh xwýnhjê mã amnhĩ jarênh kêt nê. Na htem ãm mẽ apênh pix ã mẽ kurê. Nom mẽ kajaja mẽ ate ixkapêr mar nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx jakamã kot paj hpãnhã mẽ apê ixkràmnhwý hã mẽ ajarê. Na htem axpên to hkràmnhwý nê ma nhỹhỹm pa kaxyw nê tanhmã amnhĩ kukamã hkràmnhwý mã amnhĩ jarênh to. Tã mẽ apê ixkràmnhwý jakamã na pa hte ã amnhĩ kukamã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Nom ja pix jarênh kêt nê. Na pa hte mãänên Inhĩpêêxà xô ri mẽ amã mẽmoj piitã ho amnhĩrĩt o mẽ akôt ixpa.

16 —Nê mẽ kajaja na ka prem ixpê mẽ akràmnhwý kaxyw ixãm kêt nê. Pa na pa pre amnhĩ kaxyw inhmã mẽ aprãm. Ixkapêr kôt pix mã ri mẽ ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw. Te uwa krô ô rũnh nê aa grã hkêêta pyrãk. Jakamã kot kaj mẽ mẽmoj tã Inhĩpêêxà wý nhũm mẽ ama nê mẽ ate mẽmoj tã hwýr xà hkôt amã kugõ.

17 —E. Kwa kêr ka mẽ amã axpên kĩnh nê tanhmã axpên to ajuta hto ho axpên mã mẽmoj kutã ano-jarêt pix o mãn kêt ri apa. Nà ja na kêt inhmã hprãm. Anê.

*Mẽ kot Jejus kwýjê kamã gryk xwýnhjê jarênh
Matêwre 10.22; mãänên Juãw 7.7, 17.14; Wam
Juãw 3.13*

18 —Ně koja ixkwý hkêt xwýnhjaja kãm mẽ aprãm nõkati. Tã kêr ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu ně tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt ně. Ixkumrêx na prem kãm ixprãm nõkati. Tã koja mẽ mã ixtã mẽ ato aně ně kãm mẽ aprãm kêt ně. 19 Mě apê mẽ hkwý ronhỹx mẽ amnhĩ tã mẽ apumu ně kãm mẽ ajapê ně. Nom apê mẽ hkwý hkêt. Ra ixte amnhĩ kaxyw mẽ arênh jakamã na htem tee ixtã mẽ apumu ně kãm mẽ akĩnh kêt o kãm mẽ akurê ně. 20 Koja mẽ ixtã hpijaàm kêt ně ně mãâněn mẽ atã hpijaàm kêt ně. Ně mẽ anhĩpêx o te mẽ kot pa ixpê mẽ anhõ patrãw nhĩpêx pyrãk. Ka mẽ ixpyrà ně amnhĩ xà htýx kãm ajamak o ri apa. Na pa pre ra mẽ amã ja jarê. Nom koja mẽ akwýjaja jajê rom te ra mẽ kot ixkapêr mar ně hkôt amnhĩ nhĩpêxta pyrã ně mãâněn mẽ akapêr ma ně hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Kwa kêr ka mẽ ixkapêrja mã mãn ajamaxpêr týx rãhã ho ri apa.

21 —Koja mẽ ixtã tanhmã mẽ anhĩpêx to. Mě kot Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã koja mẽ ã ixtã mẽ anhĩpêx aně. Tĩrtũm kot mẽ awýr inhmênh kôt hamaxpêr kêt ně ã mẽ anhĩpêx aně. 22 Ixwrýk ně mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri ixpa htã nhũm mẽ inhma ně ãm inhma ně ixkôt amnhĩ nhĩpêx kêt ně. Jakamã koja mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnh ã amnhĩ to hpimxur kêt ně.

23 —Ně koja mēhõ kêp ixprãm nõkati ně mãâněn te kêp Inhĩpêxà prãm nõkati pyrãk. 24 Na pa pre mẽ piitã mẽ hkôt aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhỹr o ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ hã ixpumu. ãm papxipix na pa pre ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ hã ixpumu. Kêp

ãm mẽ kot ja hã ixpumunh kêt ronhỹx prem axpẽn mã ijarẽnh o: “Tk. Mẽ pahte mẽhõja nhỹhỹnh mẽ pahwỳr hpôx ã omunhre hã kot puj kêt mẽ ri hã pahpijaàm o ri papa.” Anhỹr o nhỹx prem axpẽn mã ijarẽ. Tã ra mẽ kot ja hã ixpumunh mex tã axtem nẽ Inhĩpêêxà mẽ wa mẽ kãm wa ixkurê nẽ. Jao mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnh ã amnhĩ to hpimxur kêt nẽ. ²⁵ No Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot mẽ hkukamã mẽ harẽnh nẽ mẽ hã kagà nẽ kot mẽ hã kagà kot:

Mẽmo tanhmã kute mỳrapê na htem kãm ixkurê?
 Nà ãm amarĩ na htem kãm ixkurê ho pa.
 Anẽ.

Tã ã ixtã kagà kot anhỹr xà hkôt na htem ã kãm ixkurê anẽ. Jakamã koja mẽ mããnẽn ixtã kãm mẽ akurê nẽ. Nom kêr ka mẽ arĩ mẽ kãm ixkapêr jarẽnh o ri mẽ hkôt apa nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ.

²⁶ —Nẽ tokyx ma akupỹm Inhĩpêêxà hwỳr ixàpir mã tã kot paj hwỳr pøj nẽ aa mẽ ato ijamakêtkati hkêt nẽ. Kot paj amnhĩ pãnhã mẽ awỳr wa Ixkarõ rẽ. Mẽ kot kãm: “Mẽ kutã nojarêt xwỳnh maati” anhỹr xwỳnhhta kot paj mẽ awỳr kurê nhũm ixpãnhã mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ amã agjê nẽ hprĩ hã mẽ amã Tĩrtũm mẽ wa ixto amnhĩrĩt o ri mẽ akôt pa. ²⁷ Kot kaj mẽ ama hãmri nẽ ma mẽ piitã mẽ hkôt ri mẽ kãm ixkapêr jarẽnh o ri apa. Na pa pre ra mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarẽnh ryy ho mẽ hkôt ri ixpa ka mẽ ixkôt ri inhmar o apa ry nẽ. Jakamã kêr ka mẽ ixwakre kamã arĩ mẽ kãm ixkapêr jarẽnh o ri mẽ hkôt ri apa. Anẽ.

16

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapër nẽ mẽ inhmã:
 —Nẽ mẽ kot nhỹrmã ixtã tanhmã mẽ anhĩpêx to
 nhũm mẽ ate tee ri amnhĩ kukamã ajamxpêr nẽ
 mẽ umaj ixkaga pymaj na pa hte ã mẽ amã ixprĩ
 hã mẽmoj jarênh ry anẽ. ² Kot kaj mẽ kãm ixkapêr
 jarênh o ri apa nhũm mẽ hkwỳjaja tee ri mẽ ama
 nhũm ja mẽ kêp omnuj nẽ. Nhũm mẽ Tĩrtũm kapêr
 o mẽ ahkre xà hã ixkreja rũm amnhĩ nẽ mẽ ajano
 nẽ mẽ akwỳjê hpar o pa. Hãmri nẽ hamaxpêr o: “E
 pu mẽ axte mẽ hkwỳjê pynê nẽ mẽ kupa. Tĩrtũm
 kãm ja mex kênã.” Anhỹr o htỳx hamaxpêr o pa.
³ Mẽ kot hprĩ hã Inhĩpêêxà mẽ wa ixkapêr mar mex
 kêt nẽ ã htỳx wa inhmã ja mex ã wa ijarênh anẽ.
⁴ Nom mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳrta krax kãm na
 pa pre ã mẽ amã mẽ harênh anhỹr kêt nẽ. Arĩ mẽ
 akôt ixpa kênã. Kot ka mẽ ixkôt apa rãhã amã mẽ
 uma hkêt nẽ. Tã pa ra akupỹm inhnojarêr nẽ ã mẽ
 amã mẽ harênh anẽ. Jakamã koja mẽ nhỹrmã ã mẽ
 anhĩpêx anẽ ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nẽ ra ixte mẽ
 akukamã ã mẽ harênh anhỹrja mã ajamaxpêr kurê
 kumrêx nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ.
 E kwa ixkapêrja mãn mẽ amnhĩ krã him haxàr tỳx
 nẽ ri hã apa. Anẽ.

Jejus mẽ Tĩrtũm wa hkarõ jarênh

⁵⁻⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nẽ mẽ inhmã:
 —E na pa ra kot mẽ awỳr inhmênh xwỳnhta wỳr
 ra akupỹm inhnojarêr ka mẽ ixte amnhĩ jarênh
 ã inhma nẽ akaprĩ nẽ. Nẽ tee ri amnhĩ kukamã
 ajamaxpêr tã mẽ atõ aprĩ hã ma inhmõr xà ã
 ixkukjêr kêt nẽ. Rỳ inhmã: “Kwa mo kaxyw kot
 kaj kêt mẽ ixre nẽ ma akupỹm mõi? Xà we ja amã

mex?” Anhÿr o mẽ atõ ixkukjêr kêt nê. ⁷ Kêt ma akupÿm ixàpirja mẽ amã mex kumrêx. Kop ãm akupÿm ixàpir kêt ronhÿx mẽ amã mẽmoj kutã nojarêr xwÿnhhta ixpãnhã mẽ awÿr wrÿk kêt nê. Tã kot paj ma akupÿm api nê amnhÿ pãnhã mẽ awÿr kurê. Jakamã kwa mẽ ja ma nê tãm ajamaxpêr o ri apa. ⁸ Koja ixpãnhã mẽ awÿr wrÿ hãmri nê mẽ kêp ixkwÿ hkêt xwÿnhjê mã mẽmoj to axkrunêpxi nê ho amnhÿrît. Koja mẽ kãm mẽ kot tanhmã amnhÿ tomnuj to xà ho amnhÿrît. Nê mãânên mẽ kãm tanhmã mẽ kot amnhÿ to mex to xà ho amnhÿrît. Nê mãânên Tÿrtũm kot nhÿrmã mẽ kot amnhÿ tomnuj mÿrapê tanhmã mẽ homnuj to xàta nhũm mãânên mẽ kãm ho amnhÿrît. Koja mẽ kãm ja piitã ho amnhÿrît.

⁹ —Jakamã koja mẽ ja kukamã tanhmã hamaxpêr to nê hamaxpêr o: “Kwa kot paj xep amnhÿ tomnuj kaga nê amnhÿ kaxyw Tÿrtũm Kra Jejus mã ijamaxpêr nê hkôt amnhÿ xãm kêt nhũm Tÿrtũm nhÿrmã ixte amnhÿ tomnuj mÿrapê tanhmã ixto. ¹⁰ Nà kot paj hkôt amnhÿ xãm hãmri nê ra uràk nê Tÿrtũm kapêr kôt tãm ri amnhÿ nhÿpêx o ixpa. Na pre Jejus tãm ri amnhÿ nhÿpêx o pa nhũm Tÿrtũm amnhÿ wÿr ho api pa mẽ axte jar nhÿri omunh kêt nê. ¹¹ Na xep Tÿrtũm nhÿrmã kot ma kuwy hwÿr mẽ kêp Jejus kwÿ hkêt xwÿnhjê nhõ pahi maatija mẽnh ã ra amnhÿ kukamã hã amnhÿ jarê. Jakamã kwa arÿ ixpê hkwy jakamã kot paj tokyx Jejus kôt amnhÿ xãm kêt nhũm hkôt kuwy hwÿr inhmê.” Anhÿr o hamaxpêr. Koja ã wa Ixkarõja mẽ kêp ixkwÿ hkêt xwÿnhjê mã mẽmoj to amnhÿrît mex anê.

¹² —Nê na pa kormã mẽ amã mẽmoj piitã ho

amnhĩrĩt kêt nẽ. Kormã mẽ ate aprĩ hã mẽmoj pumunh nẽ mar mã tãm kêt. ¹³ Tã koja ixpãnhã wa Ixkarõ mẽ awÿr wrÿ nẽ mẽ akarõ mã agjê hãmri nẽ hprĩ hã mẽ amã Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrĩt o mẽ akõt pa ho pa. Nom koja amnhĩ krã hkõt tanhmã mẽ amã ho amnhĩrĩt to hkêt nẽ. Koja ãm Tĩrtũm pix xõ ri mẽ amã ho amnhĩrĩt o mẽ akõt pa. Jao hprĩ hã mẽ amã ixkõt mẽ ate amnhĩ nhĩpêx nyw o mẽ amã amnhĩrĩt o mẽ akõt pa. Æ koja hprĩ hã ra ixte mẽ amã ixujarẽnh xà hkõt axte mẽ amã mẽmoj to amnhĩrĩt mex o pa anẽ.

¹⁴ —Nẽ koja hprĩ hã mẽ amã pa ixto amnhĩrĩt o pa. Jao mẽ amã inhmex o inhmex ã ixto amnhĩrĩt o mẽ akõt pa. ¹⁵ Inhĩpêxà mẽ wa ixkapêrja ãm htipxi. Tã koja wa Ixkarõ ixkapêr xõ ri ã mẽ amã mẽmoj to amnhĩrĩt anẽ. Jao ra wa ijamẽ wa ixkapêr o amnhĩrĩt mex o pa. Koja ã wa mẽ apê ixkwÿ hã mẽ ato mex o pa anẽ. Anẽ.

Mẽ kot akupÿm Jejus tĩr ã omunh ã mẽ harẽnh

¹⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nẽ mẽ inhmã:
—Nẽ kot paj tokyx mẽ ano pê akunok ka mẽ axte amnhĩ kaêx ã ixpumunh kêt nẽ. Nom kwa kêr ka mẽ tee ri ixkapêrja kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. Kot paj ixtã apkati grêre ka mẽ axte ixpumu. Anẽ.

¹⁷⁻¹⁸ Nhũm pre ã Jejus hkõt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwÿnhjê mã kapêr anẽ. Pa mẽ tee ri ã kapêr anhÿr ã kuma nẽ axpên mã:

—Kwa mo na ri ã amnhĩ jarẽnh anẽ? Nẽ tokyx mẽ pano pê pikunor tã hã apkati grêre nhũm axte mẽ pahte omunh ã amnhĩ jarẽ nẽ akupÿm Hipêxà hwÿr àpir ã amnhĩ jarẽ. Pêr kapêrja ãm ri katii. Anẽ.

19 Nhũm amnhĩ tã mẽ inhma nẽ mẽ inhmã:

—Kwa xà na ka mẽ kormã aprĩ hã ixkapěr ã inhmar kêt nẽ? ²⁰ Kot paj ty nhũm mẽ kệp ixkwỳ hkêt xwỳnhjaja ijarēnh ma nẽ hkĩnh nẽ. No mẽ kajaja kot kaj mẽ akaprĩ nẽ amỳr o apa. Nẽ gaa nẽ akupỹm akĩnh nẽ. Kwa mẽ ixkapěrja ma nẽ kãm ajamaxpěr tỳx o apa. ²¹ Te mẽ ate mẽ hpijagri xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Na htem õhy xà nẽ gaa nẽ ra õhy xà htỳx nẽ. Nẽ hkĩnh kêt nẽ tee ri amnhĩ nhĩpêx o hikwỳ. Tã gaa nẽ hpijagri nhũm hkrare kato nhũm omu nẽ akupỹm hkĩnh nẽ axte õhy xà htỳx mã hamaxpěr kêt nẽ. ²² Tã ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw. Kot kaj mẽ akĩnh kêt nẽ ri apa. Tã kot paj akupỹm tokyx ixtĩr nẽ axte mẽ awỳr ixkato ka mẽ xpumu nẽ akĩnh nẽ. Hãmri nẽ akĩnh rãhã ri apa ho apa. Nhũm mẽhõ mẽ apumu nẽ tee ri tanhmã mẽ akĩnh nẽ mẽ ato kaprỳ ka mẽ arĩ akĩnh rãhã ri apa ho apa.

²³ —Nẽ ixte akupỹm kaxkwa hwỳr ixàpir nẽ amnhĩ pãnhã mẽ awỳr wa Ixkarõ rēnh nhũm mẽ awỳr wrỳk nẽ hprĩ hã mẽ amã mẽmoj piitã ho amnhĩrĩt jakamã kot kaj mẽ axte amã mẽmoj tã ixkukjêr prãm kêt nẽ. Anẽ.

*Jejus kwỳjaja kot àmnhĩx mẽmoj tã Tĩrtũm wỳr
Matêwre 18.19-20; Juãw 14.13-14*

Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapěr nẽ mẽ inhmã:

—E kwa mẽ ã ixkapěr anhỹrja ma nẽ amnhĩ krã kamã kãm ajamaxpěr tỳx nẽ ho apa. Kot kaj mẽ apê ixkwỳ hã mẽmoj tã Inhĩpêêxã wỳ nhũm mẽ ama nẽ mẽ ate hã axàhwỳr xà hkôt mẽ amã mẽmoj tanhmã ho rỳ mẽ amã mẽmoj gõ. ²⁴ Na ka mẽ kormã apê ixkwỳ hã mẽmoj tã axàhwỳr kêt nẽ. Tã

kêr ka mẽ amã mẽmoj tâ hwÿr prãm nê mãmrĩ mẽmoj tâ hwÿr o apa. Kê mẽ ama hãmri nê tanhmã mẽ amã mẽmoj nhĩpêx to ka mẽ amnhĩ tâ omu nê akĩnh nê.

25 —Nê na pa pre mẽ amã mẽmoj jarênh kaxyw nê mẽmoj tâ haxwÿ nê mẽ amã ixujarênh rax nê. Nom kot paj axte ã mẽ amã ri ixujarênh anhÿr kêt nê. Kot paj tâ ixprĩ hã mẽ amã tanhmã Inhĩpêêxà jarênh to ka mẽ aprĩ hã mar mex kurê kumrêx.

26 Hãmri nê mẽ kamjaja mẽ apê ixkwÿ hã tanhmã amnhĩ to hwÿr to ho apa. Jakamã mo kaxyw kot pa kêt axte tanhmã mẽ ato hwÿr to? Kot kaj mẽ kamjaja amnhĩ to hwÿr jakamã arĩ ixte mẽ ato hwÿr kaxyw ixto presija hkêt nê.

27 —Na ka mẽ ra amã ijapê nê. Nê ixte Inhĩpêêxà rũm mẽ awÿr ixwrÿk ã ixpumu. Jakamã nhũm Inhĩpêêxàja ixtã mãânên kãm mẽ ajapê nê. Tã kot kaj mẽ kamjaja mẽmoj tâ amnhĩ to hwÿr o apa nhũm mẽ ama nê kãm mẽ ajapê htÿx kãm mẽ amã mẽmoj gõ.

28 —Na pa pre Inhĩpêêxà rũm amnê mẽ awÿr wrÿ. Hãmri nê kãm hprãm xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hpar o mõi nê ra akupÿm hwÿr inhnojarêt kaxyw. Anê.

Nhũm pre ã Jesus mẽ inhmã amnhĩ jarênh anê.

29 Pa mẽ tâ ixprĩ hã mar mex nê. Hãmri nê kãm:

—Tÿ. Nà na pa mẽ tâ ixprĩ hã ate amnhĩ jarênh ma. Ka amnhĩ tâ haxwÿr nê axujarênh kêt jakamã pa mẽ tâ ixprĩ hã amar mex nê. 30 Pêr ãm ate mẽmoj piitã omunh par xwÿnh na ka. Jakamã ate mẽ ijamaxpêr piitã hkôt aprĩ hã mẽ ixpumunh par kumrêx kênã kot ka tanhmã mẽ ijamaxpêr to hã

mẽ ixkukja. ãm hãmri na ka Tĩrtũm rũm awryk ã amnhĩ jarẽ. Anẽ.

³¹ Hãmri nhũm mẽ inhma nẽ mẽ inhmã:

—Xà ãm hãmri na ka mẽ ixkõt ajamaxpër tỳx nẽ?

³² Kwa mẽ o kora. Kot kaj mẽ tokyx mẽ umaj ixre nẽ anhrà nẽ ma ahpỹnhã mẽ anhõ krĩ hwỳr mra. Mẽ kot ixkõt tanhmã mẽ anhĩmex to pymaj kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ kãm ga. Kot paj ahte mẽ kãm ixãm pyrak o amnhĩ nhĩpêx nom ahte ixãm kêt nẽ. Inhĩpêxà aa kot ixrere hã.

³³ —E ixkukwak ri mẽ ajamakêtkati nẽ axãmnhĩx mẽ apa kaxyw na pa ã mẽ amã ixkapër anẽ. Nom mẽ kêp ixkwỳ hkêt xwỳnhjaja koja nhỹrmã ixtã mẽ atomnuj tỳx o pa. Tã kêr ka mẽ amã mẽ uma nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpër o ri apa hkêt nẽ. Nhỹrmã ixte mẽmoj punuj piitã ho ijapêx par ã arĩgrota ã kot paj mẽ atã mẽ ho ijapêx par kumrêx. Anẽ.

17

*Jejus kot amnhĩ to Tĩrtũm wỳr ã harênh
Rômãn 8.34; Eprêw 7.25*

¹ Tã nhũm Jejus mẽ inhmã kapër pa nẽ hpãnhã kaxkwa hwỳr rĩt nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽ nẽ kãm:

“Pa Papaj. E na pa ra amã hprãm xà hkõt tanhmã amã amnhĩ nhĩpêx to hpar o mỗ nẽ akupỹm awỳr inhnojarêt kaxyw. Jakamã kot kaj ixpê Akra hã ma akupỹm amnhĩ wỳr ixto api. Mẽ kot ja hã ixpumunh nẽ amã amex o amex ã ajarênh o pa kaxyw. ² Na ra pyka piitã hkõt ri mẽ pa xwỳnh kwỳjaja amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpër nẽ ixkõt amnhĩ xunhwỳ nom ka na ka pre inhmã mẽ agõ. Ixte mẽ htĩr tũm nẽ mẽ

pa mã xwỳnh ã mẽ harẽnh kaxyw. Jakamã koja mẽ nhỹrmã ixkukwak ri pakuri htĩr tũm nẽ pa ho pa. ³ Na mẽ ra ixkapẽr mar mex nẽ. Nẽ ixpẽ Jejus Kris pẽ ate mẽ hwỳr inhmẽnh xwỳnhja kõt hamaxpẽr mex nẽ. Nẽ apẽ Tĩrtũm ã ãm apyxi mex ã mããnẽn akõt hamaxpẽr mex nẽ. Nẽ amex o amex ã akõt hamaxpẽr nẽ kãm akĩnh nẽ. Jakamã koja mẽ nhỹrmã pakuri htĩr tũm nẽ pa ho pa. Nà koja mẽ anẽ.

⁴ Amnepẽm amnẽ pyka ja hwỳr inhnojarẽt nhũm ate tanhmã ixte amnhĩ nhĩpẽx to hã inhmã karõta na pa ra hatur xàm mẽnh kaxyw. Na pa xatã mẽ kãm akapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt ixpa. Jao ra mẽ kãm apẽ Pahi Maati hã apixi mex ã ajarẽ nẽ amex o amex nẽ axàhpumunh o axàhpumunh ã mẽ kãm ajarẽnh o ri ixpa. ⁵ Jakamã e Papaj. Kêr ka tokyx ixpẽ akra hã ma akupỹm amnhĩ wỳr ixto api. Pa akupỹm awỳr pøj nẽ te amnepẽm akuri ixpaja pyrà nẽ axte akuri ixpa ho ixpa.” Anẽ.

Jejus kot hkwyjê ho Tĩrtũm wỳr ã harẽnh

Nhũm Jejus arĩ Tĩrtũm mã kapẽr nẽ kãm:

⁶ “E Papaj. Nà ra ate pyka hkõt inhmã mẽ õr xwỳnhjaja na pa ra mẽ kãm akapẽr jarẽnh ryy ho ri mẽ hkõt ixpa nhũm mẽ akapẽr kõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o pa. ⁷ Tã ixte anhỹ hã tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho ri ixpaja ra mẽ kot ja hã ixpumunh mex. ⁸ Na pa pre hte axô ri mẽ ahkre ho ri ixpa nhũm mẽ amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpẽr mex nẽ. Nẽ ate mẽ hwỳr inhmẽnh nhũm mẽ hwỳr ixwrykja ã mẽ kot ixpumunh mex.

9-10 Tã ot pa mẽ ho awỳr o xa. Nom na pa mẽ kệp ixkwỳ hkết xwỳnhjê ho awỳr kêt nê. Âm ate inhmã mẽ õr xwỳnhjê pix o na pa awỳ. Mẽ kệp akra jakamã mãânên mẽ kệp ixkraa. Jakamã na htem pamã pamex o pamex ã pajarênh o ri pa.

11 Axihtỳx o axihtỳx jakamã na ka pre amnhĩ xwar inhmã axihtỳx xà hkwỳ gõ pa te ixte axihtỳx pyræk. Tã na pa ra akupỹm awỳr inhnojarêt kaxyw. Kot paj jar pyka hkôt ri ixpa ry hkết nê. Nom ixkwỳjaja koja mẽ arĩ kamã pa jakamã kwa Papaj. Kêr ka inhmã mẽ omunh mex nê kê mẽ inhỹ hã tãm ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê pahpyrà nê te ixkre tipxi kamã mẽ htipxi nê mẽ pa pyræk o xppên kôt pa.

12 Kormã mẽ kamã ixpata ã ate inhmã axihtỳx xà hkwỳ nhõrta o pa mẽ htãnopxar mex o ri mẽ hkôt ixpa. Jakamã nhũm mẽ ri ixkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Âm Jut Kariot pix koja mẽ hkĩnhã tanhmã amnhĩ tomnuj to nê hapêx. No ãm ra akapêr ã kagà kot hkukamã ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã harênh xàja kôt koja ã amnhĩ nhĩpêx anê nê hapêx.

13 Tã na pa ra akupỹm awỳr inhnojarêt kaxyw jakamã na pa ixte tokyx mẽ rer mã xwỳnhjê ho awỳr o xa. Kormã mẽ hkôt ri ixpa ri. Mẽ kot inhmar nê ixpyrà nê hkĩnh nê hamakêtkati nê ri pa kaxyw. 14 Na pa pre ra mẽ kãm akapêr jarênh ry nê nhũm mẽ ixpyrà nê akôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Jakamã nhũm hte mẽ kệp ixkwỳ hkết xwỳnhjaja tee ri ja hã mẽ omu nê axtem nê kãm mẽ hkurê nê. Nom mẽ kệp mẽ hkwỳ hkết jakamã na htem ã mẽ kamã gryk anê.

¹⁵ Tã na pa ã mẽ ho awỳr anhỹr o xa. Nom mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê hkàx ã mẽ pa kaxyw na pa mẽ ho awỳr kêt nẽ. Koja mẽ arĩ mẽ hkôt ri pa. Nom mẽ uràk nẽ amnhĩ tomnuj o pa pumaj na pa ã mẽ ho awỳr anẽ. ¹⁶ Mẽ kêp mẽ hkwỳ hkêt. Axtem mẽ kot amnhĩ nhĩpêx. Te mẽ kot mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx pyràk jakamã kê mẽ amarĩ mẽ hkôt pa htã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt nẽ. ãm pahkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. ¹⁷ Akapêr pix na mex o mex jakamã koja mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa nẽ gaa nẽ te pahte amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx.

¹⁸ Na ka pre amnẽ mẽ hwỳr inhmẽ pa pre ixte mẽ kãm akapêr jarẽnh o ri ixpa kaxyw mẽ hwỳr wrỳ. Nẽ amnhĩ pyrà nẽ mẽ kot akapêr jarẽnh o mẽ hkôt pa kaxyw pa mẽ kurê nẽ ma mẽ hwỳr mẽ kurê. ¹⁹ Inhmã mẽ hapê jakamã kot paj amnhĩ grônkh kôt nhãm mẽ kot axpên mã ri inhgrônkh o pa xwỳnhjê mã amnhĩ gõ. Amã hprãm xà hkôt. Ixkwỳjaja kot ja hã ixpumunh nẽ ixpyrà nẽ amã hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa kaxyw.” Anẽ.

Jejus kot hkrajê piitã ho Tĩrtũm wỳr

²⁰ Nhũm Jejus arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽ nẽ kãm:

“Tã na pa ã jajê ho awỳr anẽ Papaj. Nom ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê pix o na pa awỳr kêt nẽ. Mããnẽn mẽ ô ri nhỹrmã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr mã xwỳnhjaja na pa mẽ ho ixpimràa tã mẽ ho awỳ. ²¹ Kê mẽ pahpyrà nẽ te hamaxpêr tipxi pyrà nẽ ri axpên to pa. Nẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa nhũm mẽ kêp pahkwỳ

hkêt xwÿnhjaja pahtã mẽ omu nẽ ate mẽ hwÿr inhmẽnh ã apumunh kurê kumrẽx.

²² Nẽ koja mẽ ixkukwak ri panhÿ hã te pah-pyrà nẽ hamaxpër tipxi nẽ ri pa pyræk o amnhĩ nhĩpêx o pa. ²³ Na pa htem te ixkre tipxi kamã mẽ ixtipxi pyræk o axpën nhĩpêx o ri ixpa. Te pahte axpën nhĩpêxta pyræk. Tã koja mẽ ixwakre kamã ã axpën nhĩpêx anhÿr o pa nhũm mẽ kêp pahkwÿ hkêt xwÿnhjaja ja hã mẽ omu nẽ hamaxpër o: ‘Nà pěr ãm hãmri na pre Tĩrtũm tãm mẽ pahwÿr Jejus mẽ. Kãm hapê htÿx tã mẽ pahwÿr kumẽ nhũm wrÿ nẽ amnhĩ xwar kãm hkwyjê japê nẽ.’ Anhÿr o koja axpën mã pajarẽnh o pa.

²⁴ Amnepêm amrakati ri pa pre amã ijapê hã ri ixpa. Tã ot pa jajê ho awÿ. Ka na ka pre inhmã mẽ agõ. Tã ma awÿr inhmõr mã xàta wÿr na pa inhmã mẽ àpir prãm nẽ. Koja mẽ nhÿrmã ma pahwÿr api pu mẽ pahpiitã pahpimràatã pamã axpën japê hã ri papa ho papa.

²⁵ E Papaj. Amex o amex tã mẽ kêp ixkwÿ hkêt xwÿnhjaja na kormã ate mẽ hwÿr inhmẽnh xwÿnh ã ixkõt hamaxpër kêt nẽ. Nom mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja na mẽ kurom ja hã ixkõt hamaxpër mex nẽ.

²⁶ Na pa ra ixprĩ hã mẽ kãm akapër o amnhĩrĩt o ri ixpa. Tã kot paj axte mẽ kãm akapër kwÿ jarẽ. Amã ijapêta pyrà nẽ mẽ kãm axpën kĩnh ã axpën to pa kaxyw na pa mẽ kãm hã karõ. Kot paj inhĩ hã mẽ hkõt ixpa hkêt tã koja Pahkarõja mẽ hwÿr wrÿ nẽ mẽ hkarõ mã agjê nẽ te pa mẽ hkõt ixpa pyræk o mẽ hipêx. Ja na pa inhmã

hprãm. Tã koja anê. Jakamã na pa ã mẽ ho awỳr anê. Tã ãm ja pix Papaj.” Anê.
Nhũm pre ã Jejus õ Papaj mã mẽ inhnoo mã amnhĩ jarênh anê pa mẽ ixpiitã hã kuma.

18

Mẽ kot Jejus pynênh ã mẽ harênh

Matêwre 26.47-56; Makre 14.43-50; Rukre 22.47-

53

¹ Tã nhũm Jejus mẽ ixto Hipêêxà hwỳr pa. Hãmri nê ixkreja rũm ma tẽ nê Jerujarẽ rũm kato nê ma gô pê Kirõ hwỳr tẽ pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ma hkôt mra. Nê gô hã rê nê hikjê hã mẽ kot mẽmo pĩ hkô hkre xwỳnhja wỳr mra nê parpê ixkrĩ hpa. ² Na pre hte Jejus xatã hwỳr amnhĩ kôt mẽ ixto pa ho kuhê. Jakamã nhũm Jut Kariot kot mẽ kãm õr mã xwỳnhta ra kot hwỳr mẽ ixpa ho ixkuhê xàta pumunh mex. ³ Jakamã pa mẽ hwỳr pøj nê ixkrĩ hpa nhũm mẽ mẽ ixwỳr mra. Jut Kariot mẽ pôristijaja. Rõm nhõ xwỳnhjê nhõ pôristijê mẽ patre nhõ pôristijaja nhũm mẽ mẽ ixwỳr Jut Kariot kôt mra. Ijaew nhõ pahijê nhỹ hã mẽ ixwỳr mra. Piitã wapohiti jamỳ nê pô hpôk nê kanê jamỳ nê mẽ ixwỳr hpôk o kato. ⁴⁻⁵ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ wỳr mẽ omu nê kànhmã xa nê ma mẽ kutã tẽ. Jut Kariot kot mẽ kãm õr kaxyw nhũm amnhĩ tã omunh mex jakamã amnhĩ wỳr mẽ omu nê ma mẽ kutã tẽ. Hãmri nê mẽ hkaxpa nê mẽ omunh o xa nhũm Jut Kariot mẽ kuri xa nhũm Jejus mẽ omu nê mẽ kãm:

—Pa. Mẽmoj japêr na ka mẽ pô hpôk o ri apa?
Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà Jejus pê Najare nhõ xwÿnh japêr o na pa mẽ ri ixa. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tỳ ot pa xa. Pa na ixpê Jejus. Anê.

⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri axpên pumu nê umaj katê ho axkamê nê kuhê. Nom katê ho pikamênh o ra rôrôk pa nê hikwÿ. ⁷ Hãmri nê kànhmã kuhê hpa nhũm Jejus axte mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê. Mêhõ japêr o na ka mẽ apa? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Jejus pê Najare nhõ xwÿnhnta japêr o na mẽ ri ixa kênã. Anê.

⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa ra ixte mẽ amã amnhĩ jarênh kênã. Paa. Ijapêr o na ka mẽ ri apa. Jakamã kwa kêr ka mẽ ixkôt ri mẽ pa xwÿnhntaja tanhmã mẽ ho hkêt nê. Kê mẽ mãmri anhrã nê ma mra.

⁹ Anhÿr o mẽ inhnê mẽ kãm kapêr. Na pre ra ham Hipêêxã mã mẽ ixtã kãm amnhĩ jarê nê kãm:

—Kormã mẽ kamã ixa ri ate inhmã ixihÿx xà nhôrta o na pa mẽ htãnopxar mex o ri mẽ hkôt ixa.

Anhÿr o mẽ ixtã kãm amnhĩ jarênh jakamã nhũm ã mẽ inhnê mẽ kot unênh mã xwÿnhjê mã kapêr anê.

Simãw Pêtre kot mêhõ pê hamak krãhyr ã harênh Matêwre 26.51-54; Makre 14.47; Rukre 22.49-51

¹⁰ Hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri Jejus ã mẽ omu hãmri nê õ wapo kapa nê jam ho apê nê ho hamak nhĩkjê krãhta. Mawti jamak krãhta. Mawtija mẽõ patre mã apênh xwÿnhjê hõ na pre nhũm Simãw Pêtre hamak krãhta. ¹¹ Hãmri nhũm Jejus ja hã omu nê nê kãm kapêr nê kãm:

—Tk. Kwa nà amarĩ xa nẽ akupỹm awapota hkàm haxà. Ixte mẽ anê amnhĩ xà htỳx kamã ijamak kaxyw na pa pre Inhĩpêêxà rũm amñẽ mẽ awỳr pika hwỳr wrỳ. Kêt inhmã kãm hprãm xà hkôt pix mã na inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa hprãm. Jakamã kwār mẽ mãmri tanhmã kãm ixto hprãm xà hkôt mãmri tanhmã ixto. Anẽ.

Mẽ kot Anas wỳr Jejus o htẽm ã mẽ harẽnh

Matêwre 26.57-58; Makre 14.53-54; Rukre 22.54

¹² Tã nhũm pòristi mẽ mẽ hkrãhtũm nẽ mẽõ patre nhõ pòristijaja Jejus pynê nẽ hpa hpre hpa ¹³ nẽ ma Anas wỳr o tẽ. Anasja Kajpas piinhõ na pre. Nhũm Kajpas kormã amgràja ã Anas pyrà nẽ kệp mẽõ patre maati. ¹⁴ Jakamã na pre ra Ijaew nhõ pahijê mã Jejus jarẽnh o:

—Nà kot puj mẽ Jejus pĩr tokyx anẽ. Kê tapxipix ty pu mẽ arĩ mỳrpê pahpiitã pajamakêtkati nẽ ri papa. Anẽ.

Jakamã nhũm mẽ Jejus pynê nẽ kormã ma patre maati hwỳr o tẽ.

Simãw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt ã kot amnhĩ jarẽnh

Matêwre 26.69-75; Makre 14.66-72; Rukre 22.54-62

¹⁵ Hãmri pa ixpê Juãw mẽ ixkràmnhwỳ Simãw Pêtre mẽ pa wa ma mẽ hkôt wa tẽ. Nhũm mẽ ra mẽ inhõ patre maati nhõrkwỹ hwỳr Jejus o axà. Nhũm patre maati kot ixpumunh jakamã nhũm kãm àpênh xwỳnhja ixpumu nẽ inhmã anê pa mẽ hkôt axà. ¹⁶ Nom nhũm Simãw Pêtre arĩ kapôt ã hakwa krem xa. Hãmri pa omu nẽ akupỹm hwỳr tẽ nẽ mẽhõ niti kot hakwa kre jamãr o ãm xwỳnhja

mã aně nhũm kãm kahê xà mẽ nhũm mẽ ixkôt axà.
¹⁷ Hãmri nhũm nita hprĩ hã omu nẽ kãm:

—Xêê. Pěr apê mẽ kot unênh nẽ o mõi mũj kôt ri mẽ pa xwỳnhjê hõ na ka mẽ? Aně.

Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tk. Nà ixte mễhõ myti ata pumunhre hã. Aně.

¹⁸ Hãmri nhũm ra kôt ã kamàt nẽ ra kryy nẽ nhũm mẽ àpênh xwỳnh kwỳ mẽ mẽo patre nhõ pôristi hkwỳjaja amnhĩm kuto nẽ hã ànhunh o kuhê. Nhũm Simāw Pêtre mẽ omu nẽ mẽ hwỳr tẽ nẽ mẽ ìhkô hã ànhunh o xa.

Patre maati kot Jejus kukjêr ã harênh

Matêwre 26.59-66; Makre 14.55-64; Rukre 22.66-

71

¹⁹ Rôm nhũm Anasja hêx rom tanhmã Jejus kukjêr to nẽ kãm:

—E kwa inhmã amnhĩ jarê. Tanhmã na ka hte we akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jahkre hto ho apa wehe? Aně.

²⁰ Hãmri nhũm amnhĩ tã kãm:

—Nà na pa hte mẽ piitã mẽ noo mã ri mẽ kãm ixkapêr o ixpa. Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã pa hte mẽ piitã mẽ noo mã ri mẽ kãm tanhmã ixkapêr to ho ri ixpa. Na pa hte nhỹri ixpimxur pê ri mẽ kãm tanhmã ixkapêr to ho ri ixpa hkêt nẽ. ²¹ Tã ka ixtã mẽ kot inhmar o kuhê xwỳnhjaja tanhmã ixtã mẽ hkukjêr to hkêt nẽ. ãm papxipix ri ixkukja. Kwa ixtã mẽ hkukja kê mẽ kot tanhmã ixkapêr mar to xà hkôt tanhmã amã ijarênh to nà? Aně.

²² Hãmri nhũm patre nhõ pôristi hõja kuma nẽ hwỳr tẽ nẽ kãm:

—Tk. Kwa na htem ã patre maati mã kapêr anhÿr kêt nê. Na htem hã hpijaàm o kãm kapêr. Tã na ka axtem nê ri ã kãm akapêr anê. Anê.

Hãmri nê hinep hkura.

²³ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã omu nê kãm:

—Kwa kot pa tanhmã mẽ amã amnhĩ to ixêx to ka mẽ hã inhma nê rĩ kormã tanhmã axpên mã ixto akapêr to rÿ hã ixtak. Nom ãm hãmri ixte mẽ amã amnhĩ jarênh tã ka axtem nê ri inhĩnep ixtak. Anê.

²⁴ Hãmri nhũm Anas tanhmã mar to hpa hãmri nê umre Kajpas wÿr kumê. Na pre Kajpasja kormã hitom kãm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho nhÿ nhũm Anas mẽ kãm anê nhũm mẽ kuma nê hwÿr Jejus o tẽ nê ho axà. Arĩ hpa hpre rãhã hwÿr o tẽ nê ho axà nhũm xa nê kãm amnhĩ jarê.

Simãw Pêtre kot axte Jejus kôt pa hkêt ã amnhĩ tã àprãr ã harênh

Matêwre 26.71-75; Makre 14.69-72; Rukre 22.58-62

²⁵ Nhũm Simãw Pêtre arĩ mẽ ìhkô hã ànhunh o xa nhũm mẽhõja kãm kapêr nê kãm:

—Kwa pêr apê Jejus kôt ri mẽ pa xwÿnhjê hõ na ka. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Tk. Kokÿ ixte mẽhõ nêj pumunhre hã. Anê.

²⁶ Hãmri nhũm hpãnhã mẽõ patre maati mã àpênh xwÿnhja mããnên omu. Simãw Pêtre kot kêp hamak krãhyr xwÿnhhta kwÿ na pre. Jakamã nhũm hprĩ hã omunh mex kurê kumrêx nê kãm:

—Kwa nà ka na ka mûtar pĩ hkôta kamã mẽ ìhkô hã xa pa apumu. Anê.

²⁷ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ axte mẽ kãm amnhĩ tã aprãr kãm hihtỳx nẽ. Jao ra mẽ kãm amnhĩ tã aprãr o axkrunẽpxija mẽ nhũm krãhyre hkàr kurê kumrẽx. Ra Jejus kot hkukamã harẽnh xà hkôt kệp hkwỳ hkết ã amnhĩ tã aprãr o axkrunẽpxi.

Jejus kot Pirat mã amnhĩ jarẽnh

Matêwre 27.1-2, 27.11-31; Makre 15.1-20; Rukre 23.1-5, 23.13-25

²⁸ Hãmri nhũm mẽ ixpê Ijaew hkrãhtũmjaja ra Kajpas rũm Jejus o kato nẽ ma Pirat wỳr o tẽ. Piratja na pre te Rõmjê nhõ pahi pê Sesti mã mẽ ixpê Ijaew jamãr o pa nhũm mẽ ma hwỳr o tẽ. Nhũm ra myt kator grire nhũm mẽ hwỳr o tẽ nẽ òrkwỹ kapem o xa. Pirat kệp Ijaew kêt jakamã nhũm mẽ òrkwỹ hwỳr gjêx kêt nẽ kapôt ã kuhê. Na hte Ijaew kormã Pas ã hkĩnh hãmri nẽ nhãm mẽ kệp Ijaew kêt xwỳnhjê nhõrkwỹ hwỳr gjêx kêt nẽ. Koja mẽ hwỳr agjê nẽ amnhĩ tomnu nẽ Pas ã apkur kêt nẽ. Jakamã nhũm mẽ Pirat wỳr Jejus o tẽ no ãm hwỳr o àr kêt nẽ. ãm ixkre kapem o xa. ²⁹ Hãmri nhũm Pirat mẽ hwỳr kato nẽ omu nẽ hã mẽ hkukja nẽ mẽ kãm:

—Kwa tanhmã na we amnhĩ tomnuj to ka mẽ ixwỳr o tẽ? Anẽ.

³⁰ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kot amnhĩ tomnuj o pa xwỳnh kênã. Jakamã na pa mẽ awỳr o tẽ. Ate tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harẽnh mar nẽ mỳrapê tanhmã ho kaxyw. Anẽ.

³¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ kamjaja ma amnhĩ kôt o tẽ nẽ amnhĩ krã hkôt tanhmã ho. Mẽ ate tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã omunh xà hkôt. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa amnepêm mẽ ixpê Ijaewjaja na pa pre htem kên o mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê tak o mẽ kupa. Tã na ra Rôm nhõ pahihtija mẽ pamjaja mẽ ixte mẽ hpar nê mẽ ixkurê. Tapxipix kãm mẽ hpar ã àmnênh prãm. Jakamã kot kaj ỹ hã mẽ inhmã tanhmã hã axàmnênh to kê mẽ kupĩ. Ra ja kaxyw mẽ kot mẽ ixkaxyw axãm kênã. Anẽ.

³² Rôm nhõ xwỳnhjaja na htem mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê hpar kaxyw nẽ pĩ kahpa hã mẽ hanhõ nẽ mẽ kupa. Nhũm Jesus amnhĩ kukamã tanhmã mẽ kot hpĩr to hã mẽ omunh mex jakamã ra hprĩ hã mẽ inhmã mẽ kot tanhmã hipêx to hã mẽ harê. Jakamã nhũm pre ã Ijaew Pirat kot mẽ kãm hpĩr prãm xàj ã kãm kapêr kãm xihtỳx anẽ.

³³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ akupỹm òrkwỹ hwỳr axà nẽ amnhĩ wỳr Jesus ã karõ nhũm hwỳr axà nhũm kãm:

—E kwa inhmã amnhĩ jarê. Xà apê Ijaew nhõ pahi na ka? Xà ka na htem amnhĩ wỳr akãm hamak o pa? Anẽ.

³⁴⁻³⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tỳ ãm hãmri na ka ã ijarênh anẽ. Nom jar pika ja kamã ixpê mẽõ pahi hkêt. Axtem ixpê mẽõ pahi na pa. Mo kaxyw na ka ã ixkukjêr anẽ? Xà na pre mẽhõ ixte mẽ anhõ pahi Sesti kutã ixãm ã amã ijarê ka ama nẽ tee ri ixkukamã ajamaxpêr? Nà xà ãm hãmri amã Tĩrtũm kot Ijaew wỳr inhmênh ã ixpumunh prãm? Mo kaxyw na ka ã ixkukjêr anẽ? Anẽ.

Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Tk. Mo kot pa kêt ri axtem nẽ Tĩrtũm kot Ijaew wỳr amẽnh ã akukja? Mẽ apyrà nẽ ixpê Ijaew kêt kênã. Mẽ kot ixwỳr ato htẽm xwỳnhjaja na mẽ ã ate amnhĩ jarẽnh anhỳr ã ajarẽnh anẽ. Nà mẽ akwỳjê mẽ mẽ anhõ patre krãhtũmjaja na mẽ ã inhmã ajarẽnh anẽ. Jakamã e aprĩ hã inhmã amnhĩ jarẽ. Tanhmã na ka we amnhĩ tomnuj to nhũm mẽ ixwỳr ato tẽ? Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kê axte kãm:

—Nà ixpê pyka ja kamã mẽ õ pahi hkêt. Kop ãm ixpê pyka ja kôt mẽ õ pahi ronhỹx ra ixkôt ri mẽ pa xwỳnhjaja tanhmã ixtã mẽ ato. Nom jar ixpê mẽ õ pahi hkêt. ãm axtem ixpê mẽ õ pahi na pa. ãm hãmri na pa ã amã amnhĩ jarẽnh anẽ. Anẽ.

³⁷ Nhũm ã kãm amnhĩ jarẽnh anẽ hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Xà apê mẽ õ pahi hõ na ka? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tỳ. Nà ãm hãmri na ka ã ijarẽnh anẽ. Na pa pre amnẽ pikaja wỳr wrỳ nẽ jar mẽ akamã ixkato nẽ mẽ akamã ixaptàr. Ixte tanhmã mẽ kãm ixkapěr to ho ri ixpa kaxyw na pa pre wrỳ nẽ mẽ akamã ixpa nẽ ãm hãmri mẽ kãm ixkapěr o ri ixpa. Na pa hte tãm ixkapěr o ri ixpa. Tã mẽ kot ixkapěr mar nẽ ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwỳnhjaja na htem ixpê mẽ õ pahihiti hã ijarẽnh o pa. Anẽ.

³⁸ Hãmri nhũm Pirat kot tãm kãm kapěr ã amnhĩ jarẽnhja ã kuma nẽ kãm:

—Tk. Aa ixte pika ja kamã mẽhõ pumunh nhũm tãm kapěr o pare hã. Anẽ.

Hāmri nē kapēr ã kuma nē tee ri hkukamã hamaxpēr. Hāmri nē akupỹm Ijaew wỳr ho kato nē mẽ kutã o xa nē mẽ kãm:

—Kwa tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. ³⁹ E mẽ inhma. Na pa hte amgrà mẽ arĩgro pē Pas kãm mẽ amã mẽ haghênh xà rũm mẽ akwỳjê ho hpỹnh nē mẽ hapôj nhũm mẽ hamakêtkati nē amnhĩx ri pa. Ka mẽ ja hã omu nē Pas ã akĩnh nē. Jakamã e. Pa mẽ amã mẽ anhõ “pahihti” jarēnhja mã inhũre. E na pa ra kãm inhũre. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhũm mẽ tee ri ã kapēr anhỹr ã kuma nhũm ja mẽ kêp omnuj tỳx nē. Nhũm mẽ hã kàx pē gryk kamã kãm kapēr kãm hihtỳx nē kãm:

—Tk. Kwa nà kãm anhũrer kêt nē. Kêt Parapas mã mãn anhũre. Anē.

Parapasja na pre hte tanhmã amnhĩ tomnuj tỳx to ho ri pa nhũm prem mỳrapê unê nē haxà. Tã nhũm mẽ axtem nē Pirat kot kãm urer prãm xàj Jejus kaga.

19

Mẽ kot Jejus tak ã mẽ harēnh

Matêwre 27.27-31; Makre 15.16-21; Rukre 23.20-25

¹ Tã nhũm Pirat akupỹm òrkwỹ hwỳr Jejus o axà nē ò pòristijê mã hã amỹnê nhũm mẽ hwỳr mra nē htak o kuhê. ² Hāmri nē kêp pahi hã hpēr o pikēnh kaxyw kãm pahi hã mẽ ahkà nhĩpêx nē hkrãm haxà. Nom axtem mẽmo mrônhi te kot ronh kanêre pyrak xwỳnhja nhũm mẽ hikãx nē hkrãm haxà. Nē kêp pahi hã mẽ ê kamrêk py nē kãm haxà. ³ Hāmri nē xatã hwỳr mra nē hinep htak nē hã hpēr o pikēnh o xa nē kãm:

—E apê Ijaew nhõ pahi punuti na ka. Anê.

⁴ Hāmri nhũm Piratja akupỹm Ijaew wỳr kato nê mē kām:

—E koja inhõ pōristi akupỹm mē awỳr ho kato ka mē omu. Na pa tee ri kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã hkukja. Pěr tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hkêt kênã. Anê.

⁵ Hāmri nhũm Jejus kato nê arĩ pahi hã àhkà tu nê ê kamrêk jaxà nê o xa nhũm Pirat mē kām:

—E kwa mē omu nê kamã axukapřĩ hkêt wehe. Anê.

⁶ Hāmri nhũm patre krãhtũmjê mē mẽõ pōristijaja tee ri ja hã kuma nhũm ja mē kêp omnuj nê. Hāmri nê hã kām kapěr kām hihtỳx nê kām:

—Tk. Kwa nà pĩ kahpa hã mãn anhô. Kê pĩ kahpa hã mãn ajêt nê ty. Anê.

Hāmri nhũm tee ri hã mē kuma nê mē kām:

—Nà mē kam nê ma amnhĩm o tẽ nê mē kam amnhĩm ho anê. No pa kot paj ho anhỳr kêt nê. Mo mỳrapê kot pa kêt hã amỹnê nhũm mē kupĩ? Nà kwarĩ kot pa ho anhỳr kêt nê. Anê.

⁷ Hāmri nhũm mē tee ri kuma nê kām:

—Kwa kêp Tĩrtũm Kra hã amnhĩ jarênh kênã. Mẽ inhĩgêtjaja na prem ã mē ixte amnhĩ jarênh anhỳrja nê mē inhmã kapěr pa htem ã amnhĩ jarênh anhỳr kêt nê. Kojã mẽhõ ã ri amnhĩ jarênh anê nhũm mē ja mỳrapê kupĩ. Anê.

⁸ Hāmri nhũm Pirat tee ri Jejus kêp Tĩrtũm Kra hã amnhĩ jarênhja ma nê kām uma nê kām tanhmã ho hprãm kêt nê. ⁹ Hāmri nê akupỹm òrkwỹ hwỳr ho axà nê axte hkukja nê kām:

—Kwa aprĩ hã inhmã amnhĩ jarê. Nhỹhỹnh na ka pre mē ixwỳr mō? Anê.

Nom nhũm axte tanhmã kãm nẽ hkêt nẽ. ãm arĩ akryk mar o xa. ¹⁰ Nhũm tee ri omu hãmri nẽ kãm:

—Kwa xà ate ixpumunh kêt? Inhyã hã na htem mẽ kupa nẽ inhyã hã akupỹm mẽ hapôj. Tã ka pẽr aprĩ hã inhmã tanhmã amnhĩ jarẽnh to hkêt nẽ ri akryk akuhê. Anẽ.

¹¹ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nom Tĩrtũm nhỹ hã pix mã na ka hte ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Kêp ãm Tĩrtũm kãm ja prãm kêt ronhyãx ka tee ri tanhmã amã ixto hprãm hkaprỹ. Tãm kot mẽ ixkaxyw axãm kênã. Tã mẽ kot awỹr inhmẽnh nẽ ri ixtyk ã ijarẽnh xwỳnh pẽ Ijaew nhõ pahijaja. Ra mẽ kot ixkaga jakamã na mẽ ã amã ijarẽnh anẽ. Jakamã mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx o ajakrenh. Anẽ.

¹² Hãmri nhũm Piratja tee ri ã kapêr anhỹr ã kuma nẽ kot kãm urer prãm nẽ. Hãmri nẽ akupỹm Ijaew wỳr kato nẽ hã mẽ kãm kapêr nhũm mẽ tee ri kot kãm urer kaxyw ã amnhĩ jarẽnhja ma nẽ kãm ja prãm kêt kumrêx. Jakamã kàxpê nẽ kãm kapêr nẽ kãm:

—Kwa nà ra kêp mẽ inhõ pahi hã kot amnhĩ to hêx kênã. Kot mẽhõ ã ri amnhĩ jarẽnh anẽ nhũm Rõm kamã mẽ panhõ pahi Sestija ja hã harẽnh ma nẽ kamã gryk tỳx nẽ. Tã kot kaj kãm anhũre nhũm ajarẽnh ma nẽ akamã gryk nẽ. Anẽ.

¹³ Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma hãmri nẽ ma pahi kot tanhmã mẽ harẽnh to xà hã kên pota wỳr ma tẽ nẽ hã nhỹ. Mẽ ixpê Ijaew kapêr kãm mẽ ixte kãm: “Kapata” jarẽnh xwỳnhhta wỳr kot tanhmã Jejus jarẽnh to kaxyw ma hwỳr tẽ nẽ hã nhỹ nhũm mẽ hwỳr o tẽ.

¹⁴ Hãmri nhũm ra arĩgro pẽ sêsta. Mẽ ixpê Ijaew-jaja mẽ ixte Pas ã amnhĩ tomnuj mỳrapê mry hkwỹ

hpar nê Tĩrtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarênh xà hã arĩgroja kato. Jakamã nhũm kaxkwa nhĩpôk ri myt nhỹ nhũm Piratja mẽ kot Jejus kator ã harênh prãm xàj arĩ mẽ kãm ho mẽ ô pahi hã harê nê mẽ kãm:

—E ota mẽ anhõ Pahihtita. Anê.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri ã harênh anhỹrja ã kuma nê mẽ kãm:

—Kwa apĩ ri. Ma o tẽ nê pĩ kahpa hã anhô kê tokyx ty.

Anê nhũm tee ri mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Kwa nà. Kêp mẽ anhõ pahi kênã kot paj kêt ri axtem nê mẽ apê kupĩ. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kêp mẽ inhõ pahi hkêt. Pahi Sesti pix na kêp mẽ inhõ pahi. Anê.

Mẽ kãm Sesti hkĩnh kêt tã ã kãm Jejus htyk prãm xàj ri harênh anê. ¹⁶ Hãmri nhũm Pirat tee ri ja hã mẽ kuma nê tã Jejus ã pôristi mã karõ nê mẽ kãm:

—E mẽ mãmri ma o tẽ nê pĩ kahpa hã anhô kê ty. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma o tẽ.

Mẽ kot pĩ kahpa hã Jejus nhôr ã mẽ harênh

Matêwre 27.32-44; Makre 15.21-32; Rukre 23.26-43

¹⁷ Hãmri nhũm pôristija Jejus mã ô pĩ kahpa gõ nhũm kutu nê ma mẽ hkôt hkjênh o mẽ. Nhũm mẽ krĩ rũm ho kato nê ma hixêt prêk wỳr o tẽ. Hixêt prêkja mẽ kot harênh o: “Korkot” anê. No mẽ ixpê Ijaewjê kapêr kãm na pa pre htem harênh o “Mẽ hkrã hi xà” anhỹr xwỳnhta wỳr nhũm mẽ ma o tẽ nê hã ho api. ¹⁸ Hãmri nê pikap pĩ kahpa xi nê hã Jejus xi nhũm hã nõ nhũm mẽ prek o ãhkra ho htỳx nê hpar o htỳx. Hãmri nê kaxyw hkakwỳ nê

hkakwÿnh pa nê kamã pĩ kahpata xãm nê hity hpa nhũm Jejus kÿx pê ajêt. Hãmri nhũm mẽ mãânên wa ho hamẽxkrut nê pĩ kahpa hã wa kunhò nhũm wa kuri ajêt. Wa kot tanhmã amnhĩ tomnuj to xwÿnhja wa ho akutã Jejus nhĩjê nhũm wa uràk nê kÿxpê ajêt.

¹⁹ Hãmri nhũm Piratja ò pôristi mã anê nhũm mẽ tap ò py nê hã tanhmã kagà hto nê kagà ho:

IJAEW NHÕ PAHI JEJUS NA JA

KÊP NAJARE NHÕ XWÿNH

²⁰ Nom mẽ ixpê Ijaew kapêr pix kãm hã kagà hkêt nê. Mãânên Gresjê kapêr kãm nê Raxijê kapêr kãm nhũm mẽ mãânên hã kagà nê Jejus mÿri kunhò. Hãmri nhũm Ijaew kwÿjaja Jerujarê rùm hwÿr mra nê mẽ kot ã hã kagà nhĩpêx anhÿrta pumu nê kamã harê. Jerujarêja hixêt prêeta wÿr jawÿ jakamã nhũm mẽ kurùm ohtô nê hwÿr mra nê omunh o kuhê. ²¹ Hãmri nhũm patre hkrãhtũmjaja tee ri ã Jejus jarênh anhÿr ã kagàta pumu nhũm ja mẽ kêp omnuj nê. Jakamã nhũm mẽ ma Pirat wÿr mra nê kãm:

—Kwa mon ka ri hã mẽ kãm anê nhũm mẽ axtem nê ã ri kagà nhĩpêx anê? Kwa nà kêp mẽ inhò pahi hkêt. ãm htÿx ri kot ã kot amnhĩ jarênh anhÿr o pa kênã. Kwa hã kagàja o anhĩpa nê hpãnhã hã kagà ho: “Kêp Ijaew nhõ pahi hã kot amnhĩ to hêx xwÿnh.” Anhÿr o hpãnhã hã hipêx nê anhò nà? Anê.

²² Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Nà pa ho ixpinhpanh kêt nê. Ra ixte hã kagà hpar kênã. Anê.

Pôristijaja kot axpën mã Jejus xê ho pigrành
Matêwre 27.35-36, 27.55-56; Makre 15.24; Rukre
 23.34

²³ Hāmri nhũm pôristijaja kot axpën mã Jejus xê o pigrành kaxyw amnhĩ tã haxwÿr o tẽ. Mẽ kêp 4 no nhũm Jejus xê kêp 5 jakamã nhũm mẽ amnhĩ kôt ho 4 nẽ haxwÿ nhũm pyxi nẽ hprã. ê rytita. Na pre hipêx muxre. Nhÿhÿnh hkayr xà pumunh kêt kumrẽx. ²⁴ Jakamã nhũm mẽ omu nẽ kãm hkĩnh nẽ. Hāmri nhũm hõ kot amnhĩm hpyr nẽ ho arĩk kaxyw nhũm mẽ hã kënre ho jôka. Na pre ra Tĩrtũm kapër ã kagà htũm kot mẽ hkukamã ja hã mẽ harënh nẽ mẽ harënh kot:

Na prem axpën mã ixê o anhrà nẽ hã kënre ho jôka
 ho hkrĩ.

Anhÿr o kot mẽ hkukamã mẽ harënh. Tã nhũm mẽ ra hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o hkrĩ.

Jejus kot Juāw nhĩhkram katorxà jaxàr ã harënh

²⁵ Nhũm Jejus par pê katorxà xa. Nẽ htõx nẽ Kropti hprõ Marir nẽ Marir Matarën mẽ nhũm mẽ Jejus katorxà nhĩhkô hã Jejus pumunh o kuhê. Nhũm amnhĩ tã mẽ omu ²⁶ nẽ mẽ kuri pa ixpê Juāw pumu. Hāmri nẽ kêp ixkràmnhwÿ mex ã ixtã katorxà mã kapër nẽ kãm:

—E ota Juāwta. Koja ixpãnhã te kêp akra pyræk o anhĩpêx nẽ tanhmã ato ajuta hto ho pa. Anẽ.

²⁷ Hāmri nẽ hpãnhã pa inhmã kapër nẽ inhmã:

—E Juāw. Kêr ka te kêp akatorxà pyræk o inhmã hipêx mex o ri apa.

Anhÿr jakamã pa kuma nẽ kot inhmã hã karõ xà hkôt inhõrkwÿ hwÿr haxà nẽ amnhĩ kôt ri ho ixpa.

*Jejus htyk ã harênh**Matêwre 27.45-56; Makre 15.33-41; Rukre 23.44-49*

²⁸ Tã nhũm Jejus ra amnhĩ pumu hãmri nê hamaxpêr o:

—Nà Inhĩpêêxà kot mêmoj tã inhmã karõta na pa ra kãm ho anhÿr o hitep xà xir kaxyw. Anê.

Hãmri nê kãm kôr ã amnhĩ jarê. Nom ra hkukamã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot htyk kaxyw nê kãm kôr kukamã harênh jakamã nhũm ã amnhĩ jarênh anê nê kapêr o:

Nà na pa ra inhmã kôr nê. Anê.

²⁹ Nhũm hpar pê guhkrax kãm wĩhti punureta ãm jakamã nhũm mē ã kot amnhĩ jarênh anhÿrja ma nê kaxyw mēmo rerek py nê o tē nê kaxyw pĩ ryti hõ py nê ho hkanhwÿ. Nê akupÿn o tē nê ho wĩhti mã haxà nê kãm kupê. ³⁰ Nhũm hkaô nê hkaôr pa hãmri nê kapêr o:

E nà hãmri na pa ra mē piitã mē kot amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. Jao ra Inhĩpêêxà kãm hprãm xà hkôt kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to jatur xàm kumê.

Anhÿr o amnhĩ jarênhja kôt ahpar mã hkrã nê ty.

*Mê kot kô xwa ho Jejus kamnhwÿr ã harênh**Wam Juãw 5.6-8*

³¹ Nhũm ra sêsta nhũm apkati nhũm mē inhõ arĩgromnu pê sap kaxyw. Sapja ã na hte mē ixpê Ijaew mē ixkĩnh pê Pas ã ixkĩnh rũnh o ixpa. Nhũm mē kãm sap ã arĩ mē htyk nê mē harir xwÿnhjê pumunh prãm kêt jakamã nhũm Ijaew krãhtũmjaja ma Pirat wÿr mra nê kãm:

—Kwa pôristi mã anê kê mẽ tokyx mẽ hte hi kukê kê mẽ htyk tokyx anê. Kê mẽ tokyx mẽ o wrỳ nê ma mẽ o mra nê mẽ hagjê. Kormã sap kêt ri. Anê.

³² Hãmri nhũm mẽ kuma nê õ pôristijê mã anê nhũm mẽ ma mẽ hwỳr mra nê akutã wa kot Jejus nhĩjê nê jêt xwỳnhhta wa kumrêx wa hte hi hkwỳr.

³³ Hãmri nê hpãnã Jejus wỳr tẽ nê omu nhũm ra htyk mex nê ajêt nhũm mẽ ja hã omu nê kêp hte hi hkwỳnh kêt nê. ³⁴ Nhũm pôristi hõja kô xwa py nê ho ihkjê rũm hkanhwỳ nhũm hkamrô mẽ ã kagô ahkà nê hprôt nhũm mẽ hkwỳja omunh o kuhê.

³⁵ Nê ixpê Juāw na pa pre ijaxwỳja mẽ ãh kô hã xa nê ja hã omunh jakamã pa ã mẽ amã hã kagà anê. ãm hãmri na pa mẽ amã harẽ nê hã kagà. Mẽ ate kamã harẽnh nê harẽnh mar nê hkôt ajamxpêr kaxyw. ³⁶ Na pre ra Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã ra hkukamã tanhmã kot mẽ pahwỳr mẽnh xwỳnhhta jarẽnh to nê hã kagà. Nê hã kagà kot:

Koja mẽ nhỹhỹnh hi hkwỳnh kêt nê. Anê.

Tã nhũm mẽ ra hã kagàja kôt ã hipêx anê nê kêp hi hkwỳnh kêt nê. ³⁷ Nê Tĩrtũm kapêr ã kagà htũmja mããnẽn ja hã harẽnh kot:

Mẽ kot hpĩr nê hkanhwỳr xwỳnhja koja mẽ hpar pẽ omunh o kuhê. Anê.

Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã ã Jejus tyk kukamã harẽnh kot anhỹr.

Mẽ kot Jejus jaxàr ã mẽ harẽnh

Matêwre 27.57-61; Makre 15.42-47; Rukre 23.50-56

³⁸ Tã nhũm Juje pẽ Arimatej nhõ xwỳnhja Jejus ra htyk ã omu nê ma Pirat wỳr tẽ nê hã kãm kapêr. Kot ma o mõi nê tokyx haxàr kaxyw. Na pre ra

Jejus kôt amnhĩ xãm nom Ijaew krãhtũmjê pymaj mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt kêt nê. Jakamã nhũm ma Pirat wỳr tẽ nê hã kãm kapêr nê kãm:

—Pa e ot pa awỳr tẽ. Ixte mẽmoj tã amã ixkapêr kaxyw. Kot kaj apu inhmã “ỳ” anhỳr japêr. Kwa xà kot pa ma Jejus o mỗ nê haxà? Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nê kãm: “Nà mãmri ho anẽ.” Anẽ hãmri nhũm ma hwỳr tẽ nê ho wrỳ nê kumỳ nê ma haxàr mã o mỗ. ³⁹ Nhũm Nĩkotêja ma hkôt tẽ. Amnepê mã kot kamàt kãm Jejus wỳr htẽm nê wa axpẽn mã kapêr o ỳr xwỳnhta. Jakamã ma Juje hkôt tẽ. Nê amnhĩ kôt mẽ hkuxwa xà hkwy ho mỗ. ãm ho mỗr rax kumrẽx. Ho 34 kir nê kutu nê o mỗ. Mẽ hkuxwa xàja na pre mẽ kot mẽmo kuxwa xà mã “mĩra” nê “aroe” anhỳr jarẽnhja nhũm kaxyw hkwy jakà nê ho ahkà nê ho mẽ hkuxwa xà nhĩpêx. Hãmri nê kutu nê ma Juje kot Jejus jaxàr nhũm kot ho hkuxwa kaxyw hkôt o mỗ. ⁴⁰ Hãmri nhũm wa ho kupêxê kukõnh pa nê ho Jejus kupu. Mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte mẽ htykjê jagjẽnh kaxyw ã mẽ hipêx anhỳr xà hkôt nhũm wa ã hipêx anẽ nê haxà. ⁴¹ Nhũm ra mẽ kot pĩ kahpa hã nhôr xà tã mẽ kot mẽmo pĩ ho pa nê hkre xwỳnh kwỳ kuhê. Nê kamã kẽn kre nyw. Kormã mẽ kot kamã mẽ htykjê hõ jaxàr kêt xwỳnhta. ⁴² Jakamã nhũm wa omu nê axpẽn mã:

—E kwa pu hwỳr Jejus o tẽ nê kamã mãn tokyx haxà. Kêr pu kormã sap kêt ri ra tanhmã amnhĩ to hpa. Anẽ.

Hãmri nê hwỳr kumỳ nê o tẽ nê kamã haxà nê hã hitom pa hãmri nê ma akupỹm krĩm wa tẽ.

20

Jejus akupÿm htÿr ã harënh

Matêwre 28.1-10; Makre 16.1-8; Rukre 24.1-12

¹ Tã nhÿm sap tẽ nẽ hapêx nẽ hpãnhã semãn nyw krax xà pê tômk. Hãmri nhÿm Marir Matarën kwÿhtã kãnhmã nhÿ. Kormã myt kator kêt ri kãnhmã nhÿ nẽ ma kën kreta wÿr tẽ. Nẽ hwÿr pøj nẽ tee ri hitom xà hã kën rax pumu. Nhÿm ra nhãm hakwa kre kuhpa hã ri hikwÿ nhÿm omu nẽ tee ri hkukamã hamaxpër pê omunh o xa. ² Hãmri nẽ awjanã nẽ ma akupÿm hprôt nẽ nhÿri Simãw Pêtre nẽ pa ixpê Jejus krãmnhwÿ mex ã wa ixpumu nẽ hkaprÿ kamã wa inhmã harë nẽ wa inhmã:

—Xê na për mẽ pahpê mẽ panhõ Pahшти kapa nẽ nhÿhÿm ma o tẽ. Xê nhÿhÿm mãn pre wem o tẽ? Anẽ.

³ Hãmri pa wa kuma nẽ hwÿr ixprôt kurê kumrêx. ⁴ Hãmri pa Simãw Pêtre mã wa nẽ ixkumrêx hwÿr pøj. ⁵ Nom kormã kën kre hwÿr ixàr kêt ri kormã hakwa krem inhÿkôt nẽ kaxwÿnh kãm nør xà kamã Jejus japêr ixrÿt o xa. Nhÿm kupêxê nhÿrê pix nõ pa omu. ⁶ Hãmri nhÿm Simãw Pêtre ixkôt tẽ nẽ ixrom krem àr kurê kumrêx nẽ kupêxê nhÿrêta pumu. ⁷ Nẽ hkrã kupu xà pumu nhÿm axtem hkrã muxre nẽ ahte nõ. ⁸ Hãmri pa hkôt axà nẽ nør xà kaprÿ pumu nẽ ijamaxpër o:

—Hêxta waa nẽ. Nà mãn akupÿm htÿr. Hã na nør xà hkaprÿ mex nẽ. Nà mãn akupÿm htÿr kãm ga. Anẽ.

⁹ Ra Tÿrtÿm kapër ã kagà htÿm kot ja kukamã akupÿm htÿr ã harënh tã pa wa kormã ixprÿ hã ja hã omunh kêt nẽ. Tã kën kre kaprÿ pumu nẽ kãm

ijamaxpêr kurê kumrêx. ¹⁰ Hãmri nê wa ixkato nê awjanã nê ma akupÿm wa ixkwÿjê hwÿr wa tẽ.

*Jejus kot Marir Matarên wÿr kator ã harênh
Makre 16.9-11*

¹¹ No nhũm Marir Matarênja arĩ kên kre kapem hkaprĩ nê mÿr o xa. Nê mÿr pê hikôt nê kên kre kamu ¹² nê kamã Tĩrtũm kapêr o wryk xwÿnh wa ho axkrut nê wa omu. Nhũm wa ê jakajre kamã wa nhÿ. Nhũm hõja hkrãm nhÿ nhũm hõja htem nhÿ.

¹³ Hãmri nê wa Marir Matarên mã kapêr nê kãm:

—Kwa mon ka ri omu nê amÿr o xa? Anê.

Nhũm kãm:

—Xê nhũm. Na prem ma nhÿhÿm mẽ ixpê mẽ inhõ Pahihtija mÿ nê ma o tẽ nê hpãnhã nhÿri kuxi. Anê.

¹⁴ Rôm nhũm Jejus tãm tẽ nê hkatut kôt xa nhũm Marir Matarên ho hakêx nê omu nom hprĩ hã omunh kêt nê. Omu nê htÿx ho axtem mêmõ hã hkamnhĩx. ¹⁵ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa mon ka ri amÿr o xa? Mêmõ na ka ri hapêr arĩt pê amÿr o xa? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê htÿx ho pĩ hkre jamãr xwÿnh ã hkamnhĩx nê kãm:

—Xê xà ka na ka mẽ ixpê mẽ inhõ Pahihti ho ahkĩ nê ma o tẽ nê nhÿri axi mê? Xê ka japêr nê akatàt kôt inhmã harê. Nhÿri inhmã nõr xà jarê pa ma hwÿr tẽ nê kumÿ nê man akupÿn o tẽ nê akupÿm kên kre kamã kuxi. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm Jejus kãm hixi jarê nê kãm:

—Kwa Marir Matarên. Amnê ixpumu nê arĩ ã akapêr anê nà. Anê.

Hãmri nhũm jatã hprĩ hã kuma nê ho hakêx nê amnhĩ jaêr pê hprĩ hã omu nê kãm:

—Xê Pahihti. Xep ka na ka. Hêxta gâa nê. Anê.

Nom mē ixpê Ijaew kapêr kām Pahita jarēnh o: “Raponī” anê. Nhũm ã kām kapêr anê hāmri nê axte ma nhỹhỹm kêp htēm pymaj hpa hã kupy.

¹⁷ Hāmri nhũm kām:

—Kwa inhmã anhũre. Na pa kormã ma akupỹm Inhĩpêêxà hwỳr ixàpir kêt nê. E tokyx ma akupỹm tē nê ixtō nê ixtōxjê mã ijarê. Na ka prem apê ixkràmnhwỳ pix tã ra mē apê ixtō nê ixtōx na ka mē. Jakamã ma akupỹm mē hwỳr tē nê mē kām ijarê. Nê mē kām: “Na Jejus mē awỳr pêr mēnh o: ‘Kot paj tokyx ma akupỹm Inhĩpêêxà Tĩrtũm wỳr api. Nom kêp pa Inhĩpêêxà pix kêt mããnēn kêp mē Anhĩpêêxà na. Nê mããnēn kêp mē anhõ Tĩrtũm na.’ Anhỹr o mē awỳr pêr mē.” Anê. E ma akupỹm mē hwỳr tē nê tokyx ã mē kām ijarēnh anê. Anê.

¹⁸ Hāmri nhũm kuma nê ma akupỹm mē ixwỳr tē nê mē inhmã awjarê nê mē inhmã:

—Xê na pa ham mē panhõ Pahihtita pumu. Na akupỹm mē pamã htĩr. Anê.

Hāmri nê mē inhmã kot tanhmã kām kapêr to hã harê pa mē kuma nê tee ri hkukamã ijamaxpêr.

Jejus kot hkwỳjê hwỳr kator ã harēnh

Rukre 24.36-43

¹⁹ Tã nhũm tòmĩk nê kamàt pa mē Jejus kôt ixpa ho ixpa xwỳnhjaja axpēn wỳr akuprõ hāmri nê Ijaew krãhtũmjê pymaj hakwakre kahê hpa nê axpēn mã ixkapêr o ixkrĩ. Nhũm Jejus mē ijaêr pê nhỹhỹnh mē ixwỳr axà nê mē ixkuri xa nê mē inhmã:

—Pa. Xà kormã mē anhõt kêt? Anê.

²⁰ Hāmri nê mē inhmã amnhĩ nhĩhkra kamã prek tatak xà jahkre nê hakỳx kôt mē kot hkanhwỳr

xàja nhũm mẽ inhmã hahkre. Pa mẽ akupỹm htĩr kãm omu nẽ ixkĩnh tỳx kumrẽx. ²¹ Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—E kwa kêr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amã ma ho ri apa hkêt nẽ. Na pre Inhĩpêêxàja mẽ awỳr inhmẽ pa pre wrỳ. Tã kot paj amnhĩ pyrã nẽ mẽ piitã mẽ hwỳr mẽ arẽ. Anẽ.

²² Hãmri nẽ mẽ ixkaxyw htyyxã mẽ nẽ mẽ inhmã Tĩrtũm mẽ wa Karõ jarẽ nẽ mẽ inhmã:

—E koja Tĩrtũm mẽ wa Ixkarõja wrỳ nẽ mẽ akarõ mã gjêx pa. ²³ Ka mẽ ỹ hã ma mẽ piitã mẽ hwỳr apa nẽ mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarẽnh o ri mẽ hkôt apa. Nẽ nhỹri mẽhõ pumu nẽ inhỹ hã kãm: “Kot kaj Tĩrtũm kôt amnhĩ xãm nhũm amnhĩ tã apumu nẽ anê ate amnhĩ tomnuj rênh pa.” Anẽ. Ka mẽ ã kãm akapêr anẽ nhũm mẽ ama nẽ hkôt amnhĩ xãm nhũm Tĩrtũm amnhĩ tã omu nẽ nê kot amnhĩ tomnuj rênh pa. Nom koja mẽ ama nẽ ãm mẽ ama nẽ hkôt amnhĩ xãm kêt japêr ka mẽ inhỹ hã kãm: “Nà kot kaj Tĩrtũm kôt amnhĩ xãm kêt nẽ nhũm anê ate amnhĩ tomnuj rênh kêt nẽ.” Anhỹr o kãm akapêr nhũm Tĩrtũm ho anẽ nẽ nê rênh kêt nẽ. E kêr ka mẽ ã inhỹ hã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã kapêr anẽ hãmri nẽ kato nẽ ma nhỹhỹm tẽ.

Jejus kot Tomas mã kapêr ã harênh

Matêwre 28.17

²⁴ No nhũm mẽ inhĩõ pê Tomas pihpohtita kormã mẽ ixkĩnhã akupỹm Jejus htĩr kãm omunh kêt nẽ. Na pre ma kape hã tẽ nhũm wakre kamã mẽ ixwỳr axã nẽ mẽ inhmã kapêr hãmri nẽ ma nhỹhỹm tẽ. Jakamã nhũm Tomas akupỹn mẽ ixwỳr

tě nẽ axà pa mẽ kãm harẽ nhũm tee ri mẽ inhma nẽ mẽ ixkôt hamaxpěr kêt nẽ. ²⁵ Nẽ mẽ inhmã:

—Nà kot pa ìhkra kamã prek tatak xà pumu nẽ kamã inhìhkra hkrã jaxà. Nẽ hakỳx kôt hkanhwỳr xàta pa mã ho anẽ nẽ omu nẽ kamã inhìhkra hkrã jaxà nẽ rĩ kormã akupỳm htĩr kôt ijamaxpěr. Anẽ.

²⁶ Tã nhũm semãn pyxi nẽ hapêx pa mẽ axte axpẽn wỳr akuprõ nẽ axte Ijaew krãhtũmjê pymaj amnhĩ tã kahê htỳx nẽ ixkrĩ. Nhũm Tomas tã mẽ ixkuri nhỹ. Hãmri nhũm Jejus axte nhỹhỹnh mẽ ixwỳr axà nẽ mẽ inhmã:

—Pa. Na ka mẽ rĩ akrĩ. Anẽ.

²⁷ Hãmri nẽ Tomas pumu nẽ hwỳr tě nẽ kãm ìhkra pẽ nẽ kãm:

—E ota inhìhkra kamã prek tatak xàta. Mãmri kamã anhìhkra hkrã jaxà. Nẽ hpãnhã ijakỳx kôt mẽ kot ixkanhwỳr xà kamã mã ho anẽ nẽ haxà nẽ akupỳm ixtĩr kôt ixpumunh kurê kumrẽx. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Nà pěr ãm hãmri apê inhõ Pahihti Tĩrtũm na ka. Anẽ.

²⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Tỳ. ãm ano ho ixpumunh kôt pix mã na ka ixkôt ajamaxpěr. Tã no ãm koja mẽ nhỹrmã mẽ amỳr pẽ mẽ pa xwỳnhjaja mẽ akĩnhã mẽ no ho ixpumunh kêt tã akupỳm ixtĩr ã ijarẽnh mar pix tã ixkôt hamaxpěr. Ja na mex kumrẽx. Anẽ.

*Juãw kot tanhmã amnhĩ jarẽnh to hã harẽnh
Rõmãn 15.4; Wam Juãw 5.13*

³⁰ Na pre Jejus kormã mẽ ixto pa ri mẽ inhnoo mã mẽmoj tanhmã hipêx to rax nẽ nom kot paj kagàja kamã piitã hã kagà hpar kêt nẽ. ³¹ ãm hkwy PIX na pa mẽ amã hã kagà. Mẽ ate mẽ ixpyrà nẽ

omunh nē kēp Tīrtūm Kra hã kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh ã omunh nē hkôt amnhĩ xunhwýr kaxyw na pa ã mẽ amã harēnh nē hã kagà anē. Tã kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhĩ xunhwý hãmri nē nhỹrmã atyk tã nhũm akupým mẽ ato mẽ atīr ka mẽ ixpyrà nē kuri amex nē atīr tūm nē apa ho apa. Tã pa ã mẽ amã mẽmoj piitã harēnh nē hã kagà anē.

21

*Jejus kot hkwýjê hwýr kator ã harēnh
Matêwre 26.32, 28.7, 28.10*

¹ Tã nhũm Jejus axte hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwýnh kwýjê hwýr kato. Himô pê Tipeja mýri. ² Pa mẽ ixpê 7 nē axpēn wýr akuprō. Na pre Simãw Pêtre nē Tomas pihpohti nē Natãnaew. Natãnaewja Garirej kamã krĩ pê Kanã nhõ xwýnh na pre. Nē wa pa wa ixpê Jepetew krata wa nē wa inhĩõ wa pijakruuta wa. Pa prem wa mẽ nhỹri axpēn wýr akuprō. ³ Hãmri nhũm Simãw Pêtre mẽ inhmã:

—E pa jarãhã ma tep wýr tē nē hkwýmnhê. Anē.

Pa mẽ kuma nē kãm:

—Tôe. Nà pa mẽ ijaxwýja ma akôt mō. Anē.

Hãmri nē mẽ ma himô rax pê Tipeja wýr mō nē kanôre mã agjê nē gôx kãm kryhti rēnh o ixkuhê. Nom tee ri ho tep òmnēnh kaxyw rēnh o ixkuhê nē hõmnēnh kêt nē ixtã apkati nhũm tep amrakati kumrēx.

⁴ Tã nhũm myt kato nhũm Jejus gô mýri xa. Pa mẽ ixpiitã omu no ãm ixprĩ hã kēp Jejus ã omunh kêt nē. Tã no nhũm tãm xa. ⁵ Hãmri nē mẽ inhmã kapēr nē mẽ inhmã:

—Pa. E mãn ka mẽ ra tep kwỳmnênh rax nẽ nà?
Anẽ.

Hãmri pa mẽ kãm:

—Tk. Nà mo tep? Amrakati kumrêx kênã. Anẽ.

⁶ Hãmri nhũm mẽ inhmã;

—Xô wehe? Tôe. Axte mẽ axupôk rũm kryhti mẽ nẽ omu. Anẽ.

Hãmri pa mẽ mar xà hkôt ho anẽ nẽ kumẽ. Hãmri nhũm kamã tep hipu rax kumrêx nhũm utĩ rax nẽ. Pa mẽ tee ri ixte ho ixàpir kaxyw ri hkukjê. ⁷ Hãmri pa kêp Jejus ã omunh kurê kumrêx nẽ Simãw Pêtre mã kãm:

—Kwa pěr mẽ panhõ Pahihtita na. Anẽ.

Hãmri nhũm inhma nẽ hkĩnh tỳx nẽ akupỹm hinôkà jaxà nẽ gôx kãm mrõ nẽ ma hwỳr ho nana ho tẽ. ⁸ Hãmri pa mẽ hkôt kanôre kamã kryhti kjênh o mỗ. Ra amgrà hwỳr amgrire. Wỳr 100 met pix jakamã pa mẽ hwỳr ixpôx tokyx anẽ. ⁹ Nẽ pàr o hkre kura nẽ kuxi nẽ ijapôx pa nẽ Jejus wỳr ixprôt nẽ mra. Nhũm ra mẽ ixkutêp kuto nẽ par nhĩpêx nẽ nhỹhỹnh tep kwỳ par kãm haxwỳ nẽ ho àr o nhỹ. Nẽ kaxyw pãwti nẽ amnhĩ ri haxwỳ nẽ o nhỹ. ¹⁰ Hãmri nẽ mẽ ixpumu nẽ mẽ inhmã:

—E mẽ amnẽ anhõ tep o mra pu mẽ hkuxôt nẽ kuku. Anẽ.

¹¹ Hãmri nhũm Simãw Pêtre akupỹm pàr wỳr tẽ nẽ kryhti ho htỳx xà hpôt nẽ amgrà hwỳr hkjênh o mỗ. Kamã tep rũnh pix. Nẽ ohtô nẽ. Kamã kêp 153 nẽ hikwỹ htã nhũm nhỹhỹnh kryhti hkwy pikaxônkh kêt nẽ. ¹² Hãmri nhũm Jejus mẽ inhmã:

—E kwa mẽ tokyx mra pu mẽ apku. Anẽ.

Hãmri pa mẽ kuma nẽ hwỳr mra nẽ ixkrĩ pa. Hãmri nẽ tee ri omunh o ixkrĩ. Mẽ ixprĩ hã omunh

mex kêt tâ kot ã mẽ inhmã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nê kêp mẽ inhõ Pahihti hkôt omunh kurê kumrêx jakamã hixi hã hkukjêr kêt nê. ãm akryk omunh o ixkrĩ. ¹³ Hãmri nhũm mẽ inhmã pãwti ho hkry pa. Nê hpãnhã tep jamý nê mã ho anê nê ho hkry pa nê ho mẽ inhĩpêx pa pa mẽ ixàpkur o ixkrĩ.

¹⁴ Nhũm Jejus akupỹm htĩr kãm ra ahpỹnhã mẽ ixwýr hapôx o axkrunêpxi.

Jejus kot akupỹm tãm Simãw Pêtre xãm

Atre 20.28-31; Wam Pêtre 5.1-4

¹⁵ Tã pa mẽ ra ixàpkur pa nê kànhmã ixkuhê nê gô mý ri mra. Hãmri nhũm Jejus Juãw hkra Simãw Pêtre mã tanhmã kapêr to. Nom ixpê Juãw nhũm kêp ixkra hkêt axtem Juãw õ hkra na pre. Jakamã nhũm Jejus kãm kapêr nê kãm:

—Kwa Simãw. Xà we amã ijapê ho ate pika hkôt mẽmoj piitã hakrenh par nà? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Tý inhmã ajapê htýx kênã Pahihti. Ra ate ja hã amnhĩ tã ixpumunh mex. Inhmã ajapêê. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Tôe. Nà kêr ka inhmã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Te ho ôwêhti hkrare jamãr xwýnh kot hamãr mex o ri hkôt pata pyræk. Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tôe. Nà kot paj amã mẽ ho anê. Anê.

¹⁶ Tã nhũm hã ahtũmre nhũm kê axte kãm:

—Kwa Simãw. Xà we ãm hãmri na ka inhmã amnhĩ jarê. Xà we amã ijapêê nà? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tý. Ra ate inhmã ajapê hã ixpumunh kênã. Anê.

Hãmri nhũm kê axte kãm:

—Tôe. Kêr ka inhmã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr mã xwÿnhjê jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Te ho ôwêhti jamãr xwÿnh kot ôwêhti jamãr mex o hkôt pa xwÿnh kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà kot paj amã mẽ ahkre mex o ri mẽ hkôt ixpa. Anẽ.

¹⁷ Tã hãmri nhũm hã ahtũmre nhũm kê axte kãm:

—Kwa Simãw. Xà we âm hãmri na ka inhmã amnhĩ jarê? Xà we amã ijapê htÿx kumrẽx nà? Anẽ.

Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nẽ hkaprĩ nẽ. Ra kot amnhĩ tã hkukjêr o axkrunẽpxi jakamã nhũm hkaprĩ nẽ tee ri hamaxpêr. Hãmri nẽ kãm:

—Kwa Pahihti. Ate mẽmoj piitã omunh par. Nẽ ate inhmã ajapê htÿx ã ixpumunh par kênã. Anẽ.

Hãmri nhũm kê axte kãm:

—Tôe. Kêr ka inhmã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr mã xwÿnhjê jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Te ho ôwêhti jamãr xwÿnh kot hamãr mex o ri pata pyràk. Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà kot paj amã mẽ ho anẽ Pahihti. Anẽ.

Simãw Pêtre tanhmã htyk to hkukamã harênh

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ Simãw Pêtre mã kapêr nẽ kãm tanhmã htyk to hkukamã harênh to nẽ kãm:

—Kwa ixkapêr ma nẽ amnhĩ krã him haxàr tÿx nẽ hã apa Simãw Pêtre. Nà kormã anyw ri na ka pre hte ma nhÿhÿm apa kaxyw nẽ anojarêt hãmri nẽ anhĩnôhkà mex jagjê nẽ ma nhÿhÿm amã apa hprãm xà hkôt ri apa. Tã kot kaj apigêt nhũm mẽ apynê nẽ akahti hpre nẽ apa hpre nẽ ma nhÿhÿm ato mō ka mẽ kãm amnhĩ gō nẽ amnhĩ nê tanhmã

mẽ kãm nẽ hkêt nẽ. Amã mẽ hkôt amõr prãm kêt tã mãmri mẽ kãm amnhĩ gõ kê mẽ ma nhỹhỹm ato mõ.
¹⁹Tã kêr ka arĩ ixkôt amnhĩ xãm tỳx nẽ atĩr prãm xaj mẽ umaj axte ixkaga hkêt nẽ. Hãmri nhũm mẽ apĩ nẽ tanhmã atyk to hã apumu nẽ amã Tĩrtũm kĩnh ã apumunh mex kurê kumrẽx. Hãmri nẽ atã Pahi Maati Tĩrtũm mex o mex ã harẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus Simãw Pêtre tyk kukamã kãm ujarẽnh anẽ. Hãmri nẽ kãm:

—E kêr ka ixte amnhĩ to htỳx nẽ amarĩ mẽ kãm ixãm nhũm mẽ kot ixpĩrja pyrã nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj hãmri tã ã amnhĩ nhĩpêx anẽ Pahihti. Anẽ.

Juãw tyk kukamã tanhmã harẽnh to hkêt ã harẽnh

²⁰Nhũm pre ã Jejus Simãw Pêtre mã tanhmã htyk to hkukamã harẽnh anẽ. Hãmri nhũm kuma nẽ ixpê Juãw ã ixto hakẽx nẽ ixpê Jejus kràmnhwỹ mex ã ixpumu. Kormã Jejus htyk kêt ri kamãt kãm mẽ ixàpkur o ixkrĩta ã na pa pre ãhkô hã ixàpkur o nhỹ nẽ kot mẽ kãm õr mã xwỳnhta nhĩxi hã hkukja.

²¹Jakamã nhũm Simãw Pêtre ixto hakẽx nẽ ixpumu nẽ ixtã Jejus kukja nẽ kãm:

—Kwa no pěr pahkôt mõr mũj? Tanhmã koja we htyk to? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

²²—Nà kot paj amã tanhmã htyk to hkukamã harẽnh hkêt nẽ. Kot pa inhmã arĩ kritpêm pa rãhã pa akupỹn ixwrỹk prãm nhũm arĩ pa nẽ htyk kêt rãhã pa akupỹn wrỹ. Kêr ka ri htyk kukamã tee ri tanhmã ajamaxpěr to hkêt nẽ. ãm ixkôt pix mã ate

amnhĩ nhĩpêx tỳx pix kukamã mãn ajamaxpêr o ri apa.

²³ Anhỹr o kãm ijarênh jakamã nhũm mẽ ixkwỳjaja kot ã ijarênh anhỹrja ã kuma ma nê htỳx nhỹrmã ixtyk kêt ã ixkamnhĩx. Nê gaa nê rĩ piitã axpên mã ã ijarênh anhỹr o pa. Nom na pre ã ijarênh anhỹr kêt nê. Na kêt pre ijarênh o:

—Kot pa inhmã arĩ ri kritpêm pa rãhã pa akupỹn ixwryk prãm nhũm arĩ pa nê htyk kêt rãhã pa akupỹn wrỳ.

Anhỹr o ijarê. Nom ãm hãmri ixtyk kêt rãhã nhũm akupỹn wrỳk ã ijarênh kêt nê.

Juãw kot Jejus kot tanhmã amnhĩ to hã kagà hpar kêt ã kot amnhĩ jarênh

Juãw 20.30-31

²⁴ E na pa mẽ amã Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harê nê hã kagà. Ixpê hkôt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjê hõ na pa ãm hãmri ã hã kagà anê. Ka mẽ kamã harê nê ama nê ãm hãmri ixte kagà nhĩpêx kôt ixpumunh mex kurê kumrêx.

²⁵ No na pre Jejus ãm ja pix o anhỹr o pa hkêt nê. Na pa ãm mẽ amã hkwỳ pix jarê nê hã kagà. Na pre tanhmã ri mẽmoj to rax kumrêx o ri pa. Nom kêp ãm ixte kot tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to piitã hã kagà hpar ronhỹx hã kagàja katutxô rax kumrêx. Jao te ra kaxkwa htêp o môr pyràk.

Tã ãm ja pix. Na hapêx.

Tĩrtũm kapēr ã kagà nyw
New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f